

MATEMATİK

3 ÇALIŞMA KİTABI

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI • 7442
YARDIMCI KAYNAK EĞİTİM MATERYALİ • 1502

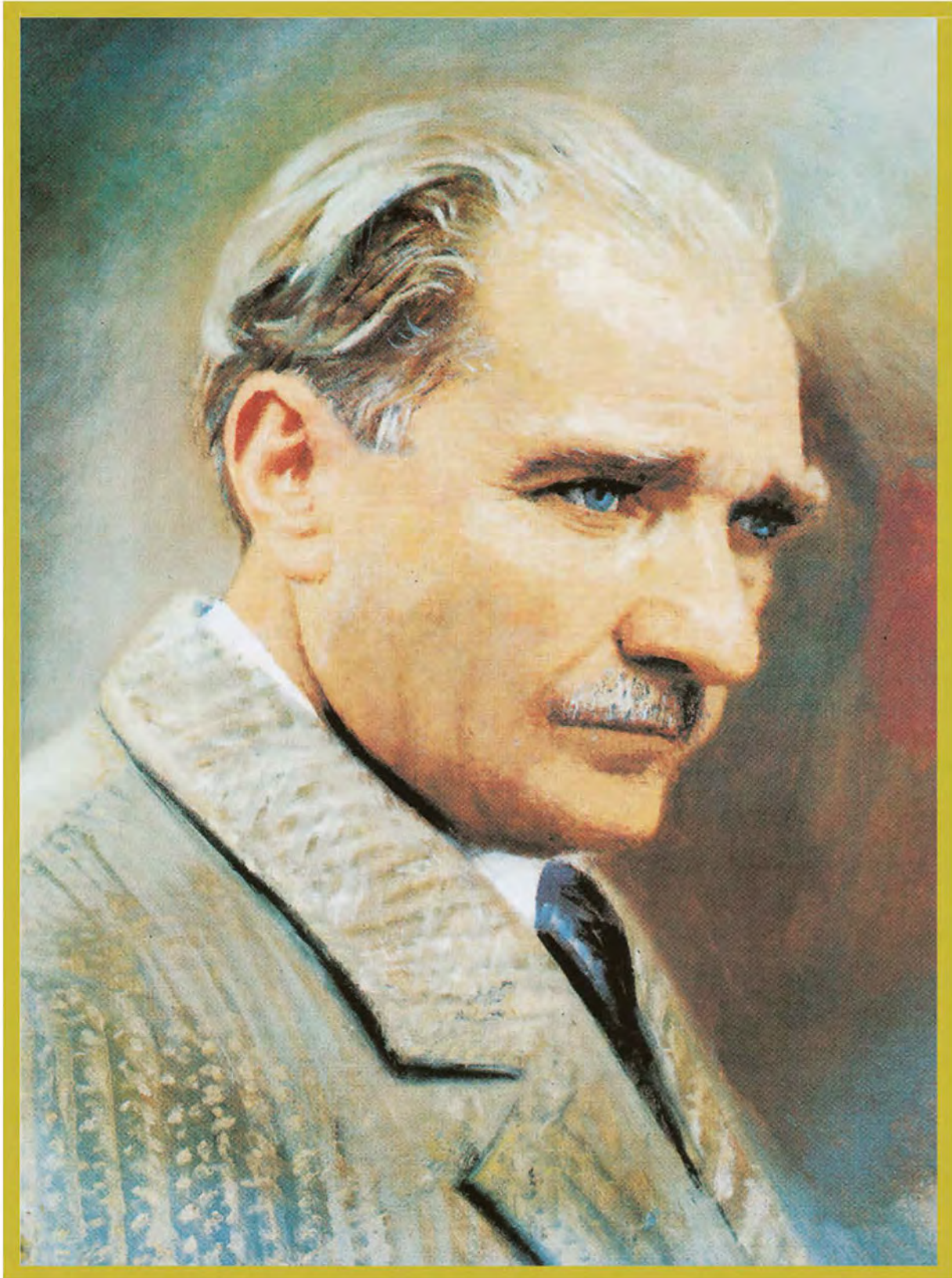
MATEMATİK
3. Sınıf
Çalışma Kitabı

Türkçe yayın hakları MEB, 2020
Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

1. Baskı 2020

ISBN 978-975-11-5511-5

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif ERSOY

1. ÜNİTE

ÜÇ BASAMAKLI DOĞAL SAYILAR	8
RİTMİK SAYMA	9
BASAMAK DEĞERİ	11
KONU DEĞERLENDİRME – 1	12
YUVARLAMA	14
DOĞAL SAYILARI KARŞILAŞTIRMA	15
ALTIŞAR, YEDİŞER, SEKİZER VE DOKUZAR RİTMİK SAYMA	16
SAYI ÖRÜNTÜLERİ	17
KONU DEĞERLENDİRME – 2	18
TEK VE ÇİFT DOĞAL SAYILAR	20
ROMEN RAKAMLARI	22
KONU DEĞERLENDİRME – 3	24
TOPLAMA İŞLEMİ	26
TOPLANANLARIN YER DEĞİŞTİRMESİ	27
KONU DEĞERLENDİRME – 4	28
ÇIKARMA İŞLEMİ	30
ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ	31
KONU DEĞERLENDİRME – 5	32
1. ÜNİTE DEĞERLENDİRME	34

2. ÜNİTE

TOPLAMI TAHMİN ETME	40
ZİHİNDEN TOPLAMA İŞLEMİ.....	42
KONU DEĞERLENDİRME – 6	44
VERİLMİYEN TOPLANANI BULMA	46
PROBLEMLER	48
KONU DEĞERLENDİRME – 7	52
ÇIKARMA İŞLEMİNDE SONUCU TAHMİN ETME	54
PROBLEMLER	56
KONU DEĞERLENDİRME – 8	58
TABLO VE GRAFİKLER	60
KONU DEĞERLENDİRME – 9	68
2. ÜNİTE DEĞERLENDİRME	70

3. ÜNİTE

ÇARPMANIN KAT ANLAMI	76
ÇARPIM TABLOSU	79
ELDESİZ VE ELDELİ ÇARPMA İŞLEMİ	81
KISA YOLDAN ÇARPMA İŞLEMİ	83
KONU DEĞERLENDİRME - 10	84
AZALAN VE ARTAN ÇARPANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ	86
PROBLEMLER.....	88
KONU DEĞERLENDİRME - 11.....	90
BÖLME İŞLEMİ	92
KISA YOLDAN BÖLME İŞLEMİ	94
BÖLME İŞLEMİNDE TERİMLER ARASINDAKİ İLİŞKİ	95
PROBLEMLER	96
KONU DEĞERLENDİRME - 12	98
3. ÜNİTE DEĞERLENDİRME	100

İÇİNDEKİLER

4. ÜNİTE

KESİRLER	106
KONU DEĞERLENDİRME - 13	114
ZAMANI ÖLÇME	116
PROBLEMLER	120
KONU DEĞERLENDİRME - 14	122
PARALARIMIZ	124
PROBLEMLER	125
KONU DEĞERLENDİRME - 15	128
TARTMA	130
PROBLEMLER	132
KONU DEĞERLENDİRME - 16	134
4. ÜNİTE DEĞERLENDİRME	136

5. ÜNİTE

GEOMETRİK CİSİMLERİN ÖZELLİKLERİ	142
GEOMETRİK ŞEKİLLER	144
GEOMETRİK ÖRÜNTÜLER	147
KONU DEĞERLENDİRME - 17	148
NOKTA	150
DOĞRU, DOĞRU PARÇASI, İŞİN VE AÇI	151
SİMETRİ	153
KONU DEĞERLENDİRME - 18	154
5. ÜNİTE DEĞERLENDİRME	156

6. ÜNİTE

STANDART OLMAYAN ÖLÇME ARAÇLARI	162
METRE VE SANTİMETRE ARASINDAKİ İLİŞKİ	163
CETVELLE UZUNLUK ÇİZME	164
KİLOMETRE	165
PROBLEMLER	166
KONU DEĞERLENDİRME - 19	168
ÇEVRE ÖLÇME	170
PROBLEMLER	172
ALAN ÖLÇME	174
KONU DEĞERLENDİRME - 20	175
SIVI ÖLÇME	177
PROBLEMLER	178
KONU DEĞERLENDİRME - 21	179
6. ÜNİTE DEĞERLENDİRME	181

SÖZLÜK	185
KAYNAKÇA	187
ÜNİTE DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI	188

1. ÜNİTE

- DOĞAL SAYILAR
- DOĞAL SAYILARLA TOPLAMA İŞLEMİ
- DOĞAL SAYILARLA ÇIKARMA İŞLEMİ

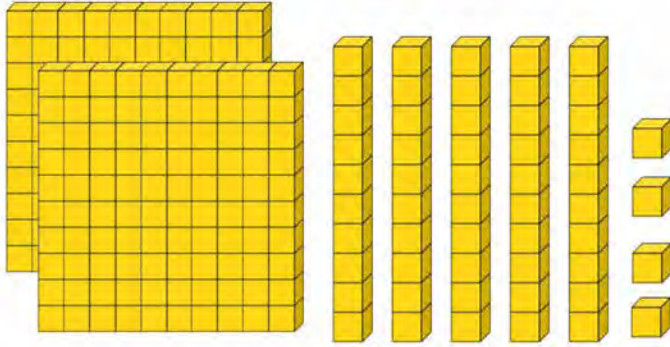
ÜÇ BASAMAKLI DOĞAL SAYILAR

BİLGİ PINARI

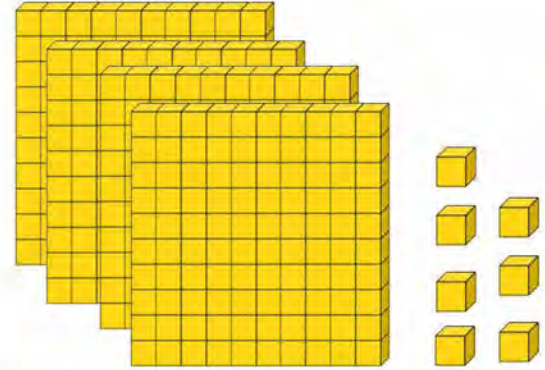
Başında sıfır olmayan, üç rakamdan oluşan doğal sayılara **üç basamaklı doğal sayılar** denildiğini öğrenmiştik.

Çok şanslıyım. Artık üç basamaklı doğal sayıları okuyup yazabiliyorum. Hatta taban bloklarıyla modellenen sayıları bile okuyup yazabilirim. Aşağıda modellenen doğal sayıları da siz yazınız ve okuyunuz.

Sayı: .....
Sayının Okunuşu: .....

Sayı: .....
Sayının Okunuşu: .....

BİLGİ PINARI

100 birlikten 10 **onluk**, 10 tane onluktan ise 1 **yüzlük** elde edildiğini öğrenmiştik.

Kardeşimle üç basamaklı doğal sayılardan bazılarının okunuşlarını ve bu sayıların rakamla yazılışlarını kartlara yazdık. Oluşturduğumuz sayı kartları masada duruyordu. Birden rüzgâr pencereyi açtı ve tüm kartlar karıştı. Birlikte sayıların okunuşları ile rakamla yazılışlarını ok çizerek eşleştirelim mi?

İki yüz otuz beş

Sekiz yüz seksen altı

Dört yüz dokuz

Yüz elli bir

409

235

151

886

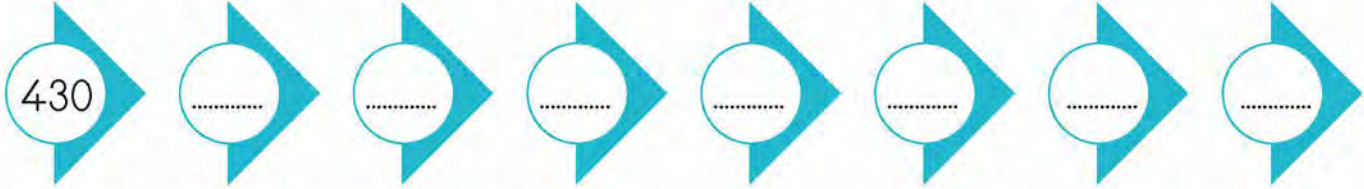

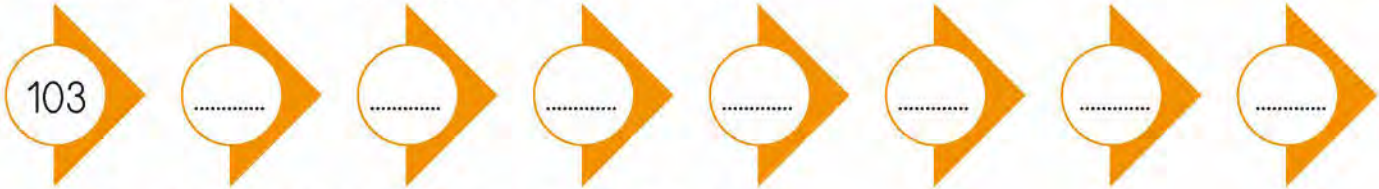
RİTMİK SAYMA

Ritmik saymaya ne dersin? Haydi, verdiğim doğal sayılardan başlayıp ritmik sayınız.

430'dan başlayıp ileriye doğru onar ritmik sayınız.

103'ten başlayıp ileriye doğru birer ritmik sayınız.

165'ten başlayıp ileriye doğru yüzer ritmik sayınız.

Mehmet ile ritmik sayma yarışması yapıyorduk. Mehmet'in yaptığı saymada hatalar olduğunu düşünüyorum. Siz de yanlış yazılan sayıları tespit edip doğrularını altlarına yazınız.

İleriye doğru birer ritmik sayma

İleriye doğru onar ritmik sayma

İleriye doğru yüzer ritmik sayma

→ Aşağıdaki soruların cevaplarını bulmamda bana yardım eder misiniz?

İleriye doğru onar ritmik sayarken 896'dan sonra söyleyeceğimiz 4. sayı kaçtır?

145'ten başlayıp ileriye doğru yüzer ritmik sayarken 6. saymada hangi sayıyı söyleriz?

328'den başlayıp ileriye doğru birer ritmik sayarken 12. saymada hangi sayıyı söyleriz?

130'dan başlayıp ileriye doğru onar ritmik sayarken 170'ten sonra hangi sayıyı söyleriz?

245'ten başlayıp ileriye doğru yüzer ritmik sayarken 745 ile 945 arasında hangi sayıyı söyleriz?

→ Doğru yanlış sorularını cevaplamayı çok seviyorum. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

521'den başlayarak ileriye doğru yüzer ritmik sayarken 612 sayısını söyleriz.

İleriye doğru yüzer ritmik sayarken 300 ile 700 arasında üç tane sayı söyleriz.

İleriye doğru onar ritmik sayarken 523'ten sonra söylediğimiz üçüncü sayı 573'tür.

148'den başlayıp ileriye doğru birer ritmik sayan Mehmet 145 sayısını söylemez.

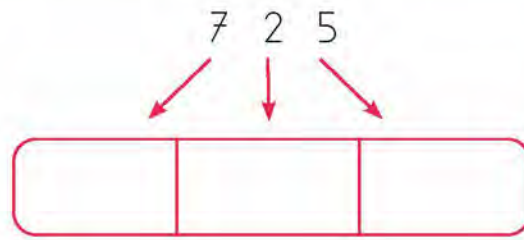
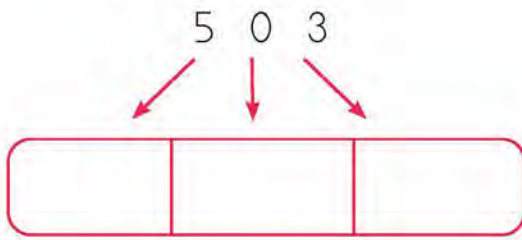
BASAMAK DEĞERİ

BİLGİ PINARI

Doğal sayıların içinde rakamların yazıldığı yerlere **basamak** adı verilir. Doğal sayıları oluşturan rakamlar buldukları basamaklara göre bir değer alırlar. Bu değere **basamak değeri** adı verilir.

→ Aşağıda verilen doğal sayıların basamak adlarını yazınız.

→ Mehmet bana boş tablolar gönderdi. Bu tabloları doldurur musunuz? Tabloyu doldururken sayıların basamak değerlerini hatırlayınız!

Sayı	176		
Basamak Adı	..... Basamağı	Onlar Basamağı	..... Basamağı
Basamak Değeri	.....	.....	.....
Okunuşu	.....		

Sayı	.....		
Basamak Adı	..... Basamağı	..... Basamağı	..... Basamağı
Basamak Değeri	.....	.....	.....
Okunuşu	Üç yüz beş		

Sayı	.....		
Basamak Adı	..... Basamağı	..... Basamağı	..... Basamağı
Basamak Değeri	500	30	2
Okunuşu	.....		

Sayı	249		
Basamak Adı	..... Basamağı	..... Basamağı	..... Basamağı
Basamak Değeri	.....	.....	.....
Okunuşu	.....		

1. 846 doğal sayısının okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seksen kırk altı
- B) Sekiz altmış dört
- C) Sekiz yüz kırk altı

2. Okunuşu "üç yüz altı" olan doğal sayının yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 306
- B) 360
- C) 366

3. 8, 5, 6 rakamları birer kez kullanılarak oluşturulabilecek üç basamaklı en küçük doğal sayının okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Altı yüz elli sekiz
- B) Beş yüz altmış sekiz
- C) Beş yüz seksen altı

4. 773 sayısındaki 7 rakamlarının basamak değerleri toplamı kaçtır?

- A) 707
- B) 770
- C) 777

5. Aşağıdaki doğal sayılardan hangisinin okunuşu yanlış verilmiştir?

- A) 257: İki yüz yetmiş beş
- B) 708: Yedi yüz sekiz
- C) 590: Beş yüz doksan

6. I. Üç yüz altmış beş
II. Yedi yüz dört
III. Altı yüz yetmiş

Yukarıda okunuşu verilen doğal sayıların rakamlarla yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	356	704	607
B)	365	740	670
C)	365	704	670

7. 308'den başlayarak ileriye doğru onar sayarken 4. söylediğimiz sayı kaç olur?

- A) 338
- B) 358
- C) 368

8. $169 - 269 - 369 - 469 - ? - 669$
Yukarıda verilen sayı dizisinde soru işareti yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 479
- B) 569
- C) 659

9. 896 doğal sayısındaki 8 rakamının basamak değeri ile 6 rakamının basamak değeri toplamı kaçtır?

- A) 86
- B) 806
- C) 860

10. Üç basamaklı $7\blacktriangle 6$ doğal sayısının basamaklarındaki rakamların sayı değerleri toplamı 21'dir.

Buna göre $\blacktriangle$ yerine yazılacak rakamın basamak değeri kaçtır?

- A) 80
- B) 70
- C) 60

11. 549 doğal sayısında sayı değeri en büyük olan rakam ile basamak değeri en büyük olan rakamın toplamı kaçtır?

- A) 9
- B) 13
- C) 14

12. 968 sayısında 6 ve 8 rakamlarının basamak değerleri farkı kaçtır?

- A) 52
- B) 74
- C) 82

YUVARLAMA

BİLGİ PINARI

Birler basamağındaki rakamı 5'ten küçük olan doğal sayılar kendi onluklarına yuvarlanır. Birler basamağındaki rakamı 5 olan doğal sayılar bir sonraki onluğa yuvarlanır. Birler basamağındaki rakamı 5'ten büyük olan doğal sayılar bir sonraki onluğa yuvarlanır.

BİLGİ PINARI

Bir doğal sayının onlar basamağındaki rakam 5'ten küçük ise bu sayı kendi yüzlüğüne yuvarlanır. Bir doğal sayının onlar basamağındaki rakam 5 ise sayı bir sonraki yüzlüğe yuvarlanır. Bir doğal sayının onlar basamağındaki rakam 5'ten büyük ise bu sayı bir sonraki yüzlüğe yuvarlanır.

→ Aşağıdaki sayı doğrularından birer sayı belirleyiniz. Bu sayıların en yakın oldukları onluk ve yüzlükleri işaretleyerek belirtiniz.

→ Yine boş tablolarla karşılaştım. Tabloları doldurmamda bana tekrar yardım eder misiniz? Verilen sayıların en yakın onluk ve yüzlüklerini yazınız.

Sayı	En Yakın Onluk	Sayı	En Yakın Onluk	Sayı	En Yakın Yüzlük	Sayı	En Yakın Yüzlük
75	80	465	470	242	200	74	100
35		835		545		675	
54		644		478		548	

DOĞAL SAYILARI KARŞILAŞTIRMA

BİLGİ PINARI

Doğal sayılar karşılaştırılırken ve sıralanırken büyüktür ">" ve küçüktür "<" sembollerinin kullanıldığını öğrenmiştik.

Bir yarışma yapalım mı? 4, 8, 3 rakamlarını birer kez kullanarak birbirinden farklı kaç doğal sayı yazabilirsiniz? Haydi, bu sayıları not kâğıtlarına yazınız. Yazdığınız sayıları büyükten küçüğe doğru sembol kullanarak sıralayınız.

426 ile 432 sayılarının arasında kalan doğal sayıları büyükten küçüğe doğru sembol kullanarak sıralamak istiyorum. Nasıl yapabilirim?

Ben de insanım, ben de hata yapabilirim. Önemli olan hatalarımızdan ders almaktır. Aşağıdaki doğal sayıları sıralarken sanırım bazı hatalar yapmışım. Birlikte hataları belirleyip düzeltmeye ne dersiniz?

554 < 555 < 559 < 570 < 551

..... < ..... < ..... < ..... < .....

372 < 379 < 478 < 374 < 381

..... < ..... < ..... < ..... < .....

ALTIŞAR, YEDİŞER, SEKİZER VE DOKUZAR RİTMİK SAYMA

→ Aşağıdaki farklı renklerde verilen misketlerin sayılarını bulmak için sırasıyla altışar, yedişer, sekizer ve dokuzar saymaya ne dersiniz?

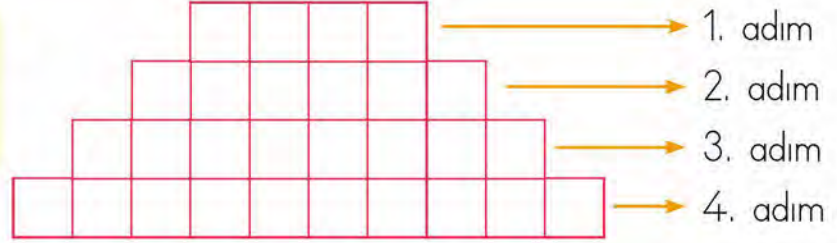

SAYI ÖRÜNTÜLERİ

Yanda verilen
şekle göre soruları
cevaplayınız.

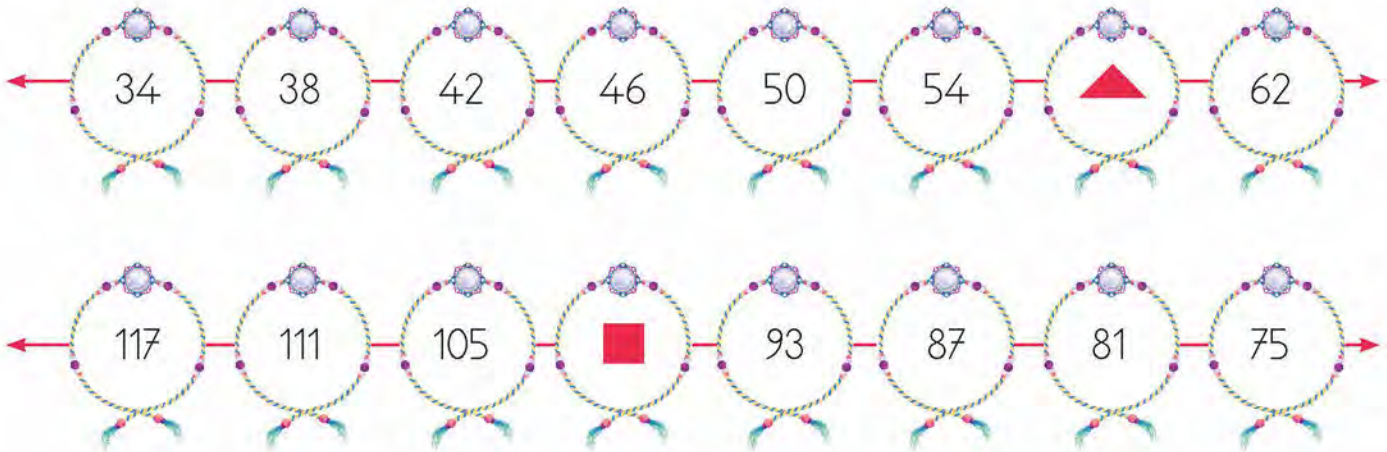

Örüntünün kuralı nedir?

Örüntünün 7. adımı kaç kareden oluşur?

Örüntüyü sayı örüntüsü olarak yazınız ve iki adım genişletiniz.

Boncukları bir araya getirerek bileklik yapabiliyorum. Aşağıda yaptığım bilekliklerin üstünde yazan örüntüleri inceleyiniz. Örüntülerde ▲ ve ■ yerine yazılacak doğal sayıların toplamını bulur musunuz?

1. $562 > \blacktriangle > 458$ sıralamasının doğru olabilmesi için $\blacktriangle$ yerine aşağıdaki sayılardan hangisi yazılabilir?

- A) 593   B) 562   C) 488

2. $\blacktriangle = 590$

$\blacksquare = 526$

$\blacklozenge = 519$

$\bullet = 620$

Yukarıda sembollerle ifade edilen sayıların küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\bullet < \blacktriangle < \blacksquare < \blacklozenge$
B) $\blacklozenge < \bullet < \blacktriangle < \blacksquare$
C) $\blacklozenge < \blacksquare < \blacktriangle < \bullet$

3. 868 sayısının en yakın yüzlüğe yuvarlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 900   B) 850   C) 800

4. $256 < \blacksquare$ olduğuna göre $\blacksquare$ yerine yazılabilecek en küçük doğal sayının okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki yüz elli beş
B) İki yüz elli yedi
C) İki yüz elli altı

5. Aşağıdakilerden hangisi en yakın onluğa ve en yakın yüzlüğe yuvarlandığında aynı sayı elde edilir?

- A) 496   B) 505   C) 893

6. Aşağıdaki sayılardan hangisinin en yakın yüzlüğe yuvarlanmış hâli 700'dür?

- A) 642   B) 748   C) 751

7. En yakın yüzlüğe yuvarlanmış hâli 500 olan en büyük doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 499   B) 549   C) 550

8. Aşağıdaki doğal sayılardan hangisi en yakın onluğa 680 olarak yuvarlanamaz?

- A) 675   B) 682   C) 685

9. 13 - 17 - 21 - 25 - 30 - 33 - 37 - 41

Yukarıda, sayıların aralarındaki farkın sabit olduğu bir sayı örüntüsü verilmiştir. Sayılardan biri örüntünün kuralına uymamaktadır. Buna göre örüntünün kuralına uymayan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 25   B) 30   C) 33

10. 14 - 20 - 26 - 32 - 38 - 44... şeklinde devam eden sayı örüntüsünde 9. adımda hangi sayıya ulaşılır?

- A) 62   B) 64   C) 66

11. İlk adımı 9 olan ve kuralı "Her sayı bir önceki sayıdan 5 fazladır." olan sayı örüntüsünün herhangi bir adımında aşağıdaki sayılardan hangisi bulunmaz?

- A) 94   B) 70   C) 49

12. Kumbarasında 6 TL'si olan Ahmet, kumbarasına her gün 6 TL atmaya başlamıştır. Buna göre Ahmet'in kumbarasında 4. günün sonunda kaç lira olur?

- A) 30   B) 24   C) 18

13. 19 - 23 - 27 - 31 - K - 39 - 43 - L sayı örüntüsünde L yerine yazılacak sayı, K yerine yazılacak sayıdan kaç fazladır?

- A) 8   B) 12   C) 16

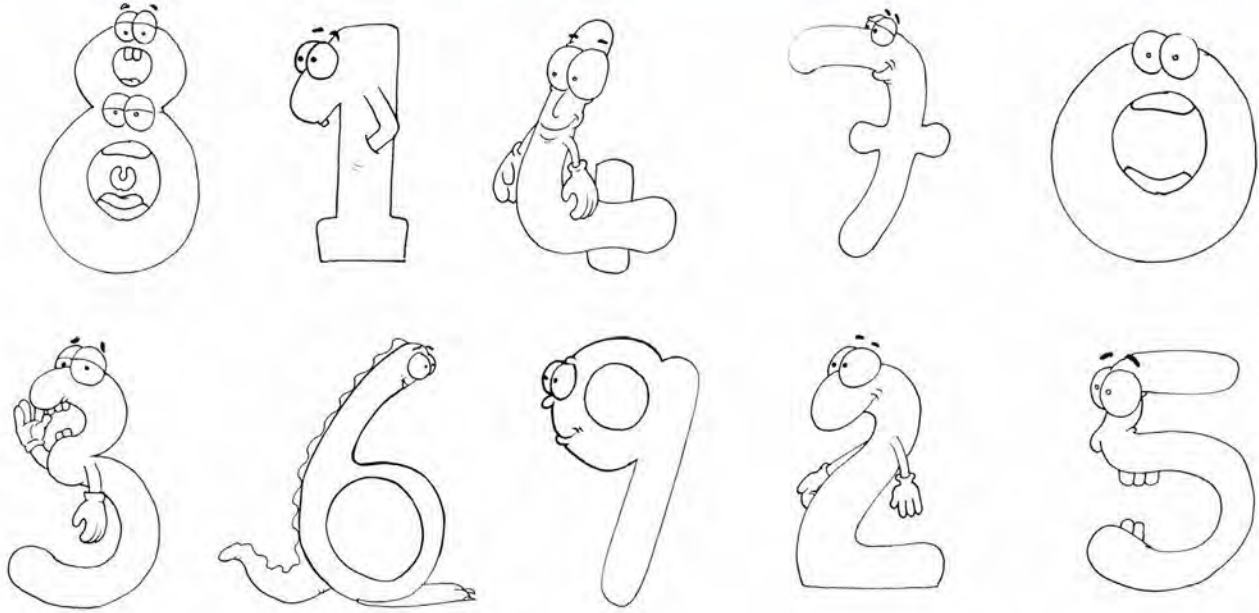
TEK VE ÇİFT DOĞAL SAYILAR

BİLGİ PINARI

Birler basamağında 0, 2, 4, 6 ve 8 rakamlarından biri olan sayılar **çift doğal** sayılardır. Birler basamağında 1, 3, 5, 7 ve 9 rakamlarından biri olan sayılar **tek doğal** sayılardır.

Kardeşime rakamlardan hangilerinin tek, hangilerinin çift olduğunu öğreteceğim. Aşağıda verilen rakamlardan tek olanları maviye, çift olanları kırmızıya boyuyarak bana yardım eder misiniz?

Yaprakların üstüne yazdığım sayılardan bir önceki ve bir sonraki çift sayıları bulup yazar mısınız?

BİLGİ PINARI

Tek doğal sayı ile tek doğal sayının toplamının her zaman çift doğal sayı olduğunu unutmayınız.

BİLGİ PINARI

Çift doğal sayı ile çift doğal sayının toplamının her zaman çift doğal sayı olduğunu unutmayınız.

BİLGİ PINARI

Çift doğal sayı ile tek doğal sayının toplamının her zaman tek doğal sayı olduğunu unutmayınız.

Tek ve çift sayıları öğrendiniz. Peki, toplama işlemini yapmadan sonucun tek mi, çift mi olduğunu bulabilir misiniz? Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarının tek mi yoksa çift mi olduğunu bulunuz. Sonucu tek olan işlemin işlem kutularını maviye, çift olan işlemin işlem kutularını kırmızıya boyayınız.

12	+	21	=	
34	+	20	=	
99	+	13	=	

Aşağıdaki tabloda sonucu tek olan işlemlerin yanına "T", çift olan işlemlerin yanına "Ç" yazınız.

31	+	35	=	
24	+	68	=	
90	+	11	=	
27	+	42	=	

ROMEN RAKAMLARI

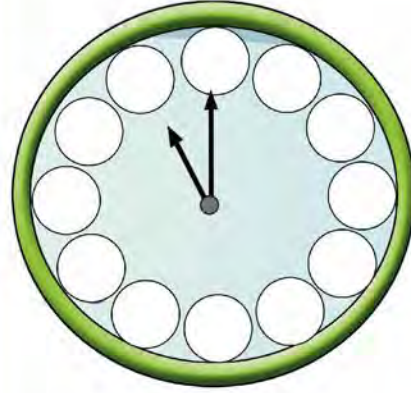

BİLGİ PINARI

Romen rakamları yazılırken I ve X rakamlarının en fazla üç defa yan yana yazılabileceğini unutmayınız.

Zamanın ne kadar önemli olduğunu biliyorum. Bunun için günlük yapacağım işleri planlıyorum. Babam bana yeni bir saat getirdi ancak saatin kadranında sayıların yazılması gereken yerler boştu. Bu boşlukları uygun Romen rakamlarını yazarak doldurur musun?

→ Aşağıda verilen Romen rakamlarına karşılık gelen doğal sayılardan eksik olanları yazınız.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
○	2	3	○	○	○	7	8	○	10

XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
○	○	13	14	○	○	○	18	19	20

→ Aşağıda verilen Romen rakamları ile rakamlara karşılık gelen doğal sayıları eşleştiriniz.

V

X

VI

IV

VII

XX

XV

7

20

4

10

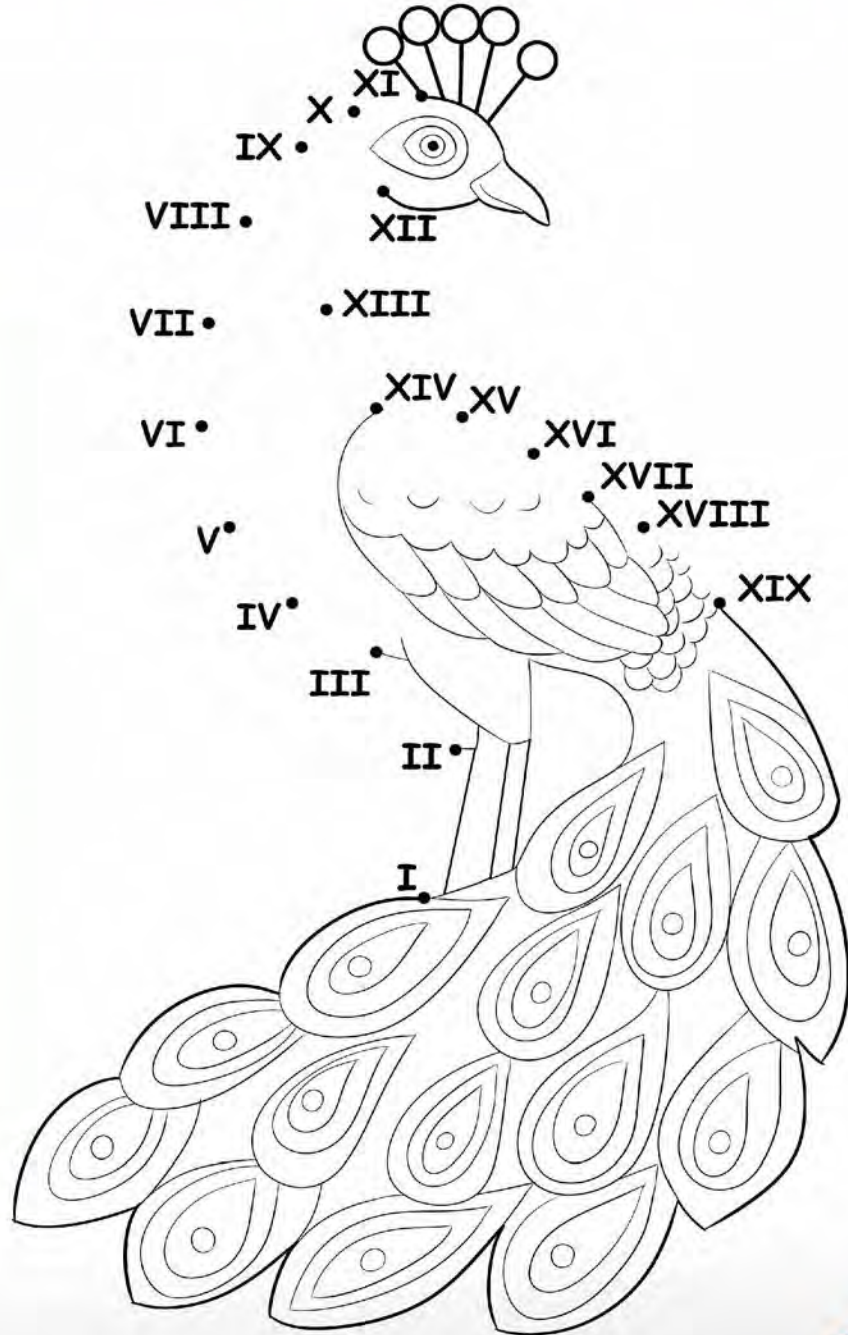
15

6

5

Resim yapmayı kim sevmez ki? Herkes resim konusunda çok yetenekli olduğumu söylüyor. Şimdi, sıra sizde! Yanda verilen Romen rakamlarını 1'den 19'a kadar sırayla birleştirip resmi tamamlayınız. Resmi istediğiniz renklerde boyayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi tek doğal sayıdır?

- A) 376
- B) 583
- C) 950

2. Yüzler basamağında 4 olan, üç basamaklı, rakamları farklı en büyük tek doğal sayının rakamları toplamı kaçtır?

- A) 20
- B) 21
- C) 22

3. Rakamları farklı üç basamaklı $60A$ doğal sayısı, çift doğal sayıdır. Buna göre A yerine kaç farklı rakam yazılabilir?

- A) 3
- B) 4
- C) 5

4. Ardışık yedi tek doğal sayıdan en büyüğü ile en küçüğü arasındaki fark kaçtır?

- A) 12
- B) 13
- C) 14

5. $59 < \blacktriangle < 86$

Yukarıda verilen sıralamaya göre $\blacktriangle$ yerine kaç çift doğal sayı yazılabilir?

- A) 15
- B) 14
- C) 13

6. Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu tek doğal sayıdır?

- A) $625 + 99$
- B) $468 + 245$
- C) $348 + 324$

7. 14 sayısının Romen rakamları ile yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) IV
- B) XIV
- C) XIX

8. $58 - 46$

Yukarıda verilen işlemin sonucunun Romen rakamları ile yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) VII
- B) XII
- C) XVII

9. Aşağıdaki Romen rakamlarından hangisi diğerlerinden daha büyük bir sayıyı ifade eder?

- A) XIII
- B) VIII
- C) XIV

10. Aşağıdaki Romen rakamları ile doğal sayı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) VI $\longleftrightarrow$ 6
- B) XIII $\longleftrightarrow$ 13
- C) VI $\longleftrightarrow$ 11

11. 826 sayısının rakamları toplamının Romen rakamları ile yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) XIII
- B) XIV
- C) XVI

12. 5, 2, 6 rakamları birer kez kullanılarak yazılabilecek üç basamaklı en büyük tek doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 652
- B) 625
- C) 265

TOPLAMA İŞLEMİ

BİLGİ PINARI

Sayıları toplarken aynı basamakları alt alta yazmaya ve parantezin içindeki işlemi önce yapmaya dikkat ediniz.

- Toplama işlemi yaparken de çok eğleniyorum. Bunu bilen Mehmet benim için özel bir bulmaca hazırlamış. Toplama işlemlerini yaparak sonuca ulaşmamız gerekiyor. Toplama işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{ccccccc} \textcircled{53} & + & \textcircled{47} & + & \textcircled{69} & + & \textcircled{37} \\ & \searrow & \swarrow & & \searrow & \swarrow & \\ & \textcircled{} & & + & \textcircled{} & & \\ & \searrow & \swarrow & & \searrow & \swarrow & \\ & \textcircled{} & & & \textcircled{} & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc} \textcircled{73} & + & \textcircled{29} & + & \textcircled{84} & + & \textcircled{27} \\ & \searrow & \swarrow & & \searrow & \swarrow & \\ & \textcircled{} & & + & \textcircled{} & & \\ & \searrow & \swarrow & & \searrow & \swarrow & \\ & \textcircled{} & & & \textcircled{} & & \end{array}$$

- Bu sefer de tablonun mavi kutularındaki sayılarla yeşil kutularındaki sayıları toplamamız gerekiyor.

+	150	250	370	405	500
154					
260					

- Aşağıdaki toplama işlemlerini yapınız. Sonucu aynı olan işlemlerin kutularını aynı renge boyayınız.

$$\begin{array}{r} 42 \\ 20 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ 20 \\ + 48 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ 20 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ 42 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$$

TOPLANANLARIN YER DEĞİŞTİRMESİ

BİLGİ PINARI

Bir toplama işleminde toplananlar yer değiştirirse de toplamın değişmeyeceğini unutmayınız.

Toplama yaparken bazen çok şaşırıyorum. Aşağıdaki işlemleri yapınız. İşlemlerin sonuçlarını ve toplanan sayıları incelediğinizde siz de çok şaşıracaksınız.

$$\begin{array}{r} 79 \\ 20 \\ + 16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 79 \\ 16 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ 20 \\ + 79 \\ \hline \end{array}$$

Aşağıdaki toplama işlemlerini yapınız. İşlem sonuçlarını karşılaştırınız.

$$(135 + 209) + 430 =$$

$$135 + (209 + 430) =$$

$$458 + (210 + 199) =$$

$$(458 + 210) + 199 =$$

$$(125 + 340) + 237 =$$

$$125 + (340 + 237) =$$

$$225 + (418 + 189) =$$

$$(225 + 418) + 189 =$$

Aşağıdaki işlemlerde boş bırakılan kutulara gelecek sayıları bulup yazınız.

$$100 + (365 + 510) = (100 + 510) + \square$$

$$222 + 176 + 134 = \square + 134 + 176$$

1. $256 + 639$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 875
B) 885
C) 895

2. $269 + 195 = \blacksquare$ ve
 $223 + 236 = \blacktriangle$ olduğuna göre
 $\blacksquare + \blacktriangle$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 923
B) 913
C) 823

3. Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu yanlış bulunmuştur?

- A) $296 + 325 = 621$
B) $336 + 599 = 935$
C) $193 + 679 = 772$

4. Bir sayının 145 eksiği 289 olduğuna göre bu sayı kaçtır?

- A) 124   B) 144   C) 434

5. $\blacksquare < 138 + 557$ olduğuna göre $\blacksquare$ yerine yazılabilecek en büyük doğal sayı kaçtır?

- A) 694   B) 695   C) 696

6. A ve B birer rakamdır.

$$\begin{array}{r} AA \\ + AA \\ \hline BB \end{array} \qquad \begin{array}{r} BB \\ + BB \\ \hline 88 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} BAB \\ + AAB \\ \hline ? \end{array}$$

Yukarıda verilen işlemlere göre soru işareti yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 648   B) 666   C) 684

7. $29 + 38 + 47 = 38 + 47 + \blacksquare$
Yukarıdaki eşitlikte $\blacksquare$ yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 47   B) 38   C) 29

8. $258 + 249 + 339$ işleminin sonucunun rakamları toplamı kaçtır?

- A) 17   B) 18   C) 19

9. I. $25 + 38 + 58 = 38 + 58 + 25$
II. $256 + 555 + 111 = 555 + 256 + 222$
III. $145 + 146 + 143 = 143 + 145 + 146$

Yukarıdaki eşitliklerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II   B) II ve III   C) I ve III

10. Rakamları farklı üç basamaklı en küçük çift doğal sayı ile rakamları farklı iki basamaklı en büyük tek doğal sayının toplamı kaçtır?

- A) 201   B) 200   C) 199

11. $113 < A < 117$ sıralamasında A yerine yazılabilecek doğal sayıların toplamı kaçtır?

- A) 231
B) 345
C) 458

12.

- 95   248   374   465

Yukarıdaki sayılardan çift doğal sayı olanların toplamı kaçtır?

- A) 560   B) 622   C) 839

ÇIKARMA İŞLEMİ

BİLGİ PINARI

Doğal sayılarla çıkarma işlemi yaparken sayıların aynı basamaklarını alt alta yazmaya dikkat ediniz.

- Çıkarma işlemleri de toplama işlemleri kadar eğlenceli. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapıp eğlenmeye ne dersiniz? Kolay gelsin.

$$\begin{array}{r} 843 \\ - 176 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 750 \\ - 244 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 657 \\ - 378 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 579 \\ - 294 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 340 \\ - 148 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 700 \\ - 247 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 551 \\ - 214 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 920 \\ - 376 \\ \hline \end{array}$$

- Diğer işlemlerde olduğu gibi çıkarma işleminde de terimler vardır. Haydi, aşağıdaki tabloda yer alan çıkarma işlemlerini yapıp çıkarma işlemlerinin terimlerinin hangi sayılar olduğunu yazınız.

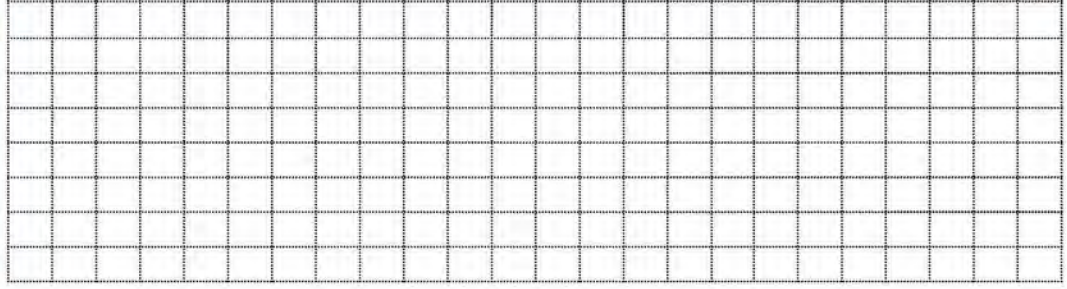
İşlemler	Eksilen	Çıkan	Fark
$\begin{array}{r} 846 \\ - 257 \\ \hline \end{array}$			
$\begin{array}{r} 474 \\ - 368 \\ \hline \end{array}$			

ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ

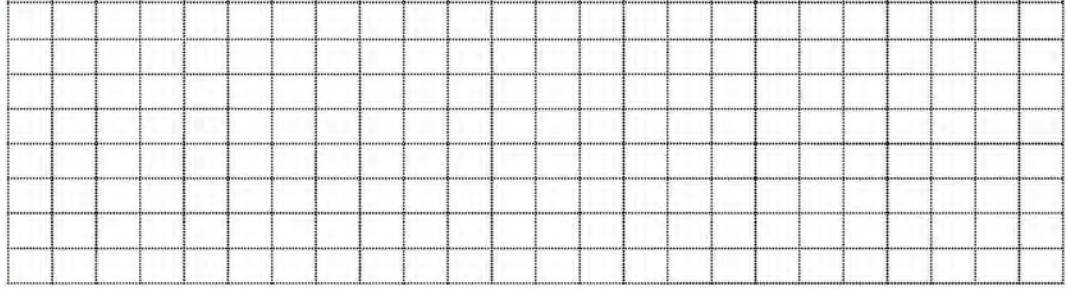
En eğlenceli konulardan biri de zihinden işlemlerdir. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini zihinden yapınız. Hangi zihinden işlem yöntemini kullandığınızı işlemin yanına yazmayı unutmayınız.

$$\begin{array}{r} 430 \\ - 200 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 510 \\ - 100 \\ \hline \end{array}$$

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini zihinden yapıp işlemlerin kutularını sonucunun yazıldığı kutunun rengine boyayınız.

$97 - 25$

$84 - 33$

$77 - 31$

$64 - 27$

$88 - 45$

46

320

51

710

43

74

210

34

37

72

$430 - 220$

$850 - 140$

$89 - 15$

$560 - 240$

$46 - 12$

1. $852 - 568$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 316
- B) 294
- C) 284

2. $569 - 218$ işleminin sonucunun en yakın onluğa yuvarlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 350
- B) 355
- C) 360

3. Bir doğal sayının 568 fazlasının 157 eksiği 503 olduğuna göre bu doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 92
- B) 172
- C) 222

4. $\square + 128 = 354$

Yukarıdaki işlemde $\square$ yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 214
- B) 226
- C) 482

5. $(70 - 30) + 4 = 40 + 4$
 $= 44$

Yukarıda verilen işlemle aşağıdakilerden hangisinin zihinden çözümü yapılmıştır?

- A) $70 - 30$
- B) $74 - 30$
- C) $66 - 30$

6. $\star < 553 - 389$ olduğuna göre $\star$ yerine yazılabilecek en büyük doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 165
- B) 164
- C) 163

$$\begin{array}{r}
 7. \quad 385 \\
 - 1\triangle\star \\
 \hline
 \blacksquare 92
 \end{array}$$

Yukarıdaki çıkarma işlemine göre $\star + \blacksquare + \triangle$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 11
B) 12
C) 13

8. $A + 253 = 469$ ve $B - 423 = 158$ olduğuna göre $B - A$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 365
B) 388
C) 481

$$9. \quad 79 - 40 = \blacksquare$$

$$300 - 20 = \triangle$$

$$500 - 80 = \bullet$$

Yukarıdaki işlemleri zihinden yapan Cemil'in bulduğu sonuçlar aşağıdakilerden hangisidir?

	$\blacksquare$	$\triangle$	$\bullet$
A)	$\frac{39}{\quad}$	$\frac{320}{\quad}$	$\frac{480}{\quad}$
B)	$\frac{39}{\quad}$	$\frac{280}{\quad}$	$\frac{420}{\quad}$
C)	$\frac{49}{\quad}$	$\frac{280}{\quad}$	$\frac{420}{\quad}$

10. 5 yüzlük, 4 onluk ve 3 birlikten oluşan sayıdan 136 sayısı çıkarılırsa sonuç kaç olur?

- A) 397
B) 407
C) 412

11. (.....) $867 - 399 = 468$
(.....) $528 - 339 = 199$
(.....) $629 - 285 = 444$

Yukarıdaki çıkarma işlemlerinden sonucu doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazılırsa hangi seçenekteki sonuca ulaşılır?

A) Y	B) D	C) D
Y	D	Y
D	Y	Y

12. 800'den hangi sayı çıkarılırsa sonuç 176 olur?

- A) 624
B) 636
C) 676

1. 821 doğal sayısının birler basamağı ile yüzler basamağı yer değiştirdiğinde oluşan sayının okunuşu hangisidir?

- A) Sekiz yüz on iki
B) Yüz seksen iki
C) Yüz yirmi sekiz

2. I. 763 :Yedi yüz altmış üç
II. 507 :Beş yüz yetmiş
III. 490:Dört yüz doksan

Yukarıdaki doğal sayılardan hangisinin okunuşu yanlış verilmiştir?

- A) I   B) II   C) III

3. Okunuşu "üç yüz kırk beş" olan doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 354
B) 345
C) 435

4. 297 doğal sayısının onlar basamağındaki rakam ile yüzler basamağındaki rakamın toplamı kaçtır?

- A) 9   B) 11   C) 16

5. Rakamları birbirinden farklı ve rakamları toplamı 13 olan üç basamaklı en küçük doğal sayının, en yakın yüzlüğe yuvarlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 100   B) 200   C) 300

6. En yakın onluğa yuvarlanmış hâli 450 olan en büyük doğal sayının rakamları toplamı kaçtır?

- A) 13   B) 14   C) 15

7. Aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

- A) 155 < 255 < 249 < 288 < 300
B) 806 < 799 < 625 < 507 < 499
C) 567 < 588 < 603 < 680 < 709

8. İleriye doğru sekizer ritmik sayma yapılırken aşağıdaki sayılardan hangisi söylenmez?

- A) 32   B) 56   C) 84

9. 865 sayısının birler basamağındaki rakam ile onlar basamağındaki rakamın yeri değiştiriliyor. Oluşan sayının en yakın onluğa yuvarlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 570   B) 690   C) 860

10. $285 < 355 < 299 < 366$
Yukarıdaki sıralamanın doğru olabilmesi için hangi sayılar yer değiştirmelidir?

- A) 355 ile 299
B) 299 ile 366
C) 285 ile 299

11. Aşağıdaki sayılardan hangisinin rakamları toplamı çift sayıdır?

- A) 335   B) 454   C) 789

12. 448, 575, 576, 771 ve 386 sayıları büyükten küçüğe doğru sıralandığında baştan üçüncü sayının rakamlarının toplamı kaçtır?

- A) 17   B) 16   C) 15

13. $5 - 11 - 17 - 23 - B - C - D$

Yukarıda verilen adımlar arasındaki farkın sabit olduğu sayı örüntüsünde B, C ve D sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 105   B) 106   C) 108

14. Osman, yeni aldığı kitabın birinci gün 4 sayfasını okumuş, sonraki her gün bir önceki gün okuduğundan 5 sayfa fazla okumuştur. Osman 6. gün kaç sayfa kitap okumuştur?

- A) 24   B) 29   C) 32

15. Yeni dikilen bir kavak fidanının boyu 1 metredir. Bu kavak ağacı her sene 4 metre uzarsa 5 sene sonra boyu kaç metreye ulaşır?

- A) 19   B) 21   C) 24

16. İlk ay 5 kitap okuyan Suna, ikinci aydan itibaren her ay, bir önceki ay okuduğu kitaptan 2 kitap fazla okumaktadır. Buna göre Suna, kaçınıcı ay 15 kitap okumuş olur?

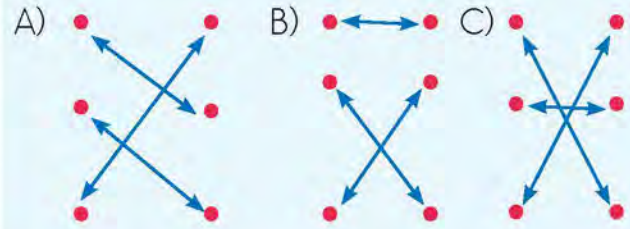
- A) 6   B) 7   C) 8

17. İleriye doğru dokuzar ritmik sayma yapılırken 63'ten sonra hangi sayı söylenir?

- A) 75
B) 73
C) 72

18.   18 •   • XII
         20 •   • XX
         12 •   • XVIII

Yukarıdaki doğal sayılarla Romen rakamlarının doğru eşleştirilişi aşağıdakilerden hangisidir?

19.   86 - 50   500 - 90

Kemal, yukarıdaki çıkarma işlemlerini kalem ve kâğıt kullanmadan yapmıştır. İki işlemin de sonucunu doğru bulan Kemal'in bulduğu sayılar hangileridir?

- A) 36, 410
B) 46, 410
C) 36, 490

20. $268 + 375$ işleminin sonucu aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucuna eşittir?

- A) $805 - 172$
B) $900 - 257$
C) $712 - 66$

21. $56 + 189 + 539 = 539 + 56 + \blacklozenge$

Yukarıdaki eşitlikte $\blacklozenge$ yerine yazılacak sayının rakamları toplamı kaçtır?

- A) 11   B) 17   C) 18

22. $733 - 588$ işleminin sonucunun onlar basamağındaki rakamın basamak değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 40   B) 50   C) 60

23. $297 < \dots < 382$ olduğuna göre noktalı yere yazılabilecek en büyük ve en küçük doğal sayının toplamı kaçtır?

- A) 679   B) 680   C) 681

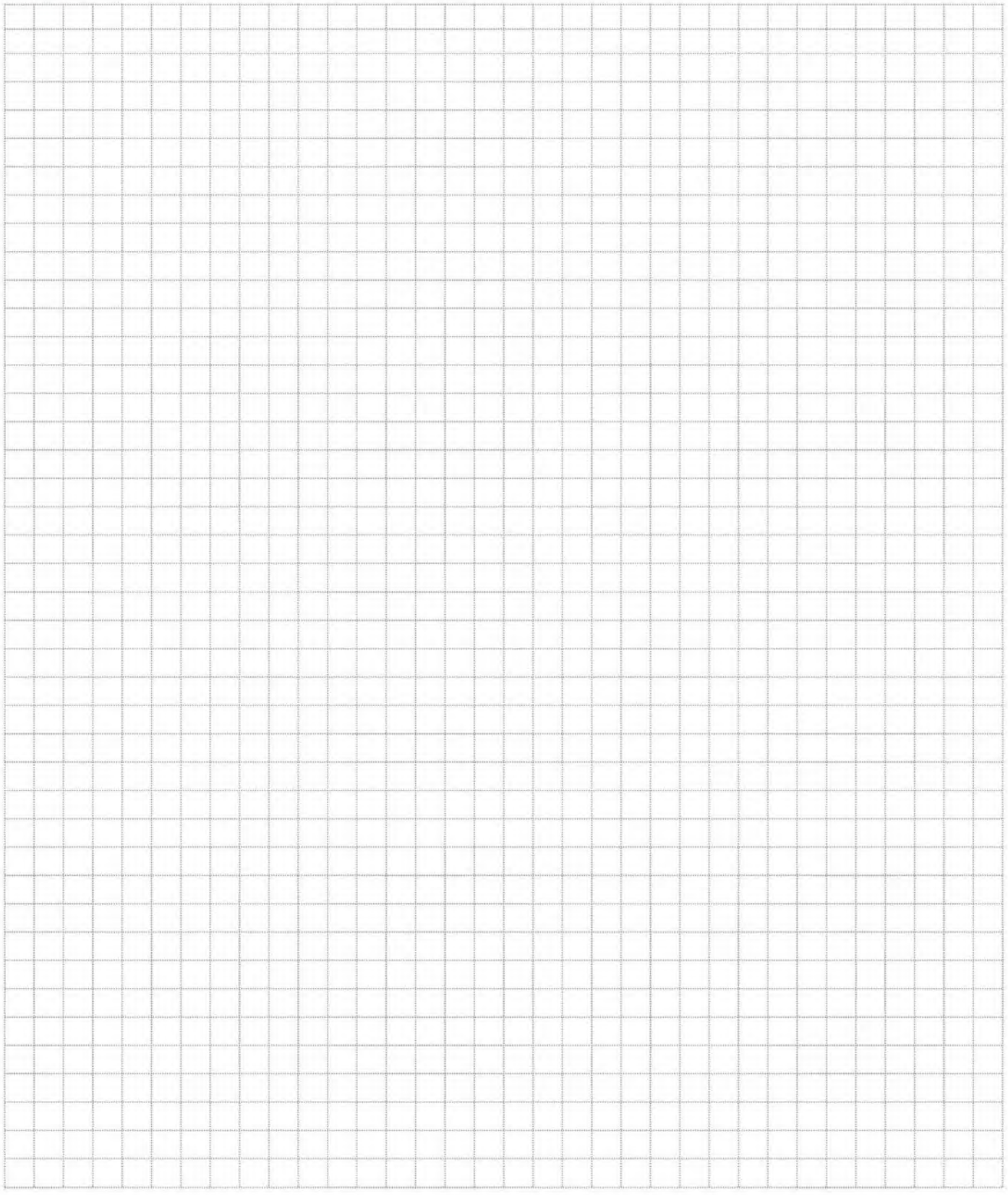
24. Bir çıkarma işleminde çıkan 356 ve fark 499'dur. Buna göre eksilen kaçtır?

- A) 845   B) 855   C) 875

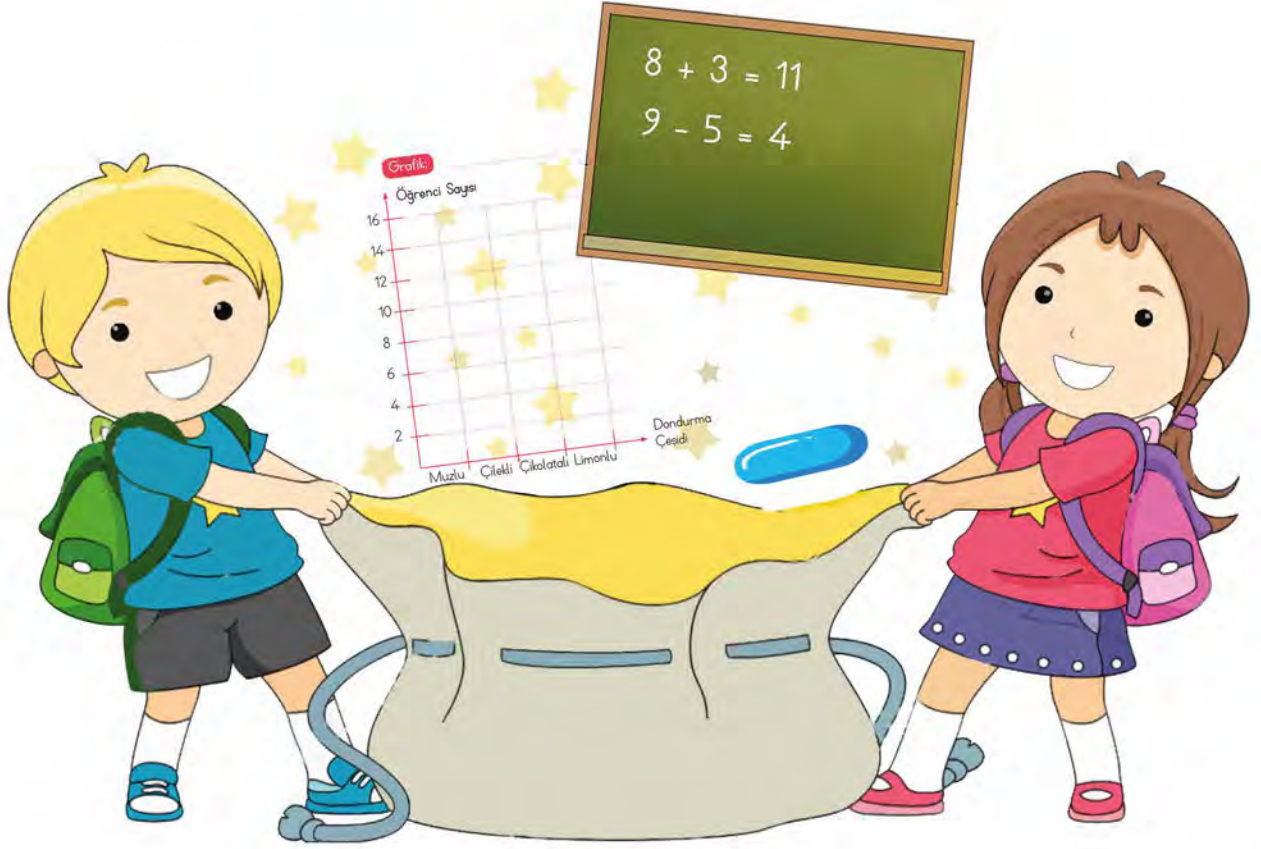
25.
$$\begin{array}{r} 2 A B \\ + 5 B A \\ \hline ? \end{array}$$

$A + B = 15$ olduğuna göre yukarıdaki üç basamaklı doğal sayılarla yapılan toplama işleminin sonucu kaçtır?

- A) 755   B) 765   C) 865

2. ÜNİTE

- DOĞAL SAYILARLA TOPLAMA İŞLEMİ
- DOĞAL SAYILARLA ÇIKARMA İŞLEMİ
- VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME

TOPLAMI TAHMİN ETME

→ Aşağıda verilen toplama işlemlerini toplananları en yakın yüzlüğe yuvarlayarak yapınız.

$$\begin{array}{r} 244 \\ + 175 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 373 \\ + 206 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 186 \\ + 112 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 257 \\ + 304 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

→ Aşağıda verilen toplama işlemlerini toplananları en yakın onluğa yuvarlayarak yapınız.

$$\begin{array}{r} 256 \\ + 117 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 344 \\ + 155 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 473 \\ + 148 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 159 \\ + 126 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ... \\ \hline \end{array}$$

.....

Aşağıdaki toplama işlemlerini toplananları en yakın onluklarına yuvarlayarak tahmin ediniz. İşlemi yapınız ve tahminî sonuç ile işlem sonucunu karşılaştırınız.

İşlem sonucu	Tahminî sonuç	Fark
$\begin{array}{r} 183 \\ + 267 \\ \hline \end{array}$		
$\begin{array}{r} 545 \\ + 382 \\ \hline \end{array}$		
$\begin{array}{r} 407 \\ + 293 \\ \hline \end{array}$		

Aşağıdaki toplama işlemlerini toplananları en yakın yüzlüklerine yuvarlayarak tahmin ediniz. İşlemi yapınız ve tahminî sonuç ile işlem sonucunu karşılaştırınız.

İşlem sonucu	Tahminî sonuç	Fark
$\begin{array}{r} 142 \\ + 355 \\ \hline \end{array}$		
$\begin{array}{r} 285 \\ + 417 \\ \hline \end{array}$		
$\begin{array}{r} 604 \\ + 192 \\ \hline \end{array}$		

ZİHİNDEN TOPLAMA İŞLEMİ

BİLGİ PINARI

Zihinden toplama işlemi yaparken en soldaki 0'ın bir önemi olmadığını unutmayınız.

Aşağıda işlem basamakları verilen işlemlerin sonuçlarını bulup yazınız.

$$\begin{array}{r} 40 + 20 = 60 \\ 3 + 7 = \underline{+10} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 200 + 500 = 700 \\ 30 + 20 = 50 \\ 2 + 6 = \underline{+8} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 300 + 600 = 900 \\ 40 + 10 = 50 \\ 3 + 1 = \underline{+4} \end{array}$$

İşlem:

İşlem:

İşlem:

Çocuk olarak bizler de aile bütçemize katkı sağlayabiliriz. Nasıl mı? Örneğin evimizdeki kullandığımız kaynakları kullanırken dikkat edebiliriz. Aşağıdaki tabloda evimizin bazı giderleri verilmiştir. Bu giderlere göre zihinden toplama işlemi yöntemlerini kullanarak soruları cevaplayınız.

Tablo: Fatura Harcamaları

Harcamalar	Ücreti (TL)
Su	130
Elektrik	215
Doğal gaz	386

Elektrik ve su faturalarına toplam kaç lira ödenmiştir?

Elektrik ve doğal gaz faturalarına toplam kaç lira ödenmiştir?

Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarını örneğe uygun olarak zihinden bulunuz.

$$23 + 54 = ?$$

$$\begin{array}{r} 23 + 50 + 4 \\ \hline 73 + 4 = 77 \end{array}$$

$$38 + 41 = ?$$

$$\begin{array}{r} \square + \square + \square \\ \hline \square + \square = \square \end{array}$$

$$58 + 35 = ?$$

$$\begin{array}{r} \square + \square + \square \\ \hline \square + \square = \square \end{array}$$

$$29 + 46 = ?$$

$$\begin{array}{r} \square + \square + \square \\ \hline \square + \square = \square \end{array}$$

$$13 + 39 = ?$$

$$\begin{array}{r} \square + \square + \square \\ \hline \square + \square = \square \end{array}$$

$$25 + 27 = ?$$

$$\begin{array}{r} \square + \square + \square \\ \hline \square + \square = \square \end{array}$$

Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarını farklı yöntemler kullanarak zihinden bulunuz.

$$28 + 19 =$$

$$37 + 39 =$$

$$67 + 29 =$$

$$15 + 29 =$$

$$72 + 18 =$$

$$25 + 28 =$$

$$56 + 28 =$$

$$17 + 48 =$$

$$38 + 15 =$$

$$48 + 27 =$$

$$59 + 16 =$$

$$39 + 21 =$$

1. $358 + 124$ işleminin toplananları en yakın onluğa yuvarlayarak hesaplanan tahminî sonucu ve işlem sonucu aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>Tahminî Sonuç</u>	<u>İşlem Sonucu</u>
A)	500	482
B)	480	482
C)	480	472

2. $405 + 254$ işleminin sonucu, toplananlar en yakın yüzlüğe yuvarlanarak tahmin ediliyor. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tahminî sonuç, işlem sonucundan 1 eksiktir.
 B) Tahminî sonuç, işlem sonucundan 41 eksiktir.
 C) Tahminî sonuç, işlem sonucundan 41 fazladır.

3. $354 + 256$

Yukarıda verilen işlemde 354 sayısı 350; 256 sayısı 300 olarak kabul edilip sonuç 650 olarak tahmin ediliyor. Aynı tahmin yöntemine göre $225 + 186$ işleminin tahminî sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 400   B) 420   C) 430

4. I. $754 + 107$
 II. $246 + 297$
 III. $678 + 231$

Yukarıdaki işlemlerin sonucu, toplananlar en yakın onluğa yuvarlanarak tahmin ediliyor. Hangi işlemlerin tahminî sonucu, işlemin sonucundan daha büyüktür?

- A) I ve II
 B) II ve III
 C) I ve III

5. $659 + 198$ işleminde toplananlar en yakın onluğa yuvarlanarak ve en yakın yüzlüğe yuvarlanarak iki tane tahminî sonuç bulunmuştur. Bu sonuçların arasındaki fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 50
 B) 40
 C) 30

6. $48 + 30$ işlemini zihinden yapmak için 48'in onlar basamağı 3 arttırılarak sonuç bulunabilir.

Aşağıdaki işlemlerden hangisine yukarıda ifade edilen zihinden toplama yöntemi uygulanırsa doğru sonuç elde edilemez?

- A) $68 + 42$
 B) $79 + 20$
 C) $83 + 10$

7. $500 + 80$ işleminin sonucu zihinden bulunmak isteniyor. Buna göre zihinden yapılan işlem aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 500 sayısının onlar basamağındaki rakamı 8 artırmak.
B) 500 sayısının yüzler basamağındaki rakamı 8 artırmak.
C) 500 sayısının onlar basamağındaki rakamı 8 azaltmak.

8.

$$\begin{aligned} 70 + 9 + 40 &= ? \\ 110 + \dots\dots\dots &= \\ 119 + 10 &= 129 \end{aligned}$$

Ercan, $78 + 9 + 42$ işlemini yukarıdaki gibi zihinden yapmıştır. Buna göre noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) 9   B) 10   C) 19

9. $560 + 190 = 750$

Yukarıdaki toplama işlemi iki doğal sayının tahminî sonucunu bulurken kullanılmıştır. İşlem, toplananlar en yakın onluğa yuvarlanarak yapılmıştır. Yukarıdaki yapılan tahmin işlemi, aşağıdaki işlemlerden hangisine ait olabilir?

- A) $554 + 194$
B) $562 + 195$
C) $563 + 185$

10. Ankaradan Ağrıya giden bir uçakta 148 erkek ve 173 kadın yolcu bulunmaktadır. Uçaktaki toplam yolcu sayısı, sayılar en yakın onluğa yuvarlanarak tahmin edilirse tahminî sonuç aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 320   B) 310   C) 300

11.

$$\begin{aligned} 5 \text{ onluk} + 2 \text{ onluk} &= 70 \\ 3 \text{ birlik} + 9 \text{ birlik} &= 12 \\ 70 + 12 &= 82 \end{aligned}$$

Bir toplama işlemi zihinden yukarıdaki gibi yapılmıştır. Bu işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $35 + 92$
B) $52 + 39$
C) $53 + 29$

12. Aşağıdaki işlemlerin sonuçları toplananlar en yakın onluğa yuvarlanarak tahmin ediliyor. Hangi işlemin tahminî sonucu 860'tır?

- A) $464 + 385$
B) $465 + 394$
C) $263 + 589$

VERİLMİYEN TOPLANANI BULMA

- Toplama işlemini çok seviyorum. Hele konu toplama işleminde verilmeyenleri bulma olunca toplamayı daha çok seviyorum. Aşağıda verilen toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulunuz.

$$\begin{array}{r} 317 \\ + \quad \dots\dots\dots \\ \hline 740 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 142 \\ + \quad \dots\dots\dots \\ \hline 615 \end{array}$$

- Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulunuz.

$$\begin{array}{r} 254 \\ + \quad \square \\ \hline 568 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + 461 \\ \hline 684 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 324 \\ + \quad \square \\ \hline 784 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + 135 \\ \hline 398 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 204 \\ + \quad \square \\ \hline 627 \end{array}$$

- Aşağıdaki işlemlerde verilmeyen rakamları bulunuz.

a.

$$\begin{array}{r} 21\square \\ 1\blacktriangle 5 \\ + \quad \bullet 33 \\ \hline 726 \end{array}$$

$\square =$
 $\blacktriangle =$
 $\bullet =$

b.

$$\begin{array}{r} 1\square 3 \\ 55\blacktriangle \\ + \quad \bullet 23 \\ \hline 963 \end{array}$$

$\square =$
 $\blacktriangle =$
 $\bullet =$

c.

$$\begin{array}{r} 1\square 5 \\ \blacktriangle 56 \\ + \quad 56\bullet \\ \hline 946 \end{array}$$

$\square =$
 $\blacktriangle =$
 $\bullet =$

ç.

$$\begin{array}{r} \square 51 \\ 3\blacktriangle 6 \\ + \quad 41\bullet \\ \hline 890 \end{array}$$

$\square =$
 $\blacktriangle =$
 $\bullet =$

Gamze'yle el işi kâğıtlarından geometrik şekiller kestik. Sonra kâğıda yazdığımız toplama işlemlerinde bazı rakamların üstünü kapattık. Biz çok çalıştık. Şimdi sıra sizde. Gizlediğimiz rakamları bulunuz.

$$\begin{array}{r} 26\blacktriangle \\ + 382 \\ \hline 647 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 412 \\ + 2\blacksquare9 \\ \hline 701 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\star6 \\ + 258 \\ \hline 404 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 264 \\ + \blacktriangle\blacksquare5 \\ \hline 589 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \blacksquare82 \\ + 4\blacktriangle5 \\ \hline 607 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6\blacktriangle5 \\ + 23\blacksquare \\ \hline 906 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3\blacktriangle5 \\ + \blacksquare7\star \\ \hline 720 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14\blacksquare \\ + \star\blacktriangle6 \\ \hline 724 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \blacksquare35 \\ + 2\star\blacktriangle \\ \hline 589 \end{array}$$

Kemal yine yaptı yapacağını! Bu sefer de el işi kâğıtlardan şekillerle toplama işlemlerinde bazı toplananları kapatmış. O toplananları da bulur musunuz?

$$\blacksquare + 40 = 180$$

$$\blacksquare = ?$$

$$\blacksquare + 360 = 500$$

$$\blacksquare = ?$$

$$350 + \blacktriangle = 430$$

$$\blacktriangle = ?$$

$$630 + \blacktriangle = 900$$

$$\blacktriangle = ?$$

PROBLEMLER

Bir problemi çözerken aşağıdaki aşamalara dikkat edelim:

- ★ Problemi dikkatli okuyup anlayalım.
- ★ Problemden verilen bilgileri belirleyelim.
- ★ Problemden istenenleri belirleyelim.
- ★ Çözüm için gereken planı yapalım.
- ★ Problemi çözelim.
- ★ Çözümü kontrol edelim.

ÖRNEK: Bir çiftlikte 42 koyun, 65 keçi ve 72 inek vardır. Bu çiftlikteki koyun, keçi ve ineklerin toplam sayısı kaçtır?

Verilenler: Bir çiftlikte 42 koyun, 65 keçi ve 72 inek vardır.

İstlenen: Bu çiftlikteki koyun, keçi ve ineklerin toplam sayısı kaçtır?

Plan Yapalım: Çiftlikteki koyun, keçi ve inek sayılarını toplayalım.

Problemi Çözelim:

$$\begin{array}{r} 42 \\ 65 \\ + 72 \\ \hline 179 \end{array}$$

Çiftlikte 179 hayvan vardır.

Kontrol Edelim:

$$\begin{array}{r} 72 \\ + 65 \\ \hline 137 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 179 \\ - 137 \\ \hline 42 \end{array}$$

Toplam hayvan sayısından inek ve keçilerin toplam sayısını çıkaralım.

Koyun sayısını elde ettiğimizden çözümümüz doğrudur.

1. Bir toplama işleminde toplananlardan biri 119 ve toplam 302 olduğuna göre diğer toplanan kaçtır?

- A) 217
B) 183
C) 178

2. $\blacktriangle + 492 = 609$
Yukarıdaki eşitlikte $\blacktriangle$ yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 117
B) 127
C) 217

3. 278 sayısı hangi sayı ile toplanırsa 514 sayısı elde edilir?

- A) 819
B) 336
C) 236

4. $\blacksquare + 256 + 185 = 700$
Yukarıdaki eşitlikte $\blacksquare$ yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 259
B) 441
C) 444

5.

$$\begin{array}{r} 5 \blacktriangle 8 \\ + \blacksquare 3 \star \\ \hline 812 \end{array}$$

Yukarıdaki toplama işlemine göre, $\blacksquare + \blacktriangle + \star$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 12
B) 13
C) 14

6.

Atatürk Haftası'nda Anıtkabir'i salı günü 499, çarşamba günü ise 286 öğrenci ziyaret etmiştir. Buna göre iki gün boyunca Anıtkabir'i toplam kaç öğrenci ziyaret etmiştir?

- A) 777   B) 783   C) 785

7. A şehri ile B şehri arasındaki uzaklık 245 km, B şehri ile C şehri arasındaki uzaklık 139 km'dir. A şehrinden hareket eden bir otomobilin B şehrinden geçerek C şehrine ulaşması için kaç kilometre yol gitmesi gerekir?

- A) 375
- B) 382
- C) 384

8. Bir okulda 269 erkek öğrenci, erkek öğrencilerden 47 fazla kız öğrenci bulunmaktadır.

Buna göre bu okulda toplam kaç öğrenci vardır?

- A) 316
- B) 365
- C) 585

9. Süleyman 12 yaşındadır. Babası Süleyman'dan 24 yaş, annesi de 22 yaş büyüktür.

Buna göre Süleyman'ın annesinin ve babasının yaşları toplamı 4 yıl sonra kaç olur?

- A) 68
- B) 78
- C) 92

10. Mart ayında 458 kg meyve satışı yapan bir manav, nisan ayında mart ayından 49 kg fazla meyve satışı yapmıştır. Manav bu iki ayda toplam kaç kilogram meyve satmıştır?

- A) 965
- B) 944
- C) 916

11. Bir sitede 209 kadın, 218 erkek ve kadınların sayısından 18 fazla çocuk yaşamaktadır.

Buna göre bu sitede toplam kaç insan yaşamaktadır?

- A) 663
- B) 654
- C) 445

12. Bir mağazada ceket 368 TL, pantolon 197 TL ve gömlek 167 TL'dir.

Arif bu giysilerden iki tanesine toplam 535 TL ödediğine göre Arif'in aldığı giysiler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ceket - gömlek
- B) Ceket - pantolon
- C) Pantolon - gömlek

ÇIKARMA İŞLEMİNDE SONUCU TAHMİN ETME

Aşağıdaki çıkarma işlemlerinin sonucunu eksilene ve çıkanı en yakın onluklarına yuvarlayarak tahmin ediniz. İşlemi yapınız ve tahminî sonuç ile işlem sonucunu karşılaştırınız.

İşlem Sonucu	Tahminî Sonuç	Fark
$318 - 225 = 93$	$320 - 230 = 90$	$93 - 90 = 3$
$493 - 376 =$		
$708 - 482 =$		
$643 - 578 =$		
$583 - 195 =$		
$804 - 223 =$		

Aşağıdaki çıkarma işlemlerinin sonucunu eksilene ve çıkanı en yakın yüzlüklerine yuvarlayarak tahmin ediniz. İşlemi yapınız ve tahminî sonuç ile işlem sonucunu karşılaştırınız.

İşlem Sonucu	Tahminî Sonuç	Fark
$314 - 89 = 225$	$300 - 100 = 200$	$225 - 200 = 25$
$539 - 365 =$		
$235 - 99 =$		
$838 - 765 =$		
$619 - 334 =$		
$444 - 125 =$		

Size çıkarma işleminin sonucunu tahmin etme ile ilgili bazı sorular hazırladım. Hazırladığım soruları cevaplayınız.

1. $624 - 286$ işleminin sonucu, sayılar en yakın onluklarına yuvarlanarak tahmin edilecektir. Buna göre, tahminî sonuç ile işlem sonucu arasındaki fark kaçtır?

2. $532 - 218 = ?$

$464 - 125 = ?$

$453 - 185 = ?$

Yukarıdaki işlemlerden hangisinin sonucu sayılar en yakın onluğa yuvarlanarak tahmin edildiğinde 260 olur?

3. $268 - 6 \blacksquare$ işlemi, sayılar en yakın onluklarına yuvarlanarak tahmin edildiğinde tahminî sonuç 210 bulunuyor. Buna göre $\blacksquare$ yerine gelebilecek rakamların toplamı kaçtır?

4. Fatma ile Aynur mağazadan birer tane elbise ve gömlek satın aldılar. Ödeyecekleri toplam parayı, Fatma sayıları en yakın yüzlüğe yuvarlayarak, Aynur ise sayıları en yakın onluğa yuvarlayarak tahmini etti. Hangisinin tahminî, işlem sonucuna daha yakındır? Neden?

124 TL

45 TL

1. Bir çıkarma işleminde eksilen 458, çıkan 153'tür. Eksilen ve çıkan en yakın yüzlüğe yuvarlandığında tahminî sonuç kaç olur?

- A) 300
- B) 310
- C) 320

2. Gamze, $854 - 247$ işleminin sonucunu eksileni ve çıkanı en yakın yüzlüğe yuvarlayarak tahmin ediyor. Gizem ise aynı işlemin sonucunu eksileni ve çıkanı en yakın onluğa yuvarlayarak tahmin ediyor. İki tahmin arasındaki fark kaçtır?

- A) 150
- B) 120
- C) 100

3. $384 - 225$ işleminin sonucu 170 olarak tahmin ediliyor. Buna göre bu işlem tahmin edilirken aşağıdaki yöntemlerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Eksilen en yakın onluğa, çıkan en yakın yüzlüğe yuvarlanmıştır.
- B) Eksilen ve çıkan en yakın onluğa yuvarlanmıştır.
- C) Eksilen en yakın yüzlüğe, çıkan en yakın onluğa yuvarlanmıştır.

4. Bir çıkarma işleminde eksilen 803, eksilen ve çıkan en yakın onluğa yuvarlanarak elde edilen tahminî sonuç ise 670'tir. Buna göre bu çıkarma işleminde çıkan en az kaçtır?

- A) 125
- B) 119
- C) 114

5. En yakın onluğa yuvarlanmış hâli 240 olan iki doğal sayının farkı en fazla kaçtır?

- A) 4
- B) 9
- C) 44

6. $737 - 373$ işleminin eksilen ve çıkan en yakın yüzlüğe yuvarlanarak elde edilen tahminî sonucu işlem sonucundan kaç eksiktir?

- A) 6
- B) 64
- C) 72

7.

Bir müzeyi cumartesi günü 769 kişi, pazar günü 385 kişi ziyaret ediyor. Bu müzeyi cumartesi günü ziyaret eden kişi sayısı, pazar günü ziyaret eden kişi sayısından kaç fazladır?

A) 374   B) 384   C) 414

8. Bir mağazada gömleğin fiyatı pantolonun fiyatından 57 TL eksiktir. Ceketin fiyatı da pantolonun fiyatından 79 TL fazladır. Gömleğin fiyatı 99 TL olduğuna göre ceketin fiyatı kaç liradır?

A) 235   B) 208   C) 156

9. Bir mağazadan 129 TL'ye tişört, 159 TL'ye ayakkabı alan Sami Bey mağazaya 400 TL veriyor. Buna göre Sami Bey kaç lira para üstü alır?

A) 112   B) 122   C) 132

10. Üç doğal sayının toplamı 769'dur. Birinci sayı 298, ikinci sayı 229 olduğuna göre üçüncü sayı kaçtır?

A) 202
B) 242
C) 312

11. Murat'ın almak istediği bisikletin fiyatı 587 TL'dir. Bu bisikleti alabilmek için 299 TL'ye ihtiyacı olan Murat'ın kaç lirası vardır?

A) 886
B) 384
C) 288

12.

İstanbul'dan Van'a, Ankara aktarmalı giden bir uçağa Ankara'da 72 kişi biniyor ve uçaktan 58 kişi iniyor. Van'da 123 yolcu indiğine göre uçağa İstanbul'dan kaç yolcu binmiştir?

A) 109   B) 117   C) 137

TABLO VE GRAFİKLER

Aşağıda bir markette bir günde satılan ürünlerin şekil grafiği verilmiştir. Grafikteki verileri çetele ve sıklık tablosunda gösteriniz. Aşağıda verilen soruları yanıtlayınız.

Grafik: Satılan Ürünler

Not: Her şekil 2 ürünü ifade etmektedir.

Tablo: Satılan Ürünler

Satılan Ürünlerin Çetele Tablosu	
Çikolata	
Süt	
Ekmek	
Makarna (paket)	

Tablo: Satılan Ürünler

Satılan Ürünlerin Sıklık Tablosu	
Çikolata	
Süt	
Ekmek	
Makarna (paket)	

a. Markette satılan çikolatanın tanesi 4 TL'dir. Buna göre market, çikolata satışından kaç lira gelir elde etmiştir?

b. Makarnanın paketi 3 TL, ekmeğin tanesi 1 TL'dir. Makarnadan elde edilen gelir, ekmekten elde edilen gelirden kaç lira fazladır?

Kırtasiyede bir günde 8 kurşun kalem, 3 uçlu kalem, 5 kırmızı kalem ve 4 tükenmez kalem satılmıştır. Bu verilere göre aşağıdaki tabloları ve şekil grafiğini oluşturunuz. Oluşturduğunuz grafik ve tablolarla ilgili yorumlar yapınız.

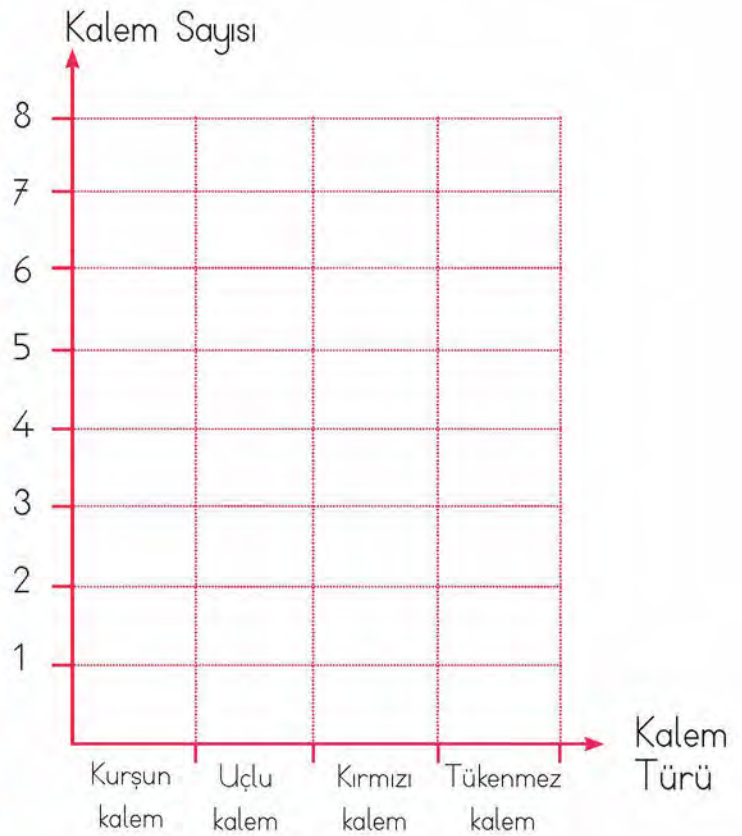
Çetele Tablosu

Kalem Türü	Kalem Sayısı
Kurşun kalem	
Uçlu kalem	
Kırmızı kalem	
Tükenmez kalem	

Sıklık Tablosu

Kalem Türü	Kalem Sayısı
Kurşun kalem	
Uçlu kalem	
Kırmızı kalem	
Tükenmez kalem	

Grafik: Satılan Kalem Sayıları

Yorumlarım:

- _____
- _____
- _____

Matematikte en sevdiğim konulardan biri de veri konusu. Siz de aşağıdaki verilerden yararlanarak çetele tablosu, sıklık tablosu ve nesne grafiği oluşturunuz. Oluşturduğunuz grafik ve tablolara göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Bir öğrenci grubundaki 8 öğrenci muzlu dondurma, 14 öğrenci çilekli dondurma, 10 öğrenci çikolatalı dondurma, 6 öğrenci limonlu dondurma seviyor.

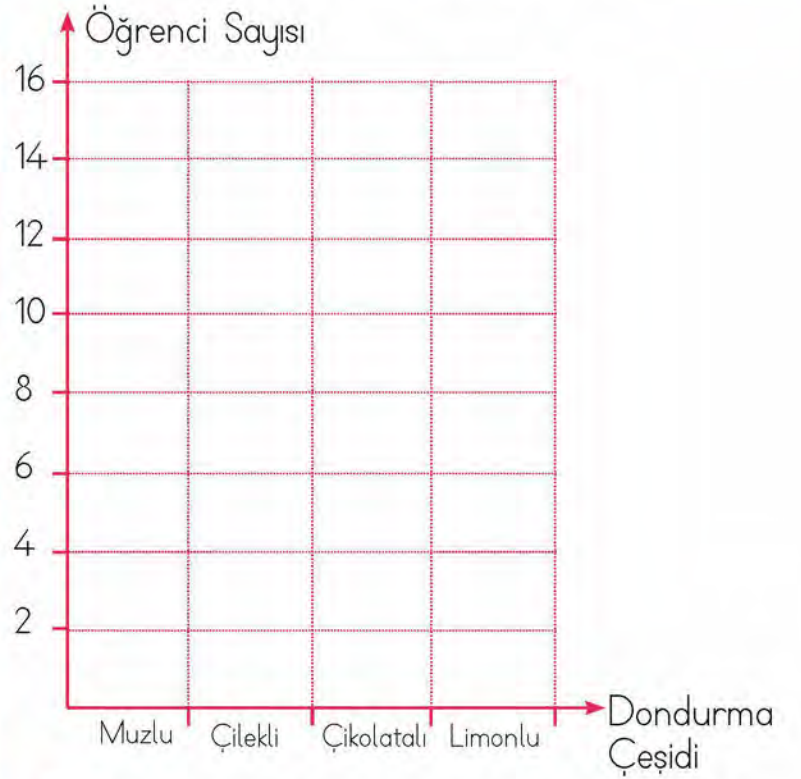
En Çok Sevilen Dondurma Çetele Tablosu

Dondurma Çeşidi	Öğrenci Sayısı
Muzlu	
Çilekli	
Çikolatalı	
Limonlu	

En Çok Sevilen Dondurma Sıklık Tablosu

Dondurma Çeşidi	Öğrenci Sayısı
Muzlu	
Çilekli	
Çikolatalı	
Limonlu	

Grafik: Sevilen Dondurma Çeşitleri

Not: Her nesne 2 öğrenciyi temsil etmektedir.

En çok sevilen dondurma çeşidi hangisidir?

En az sevilen dondurma çeşidi hangisidir?

Hangi dondurma çeşitlerini sevenlerin sayılarının toplamı, çilekli dondurma sevenlerin sayısına eşittir?

Aşağıda verilen çetele tablosuna göre doğru ifadelerin başına "D", yanlış ifadelerin başına "Y" yazınız.

Grafik: Çiçekçide Bulunan Çiçek Sayıları

Çiçeğin Adı	Çiçek Sayısı
Menekşe	
Gül	
Lale	
Orkide	
Nergis	

- (...) Çiçekçide en fazla, gül vardır.
(...) Çiçekçide en az, nergis vardır.
(...) Lale sayısı, gül sayısından fazladır.
(...) Menekşe ile orkide sayıları eşittir.
(...) Toplam çiçek sayısı 55'tir.
(...) 5 tane daha gül olsaydı, güllerle lalelerin sayısı eşit olurdu.
(...) Nergislerin sayısı, lalelerin sayısından 8 eksiktir.

BİLGİ PINARI

Grafiği oluştururken;

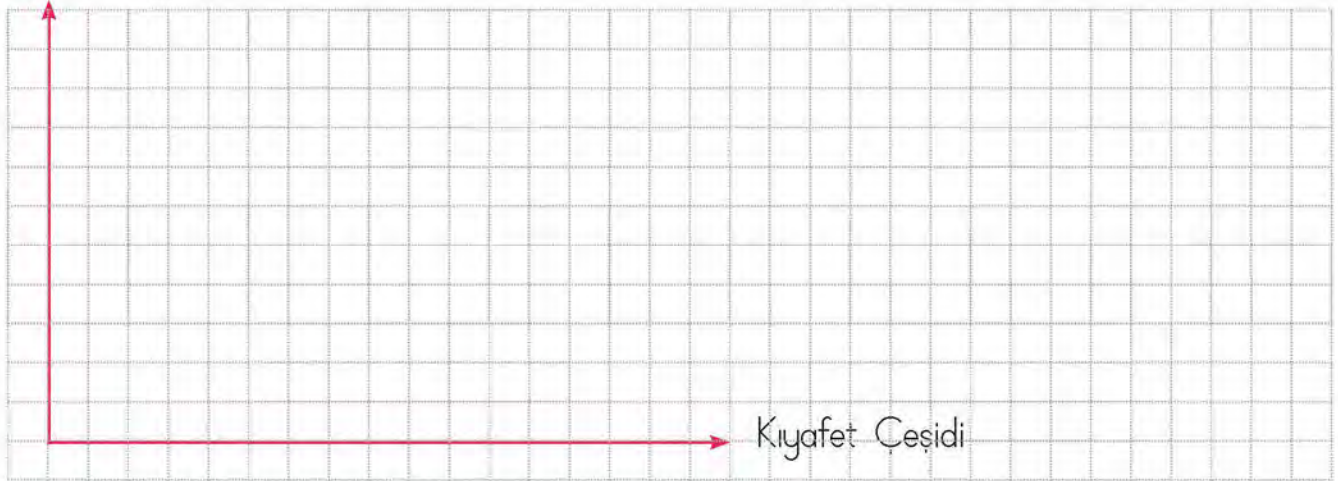
- Önce grafiğin adını belirleyip yazmalıyız.
- Grafiğin altındaki notu dikkatlice okumalıyız.
- Her şeklin kaç nesneyi belirttiğine dikkat etmeliyiz.

Bir kolide 18 gömlek, 30 kazak, 6 pantolon ve 24 elbise vardır. Bu verileri kullanarak her şeklin 6 kıyafeti gösterdiği bir şekil grafiği çiziniz. Grafikle ilgili soruları cevaplayınız.

Grafik: .....

Kıyafet Sayısı

Not: .....

Kolide toplam kaç kıyafet vardır?

Elbise ve gömleğin toplam sayısı, kazak ve pantolonun toplam sayısından kaç fazladır?

Gömlek sayısının kazak sayısına eşit olması için gömlek bölümüne kaç tane daha şekil çizilmelidir?

Aşağıdaki yazma alanına grafikle ilgili bir soru da siz yazınız.

.....

.....

Yandaki tabloya göre soruları cevaplayınız.

Tablo: Koruluktaki Ağaç Türleri ve Sayıları

Ağaç Türü	Ağaç Sayısı
Çam	
Kestane	
Çınar	

1. Sayısı en az olan ağaç türü ile en fazla olan ağaç türü arasındaki fark kaçtır?
2. Çınar ağaçlarından en az kaç tane daha olursa bu ağaçların sayısı kestane ağaçlarının sayısından fazla olur?
3. Ormanda toplam kaç ağaç vardır?
4. Çam ağaçlarının sayısı, 2 düzineden kaç eksiktir?

Aşağıdaki tabloya göre verilen soruları cevaplayınız.

Tablo: Manavdaki Meyve Miktarı

Meyve Adı	Meyve Miktarı (kg)
Kiraz	50
Elma	27
Çilek	48

1. Manavda bulunan çilek miktarı, elma miktarından kaç kilogram fazladır?
2. Elma miktarına kaç kilogram daha eklersek elma ile kiraz miktarları eşit olur?
3. Manavda toplam kaç kilogram meyve bulunmaktadır?
4. Elma ile çilek miktarı arasındaki fark; kiraz ile elma miktarı arasındaki kaç kilogram eksiktir?
5. Tabloya göre manavda en fazla hangi meyve vardır?
6. En az meyve miktarı ile en fazla meyve miktarı arasındaki fark kaç kilogramdır?

Bir tiyatro oyununa günlere göre giden kişi sayıları aşağıdaki sıklık tablosunda gösterilmiştir.

Tablo: Tiyatroya Giden Kişi Sayıları

Günler	Kadın İzleyici Sayısı	Erkek İzleyici Sayısı
Pazartesi	25	22
Salı	16	10
Çarşamba	13	15
Perşembe	18	16
Cuma	37	35
Cumartesi	42	48
Pazar	32	24

a. Hafta sonu kaç kadın izleyici tiyatroya gitmiştir?

.....

b. Hafta sonu kaç erkek izleyici tiyatroya gitmiştir?

.....

c. Cuma günü kaç kişi tiyatroya gitmiştir?

.....

ç. Tiyatroya en çok izleyici hangi gün gitmiştir?

.....

d. Tiyatroya en az izleyici hangi gün gitmiştir?

.....

e. Bir haftada tiyatroya kaç kişi gitmiştir?

.....

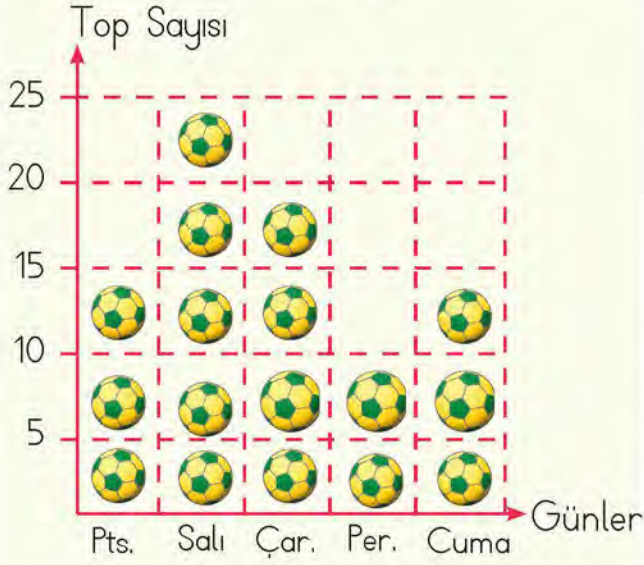
f. Yukarıdaki tablo ile ilgili iki soru da siz yazınız ve soruları cevaplayınız.

.....

.....

.....

Grafik: Satılan Top Sayısı

Not: Her top, satılan 5 topu göstermektedir.

Yukarıdaki grafikte bir spor mağazasında hafta içi satılan futbol topu sayıları verilmiştir.

1, 2, 3 ve 4. soruları grafiğe göre yanıtlayınız.

1. En çok hangi gün top satılmıştır?

- A) Pazartesi
- B) Salı
- C) Çarşamba

2. Perşembe günü kaç top satılmıştır?

- A) 10
- B) 5
- C) 2

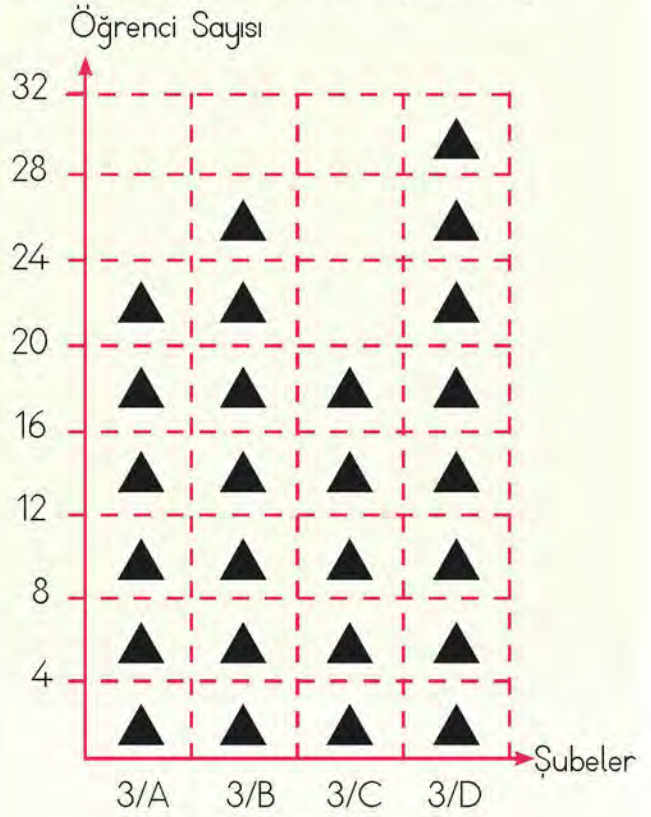
3. Salı günü satılan top sayısı, çarşamba günü satılan top sayısından kaç fazladır?

- A) 1
- B) 5
- C) 10

4. Hangi günler eşit sayıda top satılmıştır?

- A) Çarşamba - Cuma
- B) Pazartesi - Perşembe
- C) Pazartesi - Cuma

5. Grafik: 3. Sınıflardaki Öğrenci Sayısı

Not: Her şekil 4 öğrenciyi temsil etmektedir.

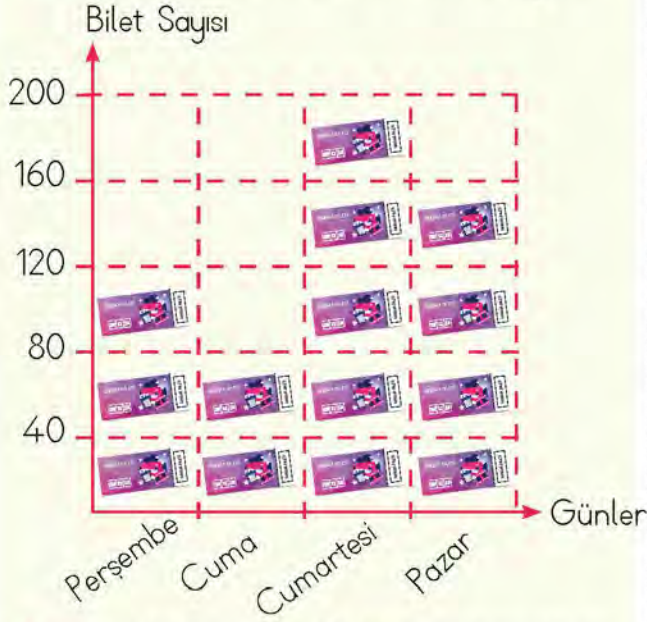
Yukarıdaki grafikte bir ilkokulun 3. sınıf şubelerinde öğrenim gören öğrenci sayıları verilmiştir.

Buna göre bu ilkokulun 3. sınıflarında toplam kaç öğrenci bulunmaktadır?

- A) 26
- B) 96
- C) 104

6. Aşağıdaki grafikte bir tiyatrodaki günlere göre satılan bilet sayıları verilmiştir.

Grafik: Günlere Göre Satılan Bilet Sayıları

Not: Her bilet görseli 40 bileti göstermektedir.

Yukarıdaki grafik kullanılarak oluşturulacak sıklık tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

A) **Tablo:** Günlere Göre Satılan Bilet Sayıları

Günler	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Bilet Sayısı	3	2	5	4

B) **Tablo:** Günlere Göre Satılan Bilet Sayıları

Günler	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Bilet Sayısı	80	120	160	200

C) **Tablo:** Günlere Göre Satılan Bilet Sayıları

Günler	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Bilet Sayısı	120	80	200	160

Tablo: Sevilen Mevsimler

Mevsimler	Kız	Erkek
İlkbahar	1	7
Yaz	6	3
Sonbahar	1	4
Kış	3	2

Yukarıdaki tabloya göre 7, 8 ve 9. soruları yanıtlayınız.

7. İlkbahar mevsimini seven öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 8   B) 9   C) 10

8. En çok sevilen mevsim hangisidir?

- A) İlkbahar
B) Yaz
C) Sonbahar

9. Yaz mevsimini seven öğrenci sayısı, kış mevsimini seven öğrenci sayısından kaç fazladır?

- A) 4   B) 3   C) 2

1. 37 ile 49 sayılarını zihinden toplayan Hânde, sonucu kaç bulmuştur?

- A) 76
- B) 86
- C) 90

2. $\blacktriangle + 539 = 903$ işleminde $\blacktriangle$ yerine yazılacak sayının rakamları toplamı kaçtır?

- A) 15
- B) 14
- C) 13

$$\begin{array}{r} \blacksquare 8 3 \\ + 3 \blacktriangle \bullet \\ \hline 7 5 8 \end{array}$$

Yukarıdaki işleme göre $\blacksquare + \blacktriangle + \bullet$ kaçtır?

- A) 14
- B) 15
- C) 16

4. $\blacksquare$ ve $\blacktriangle$ birer doğal sayıdır.

$$\blacksquare + 378 = 603$$

$$\blacktriangle - \blacksquare = 93$$

İşlemlerini sağlayan $\blacktriangle$ kaçtır?

- A) 132
- B) 225
- C) 318

5. Bir çiftlikte 138 tavuk, 109 koyun, 99 inek vardır. Çiftlikte toplam kaç hayvan vardır?

- A) 346
- B) 356
- C) 446

6. $732 - 485$

Yukarıdaki işlemin sonucu, eksilen en yakın yüzlüğe, çıkan en yakın onluğa yuvarlanarak tahmin edilecektir. Tahminî sonuç kaç bulunur?

- A) 200
- B) 210
- C) 220

7. Üç toplananlı bir toplama işleminde toplananlardan ikisi 348 ve 179'dur. Toplam 800 olduğuna göre üçüncü toplanan kaçtır?

A) 263   B) 273   C) 283

8. Bir şirkette 247 kadın çalışan, kadın çalışanlardan 13 fazla da erkek çalışan vardır. Bu şirkette toplam kaç çalışan vardır?

A) 493   B) 497   C) 507

9. Bir manav 361 kg elmanın birinci gün 98 kg'ını, ikinci gün 117 kg'ını satıyor. Manav geriye kalan elmaları üçüncü gün sattığına göre üçüncü gün kaç kilogram elma satmıştır?

A) 144   B) 146   C) 152

10. 452 sayısının en yakın olduğu yüzlük, 127 sayısının en yakın olduğu onluktan kaç fazladır?

A) 270   B) 320   C) 370

11. 125 eksiği 199 olan sayının 168 fazlası kaçtır?

A) 242   B) 304   C) 492

12. Üç kardeşten en büyüğü 35 yaşındadır. Ortanca kardeş küçük kardeşten 6 yaş büyük, büyük kardeş ortanca kardeşten 7 yaş büyüktür. Buna göre üç kardeşin yaşları toplamı kaçtır?

A) 85   B) 91   C) 97

13. Bir sinema salonu 300 kişiliktir. Salonda 98 erkek, 103 kadın ve 35 çocuk izleyici vardır.

Buna göre salonda kaç boş koltuk vardır?

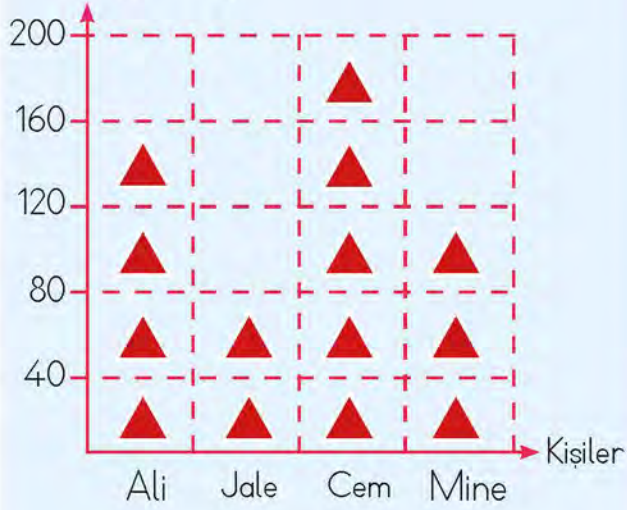
A) 64   B) 54   C) 50

14. Bir çıkarma işleminde eksilenin onlar basamağındaki rakam 3 artırılır, birler basamağındaki rakam da 2 azaltılırsa işlemin sonucu nasıl değişir?

A) 28 azalır.
B) 28 artar.
C) 5 artar.

Aşağıdaki grafikte 4 kişinin okuduğu kitapların sayfa sayıları verilmiştir.

Grafik: Okunan Sayfa Sayısı
Sayfa Sayısı

Not: Her şekil 40 sayfayı göstermektedir.

15, 16 ve 17. soruları verilen grafiğe göre yanıtlayınız.

15. En çok sayfa okuyan kimdir?

A) Ali   B) Cem   C) Mine

16. Toplam okunan sayfa sayısı kaçtır?

A) 560
B) 600
C) 640

17. En çok sayfa okuyan kişi en az sayfa okuyan kişiden kaç sayfa fazla okumuştur?

A) 40
B) 80
C) 120

18. Hangi sayının 165 fazlasının 226 eksiği 489'dur?

A) 550
B) 660
C) 880

19. Buğra'nın 38 tane daha bilyesi olursa bilyelerin sayısı rakamları farklı iki basamaklı en büyük doğal sayıya eşit olacaktır.

Buna göre Buğra'nın kaç bilyesi vardır?

A) 60
B) 61
C) 62

20. 500 lirayla alışverişe çıkan Murat'ın babası, Murat'a 120 liraya futbol topu, 285 liraya spor ayakkabı alıyor. Murat'ın babasının alışveriş sonunda kaç lirası kalır?

A) 85
B) 95
C) 100

21. $A < 49$ ve $B > 58$ olduğuna göre A'nın en büyük doğal sayı değeri ile B'nin en küçük doğal sayı değerinin toplamı kaçtır?

- A) 106
B) 107
C) 108

Aşağıdaki tabloda bir ilkokuldaki 3. sınıflardaki öğrenci sayıları verilmiştir.

Tablo: Şubelere Göre Öğrenci Sayıları

Şubeler	Kız Öğrenci Sayısı	Erkek Öğrenci Sayısı
3/A	12	13
3/B	15	14
3/C	14	13
3/D	12	15

Tabloya göre 22, 23, 24, 25 ve 26. soruları yanıtlayınız.

22. 3/B sınıfındaki kız öğrenci sayısı, 3/C sınıfındaki erkek öğrenci sayısından kaç fazladır?

- A) 1
B) 2
C) 3

23. 3/D sınıfının mevcudu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 25   B) 26   C) 27

24. Hangi şubelerdeki erkek öğrenci sayıları birbirine eşittir?

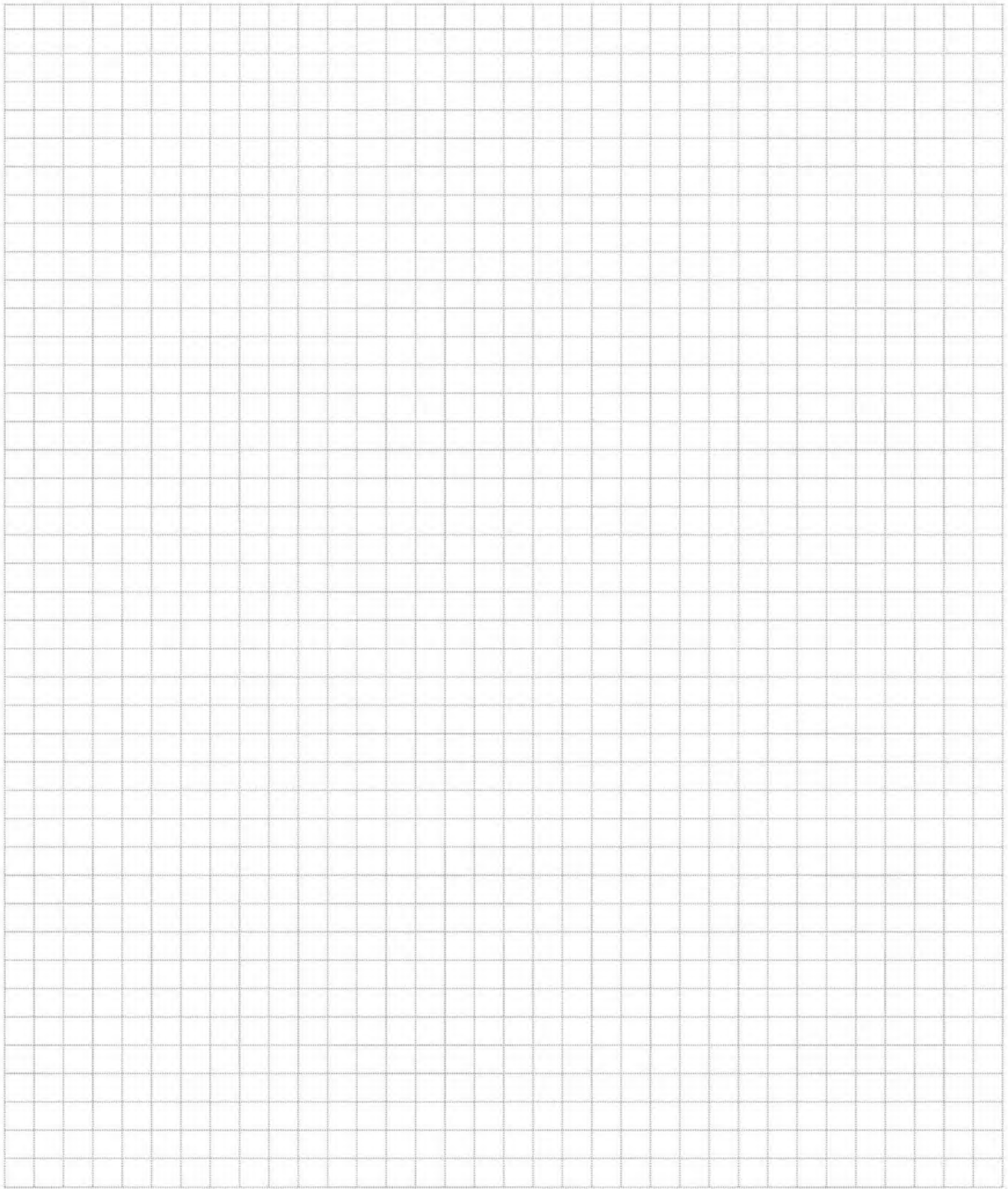
- A) 3/B - 3/D
B) 3/A - 3/D
C) 3/A - 3/C

25. Aşağıdakilerden hangisi 3/B sınıfındaki erkek öğrenci sayısına eşittir?

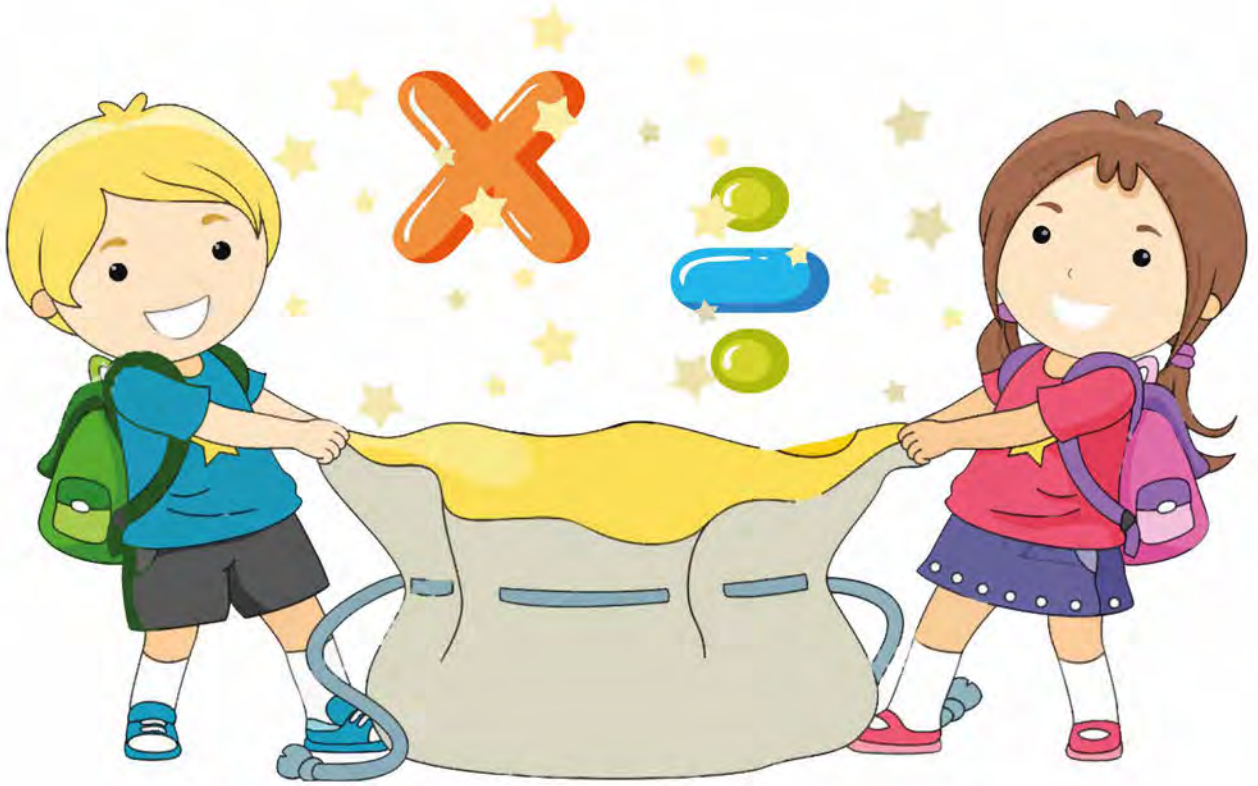
- A) 3/D sınıfındaki erkek öğrenci sayısı
B) 3/C sınıfındaki kız öğrenci sayısı
C) 3/A sınıfındaki kız öğrenci sayısı

26. 3. sınıflardaki toplam kız öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 53
B) 54
C) 55

3. ÜNİTE

- DOĞAL SAYILARLA ÇARPMA İŞLEMİ
- DOĞAL SAYILARLA BÖLME İŞLEMİ

ÇARPMANIN KAT ANLAMINI

BİLGİ PINARI

Ritmik sayarken söylediğimiz her sayı, ileriye doğru kaçarlı ritmik sayıyorsak o sayının **katıdır**.
Örneğin; 2, 4, 6, 8, 10, 12..... şeklinde söylediğimiz sayılar 2'nin katlarıdır.

Aşağıdaki toplama işlemlerini çarpma işlemi şeklinde yazınız. Bu işlemleri çarpma işleminin kat anlamını kullanarak ifade ediniz.

a. $4 + 4 + 4 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

b. $3 + 3 + 3 + 3 + 3 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

c. $7 + 7 + 7 + 7 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

ç. $8 + 8 + 8 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

d. $10 + 10 + 10 + 10 + 10 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

e. $14 + 14 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

f. $12 + 12 + 12 + 12 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

g. $5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

h. $9 + 9 + 9 =$

..... x ..... =

 .....
 .....

Kalemliklerdeki boya kalemlerinin sayısını ritmik sayarak bulunuz. Kalemlerin sayısı ile oluşan sayı örüntüsünü yazınız. Toplam kalem sayısını çarpma işlemi yaparak bulunuz.

6

6

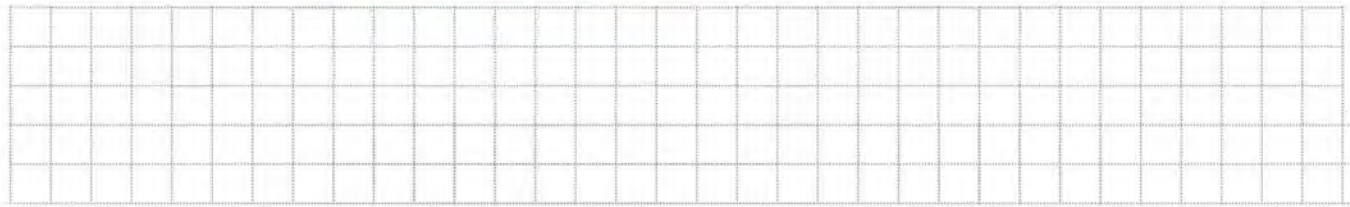
$$6 + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots = 48 \text{ kalem}$$

6'nın ..... katı 48'dir. $\rightarrow$ 8 tane ..... = ...'dir. $\rightarrow$ 8 kere ..... = ... $\rightarrow$ ..... $\times$ ..... = ...

Aşağıdaki tekrarlı toplama işlemi çarpma işleminin kat anlamını kullanarak ifade ediniz.

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$$

$$\blacktriangle = 6'nın 6 katı$$

$$\blacklozenge = 4'ün 3 katı$$

Buna göre $\blacktriangle + \blacklozenge$ işleminin sonucu kaçtır?

→ Çarpma işleminin kat anlamını öğrendiniz. Şimdi de sıra, problem çözmeye geldi. Aşağıdaki soruların cevaplarını bulunuz.

3'ün 4 katının 7 fazlası kaçtır?

4'ün 5 katının 8 eksiği kaçtır?

8'in 5 katının 3 fazlası kaçtır?

9'un 4 katının 10 fazlası kaçtır?

5'in 7 katının 20 eksiği kaçtır?

8'in 7 katının 12 eksiği kaçtır?

7'nin 4 katının 5 eksiği kaçtır?

6'nın 5 katının 4 fazlası kaçtır?

ÇARPIM TABLOSU

Çarpma yapmayı geçen yıl öğrenmiştik. Şimdi de çarpım tablosu hazırlamamız gerekiyor. Haydi, aşağıdaki tabloyu doldurunuz. Size birkaç tane de ipucu verdim. Onlardan da yararlanabilirsiniz.

x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3				12						
4					20					
5									45	
6			18							
7								56		
8										80
9						54				
10										

Birlikte çarpım tablosu hazırlamaya ne dersiniz? Çarpım tablosunu bitirdiğimizde ne kadar kolay olduğunu siz de göreceksiniz. İlk olarak aşağıda verilen yüzlük tabloda ileriye doğru yedişer ritmik saydığımız sayıların kutularını boyayınız.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Şimdi de yukarıda boyadığınız kutulardaki sayılara bakarak çarpım tablosu oluşturunuz.

$1 \times 7 = 7$
$2 \times 7 = \dots\dots\dots$
$3 \times 7 = \dots\dots\dots$
$4 \times 7 = \dots\dots\dots$
$5 \times 7 = \dots\dots\dots$
$6 \times 7 = \dots\dots\dots$
$7 \times 7 = \dots\dots\dots$
$8 \times 7 = \dots\dots\dots$
$9 \times 7 = \dots\dots\dots$
$10 \times 7 = \dots\dots\dots$

x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

İsterseniz 10'a kadar olan diğer sayıların da çarpım tablolarını oluşturabilirsiniz. Bence denemeye değer.

ELDESİZ VE ELDELİ ÇARPMA İŞLEMİ

BİLGİ PINARI

Çarpma işleminde 10 birlik, bir onluk olarak onlar basamağına verilir. Onlar basamağına verilen onluklar **elde** olarak adlandırılır.

Gidilecek yere adım adım gidilir. Şimdi de aşağıda verilen çarpma işlemini adım adım yapınız.

$$\begin{array}{r} 25 \\ \times 15 \\ \hline \end{array}$$

1. adım

15'in birler basamağındaki sayı ile 25'i çarpınız.

2. adım

15'in onlar basamağındaki sayı ile 25'i çarpınız.

3. adım

Bulduğunuz çarpımları toplayınız.

Çarpma işleminin toplamanın kısa yolu olduğunu öğrendiğimde çok şaşırılmışım. Uzun uzun toplama işlemi yapmak yerine çarpma işlemi yapmaya ne dersiniz? Aşağıdaki çarpma işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{r} 27 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ \times 16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ \times 16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ \times 28 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 19 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ \times 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 129 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 136 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 139 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 157 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 118 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 136 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 127 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 110 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 110 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 160 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

Tabloda verilen sayıları çarpınız.

x	73	42	35	26	84	66
4	292					
6						
8						
5						

KISA YOLDAN ÇARPMA İŞLEMİ

BİLGİ PINARI

Bir doğal sayıyı 10 ile kısa yoldan çarpmak için sayının sağına bir tane sıfır eklendiğini unutmayınız.

BİLGİ PINARI

Bir doğal sayıyı 100 ile kısa yoldan çarpmak için sayının sağına iki tane sıfır eklendiğini unutmayınız.

→ Aşağıdaki çarpma işlemlerini kısa yoldan yapınız.

$1 \times 10 =$

$4 \times 10 =$

$10 \times 10 =$

$3 \times 10 =$

$2 \times 10 =$

$12 \times 10 =$

$7 \times 10 =$

$9 \times 10 =$

$14 \times 10 =$

$8 \times 10 =$

$15 \times 10 =$

$22 \times 10 =$

$36 \times 10 =$

$55 \times 10 =$

$39 \times 10 =$

$62 \times 10 =$

$60 \times 10 =$

$14 \times 10 =$

$84 \times 10 =$

$77 \times 10 =$

$18 \times 10 =$

$88 \times 10 =$

$93 \times 10 =$

$87 \times 10 =$

$63 \times 10 =$

$47 \times 10 =$

$59 \times 10 =$

→ Kısa yoldan çarpma işlemi olur mu dersiniz? Aşağıdaki çarpma işlemlerini kısa yoldan yapınız.

$3 \times 100 = \dots\dots\dots$

$5 \times 100 = \dots\dots\dots$

$8 \times 100 = \dots\dots\dots$

$7 \times 100 = \dots\dots\dots$

$100 \times 4 = \dots\dots\dots$

$100 \times 9 = \dots\dots\dots$

$100 \times 1 = \dots\dots\dots$

$6 \times 100 = \dots\dots\dots$

$2 \times 100 = \dots\dots\dots$

x	2	5	6	9
3	A	B	C	D
4	K	L	M	N

1, 2 ve 3. soruları yukarıdaki tabloya göre yanıtlayınız.

1. Tabloya göre $A \times N$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 144
B) 192
C) 216

2. Tabloya göre $L \times C$ işleminin sonucu kaçtır?

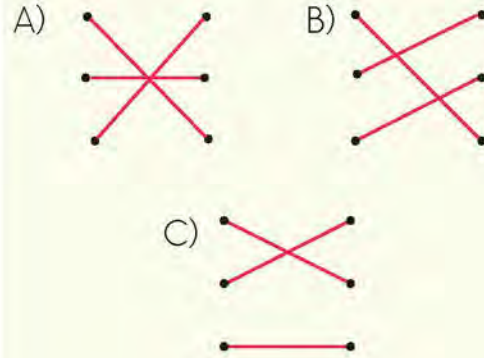
- A) 360
B) 420
C) 480

3. Tabloya göre M'den büyük en küçük doğal sayı ile B'den küçük en büyük doğal sayının çarpımı kaçtır?

- A) 350
B) 360
C) 384

4. 9×8 • • 42
 7×6 • • 56
 8×7 • • 72

Yukarıda verilen çarpma işlemlerini sonuçlarıyla eşleştirdiğimizde hangi şekil ortaya çıkar?

5. I. $24 \times 5 = 120$
II. $34 \times 4 = 136$
III. $45 \times 7 = 305$

Yukarıdaki eşitliklerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III

6. Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu diğerlerinden daha büyüktür?

- A) 23×2
B) 25×4
C) 24×3

7. $25 \times 15 = ?$

Yukarıda verilen işlemin sonucu kaçtır?

- A) 375
B) 425
C) 550

8. $22 \times 17 = \blacksquare$ ve $123 \times 5 = \blacktriangle$ olduğuna göre;

$\blacktriangle + \blacksquare$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 975
B) 989
C) 992

9. Rakamları farklı üç basamaklı en küçük tek doğal sayı ile 7'nin çarpımı kaçtır?

- A) 721
B) 714
C) 707

10. 45×5 işleminin sonucu ile 33×4 işleminin sonucunun toplamı kaçtır?

- A) 327   B) 347   C) 357

11. $A < 157 \times 6$

olduğuna göre A yerine yazılabilecek en büyük doğal sayı kaçtır?

- A) 943
B) 942
C) 941

12.

$$\begin{array}{r} \blacktriangle 8 \\ \times 2 \blacksquare \\ \hline \cdot \cdot \\ + 76 \\ \hline 798 \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işlemine göre $\blacktriangle + \blacksquare$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 4   B) 5   C) 6

13. Ece, içinde 100 toplu iğne bulunan kutulardan 7 tane almıştır. Ece toplam kaç tane toplu iğne aldığını zihinden hesaplamıştır. Ece'nin bulduğu sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 70
B) 107
C) 700

AZALAN VE ARTAN ÇARPANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ

BİLGİ PINARI

Çarpanlardan biri 1 artırıldığında çarpımın değeri, diğer çarpan kadar artar. Çarpanlardan biri 1 azaltıldığında çarpımın değeri, diğer çarpan kadar azalır.

→ Aşağıdaki tabloları örnekteki gibi doldurunuz.

x	1	2	3	4
2	2 (1 tane 2)	4 (2 tane 2)	6 (3 tane 2)	8 (4 tane 2)
3				

x	1	2	3	4
4				
5				

x	4	5	6	7
1				
2				

x	6	7	8	9
3				
4				

x	6	5	4	3
3				
2				

x	5	4	3	2
5				
4				

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri doldurunuz.

2×3 işleminde 2'nin değeri 1 arttığında, sonuç .....9..... olur.

4×2 işleminde 4'ün değeri 1 arttığında sonuç ..... artar.

3×6 işleminde 6'nın değeri 1 arttığında sonuç ..... artar.

7×2 işleminde 7'nin değeri 1 azaldığında sonuç ..... azalır.

3×5 işleminde her iki sayı da 2 azaldığında sonuç ..... azalır.

4×3 işleminde ..... çarpanı 2 arttığında sonuç 8 artar.

Penguenin elindeki pankartta yazan işleme göre aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

(.....) 4'ün değeri 1 artarsa sonuç 3 artar.

(.....) 3'ün değeri 1 artarsa sonuç 4 artar.

(.....) 3'ün değeri 2 artarsa sonuç 6 artar.

(.....) 4'ün değeri 2 azalırsa sonuç 6 azalır.

(.....) Sonucun 8 artması için 3'ün 2 artması gerekir.

(.....) Sonucun 3 azalması için 4'ün 1 azalması gerekir.

(.....) Sonucun 8 azalması için 4'ün 2 azalması gerekir.

1. 5×4 işleminde ikinci çarpan 1 azaltılırsa işlemin sonucu nasıl değişir?

- A) 4 azalır.
B) 5 azalır.
C) 3 azalır.

2. 4×2 işleminin sonucunu bulmak için 4×3 işleminin sonucundan kaç çıkarılmalıdır?

- A) 4
B) 3
C) 2

3. 5×5 işleminin sonucu 4×5 işleminin sonucundan kaç fazladır?

- A) 4
B) 5
C) 6

4. 16'nın 5 katının 23 eksiği kaçtır?

- A) 47   B) 57   C) 67

5. Bir ekmeğin fiyatı 125 kuruştur. Günde 2 ekmek yiyen bir ailenin 3 günlük ekmek masrafı kaç kuruştur?

- A) 625
B) 750
C) 800

6. Nermin Hanım, marketten kilogramı 35 TL olan peynirden 3 kg, kilogramı 28 TL olan zeytinden 2 kg almıştır. Nermin Hanım'ın kaç lira ödeme yapması gerekir?

- A) 140
B) 156
C) 161

7. Bir sayının yarısı 45'tir. Bu sayının 3 katı kaçtır?

- A) 180   B) 240   C) 270

8. Bir torba çimentonun fiyatı 28 liradır. 12 torba çimentonun fiyatı kaç liradır?

- A) 268   B) 336   C) 472

9. Okan mağazadan tanesi 139 TL olan gömleklere 3 tane aldı. Kasiereye 500 TL veren Okan kaç lira para üstü almalıdır?

- A) 77
B) 83
C) 93

10. Bir kümeste 33 tavşan ve 28 tavuk vardır. Bu kümesteki hayvanların ayak sayıları toplamı kaçtır?

- A) 144
B) 178
C) 188

11. Bir okulda 378 kız öğrenci, kız öğrenci sayısının 2 katının 298 eksiği kadar da erkek öğrenci bulunmaktadır. Okulda kaç öğrenci vardır?

- A) 538
B) 458
C) 836

12. Bir terzi, içinde 95 tane düğme bulunan kutulardan 6 kutu almıştır. Terzi aldığı düğmelerden 229 tanesini kullanmıştır. Terzinin kaç düğmesi kalmıştır?

- A) 327   B) 330   C) 341

13. Beş vagonlu bir yolcu treninin her vagonunda 46 yolcu vardır. Buna göre trende toplam kaç yolcu vardır?

- A) 225   B) 230   C) 276

14. 5 raflı bir kitaplığın her rafında 11 hikâye ve 9 masal kitabı vardır. Bu kitaplıkta toplam kaç kitap vardır?

- A) 80   B) 100   C) 120

15. Bir apartmanda 6 kat ve her katta 8 daire bulunmaktadır. Her dairede 3 kişi yaşadığına göre apartmanda kaç kişi yaşamaktadır?

- A) 144   B) 150   C) 160

BÖLME İŞLEMİ

BİLGİ PINARI

Bölme işlemine diğer işlemlerden farklı olarak en büyük basamaktan başladığını öğrenmiştik.

BİLGİ PINARI

Bölme işleminde paylaşılamayan sayıya **kalan** adı verildiğini öğrenmiştik. Bölme işleminde kalan, bölenden küçük olduğunda işleme devam edilmeyeceğini unutmayınız.

Çarpma işleminden sonra sıra bölme işlemine geldi. Şimdi biraz bölme işlemi alıştırmasına ne dersiniz? Öyleyse aşağıdaki bölme işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{r} 74 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 4$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 6$$

$$\begin{array}{r} 92 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 7$$

$$\begin{array}{r} 65 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 5$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 3$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 3$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 4$$

$$\begin{array}{r} 87 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 4$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 6$$

$$\begin{array}{r} 68 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 5$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 9$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ - \\ \hline \end{array} \Bigg| 9$$

- Aşağıdaki bölme işlemlerini yapınız. İşlemlerle sonuçlarını oklar yardımıyla eşleştiriniz.

18

16

15

19

17

- Aşağıdaki bölme işlemlerini yapınız. Sonuçları aynı olan bölme işlemlerinin bulunduğu kutuları aynı renge boyayınız.

$63 \div 3$

$96 \div 8$

$70 \div 5$

$92 \div 4$

$98 \div 7$

$69 \div 3$

$84 \div 4$

$60 \div 5$

- Aşağıdaki bölme işlemlerini yapınız. İşlemlerin üstünde yer alan harfleri işlem sonuçlarının altındaki uygun kutulara yazarak şifreyi bulunuz.

$26 \div 2$ N

$75 \div 5$ B

$54 \div 3$ I

$96 \div 8$ A

$68 \div 4$ U

$98 \div 7$ S

$96 \div 6$ L

$99 \div 9$ T

ŞİFRE

18	14	11	12	13	15	17	16

KISA YOLDAN BÖLME İŞLEMİ

→ Aşağıdaki işlemleri kısa yoldan yapınız.

$450 \div 10 = \dots\dots\dots$

$100 \div 10 = \dots\dots\dots$

$880 \div 10 = \dots\dots\dots$

$900 \div 10 = \dots\dots\dots$

$50 \div 10 = \dots\dots\dots$

$890 \div 10 = \dots\dots\dots$

$20 \div 10 = \dots\dots\dots$

$660 \div 10 = \dots\dots\dots$

$740 \div 10 = \dots\dots\dots$

$60 \div 10 = \dots\dots\dots$

$110 \div 10 = \dots\dots\dots$

$270 \div 10 = \dots\dots\dots$

$630 \div 10 = \dots\dots\dots$

$420 \div 10 = \dots\dots\dots$

$250 \div 10 = \dots\dots\dots$

$$\begin{array}{r} 70 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60 \mid 10 \\ \hline \end{array}$$

BÖLME İŞLEMİNDE TERİMLER ARASINDAKİ İLİŞKİ

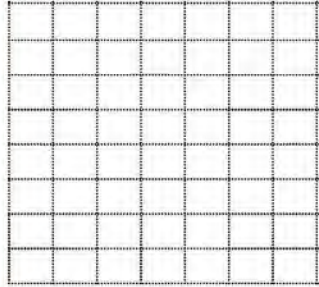
BİLGİ PINARI

Bölme işleminde bölen ile bölümün çarpımına kalan eklendiğinde bölünenin bulunduğunu öğrenmiştik.

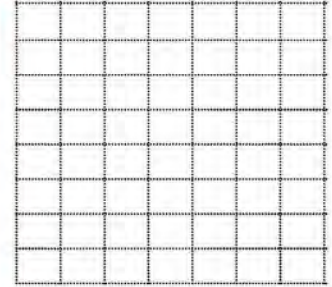

Aşağıda verilen bölme işlemlerinde bölünen sayıları bulunuz. Bölme işlemlerinin terimlerini yazınız.

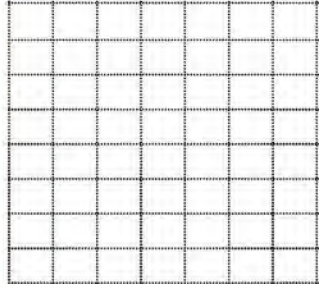
$$\begin{array}{r} \underline{\quad} \\ 2 \end{array} \overline{) 323}$$

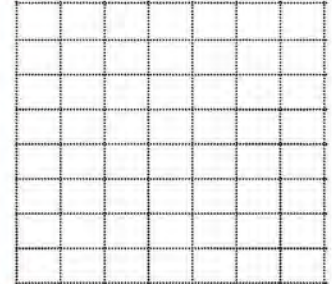
$$\begin{array}{r} \underline{\quad} \\ 0 \end{array} \overline{) 65}$$

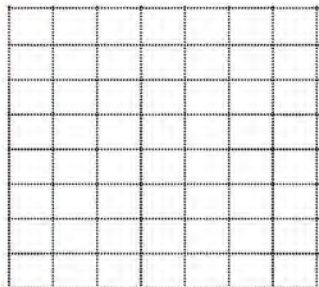
$$\begin{array}{r} \underline{\quad} \\ 3 \end{array} \overline{) 57}$$

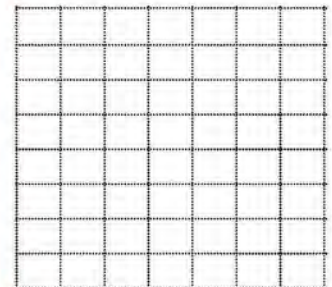
$$\begin{array}{r} \underline{\quad} \\ 5 \end{array} \overline{) 94}$$

$$\begin{array}{r} \underline{\quad} \\ 6 \end{array} \overline{) 711}$$

$$\begin{array}{r} \underline{\quad} \\ 3 \end{array} \overline{) 412}$$

1.

$$\begin{aligned} 30 - 6 &= 24 \\ 24 - 6 &= 18 \\ 18 - 6 &= 12 \\ 12 - 6 &= 6 \\ 6 - 6 &= 0 \end{aligned}$$

Yukarıdaki ardışık çıkarma işlemi ile yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $6 \times 5 = 30$
B) $30 \div 5 = 6$
C) $30 \div 6 = 5$

2. Aşağıdakilerden hangisi kalansız bir bölme işlemidir?

- A) $94 \div 7$
B) $91 \div 5$
C) $96 \div 6$

3. $\square \times 7 = 84$

Yukarıda verilen eşitlikte $\square$ yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 12   B) 13   C) 14

4.

$$\begin{array}{r} \triangle \quad | \quad 4 \\ \hline - \quad | \quad 19 \\ \hline \quad \quad | \quad 3 \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işlemine göre $\triangle$ yerine yazılacak sayının rakamlarının toplamı kaçtır?

- A) 79   B) 16   C) 15

5. Bir bölme işleminde bölen 8'dir. Bu bölme işleminde kalanın alabileceği değerler toplamı kaçtır?

- A) 21   B) 28   C) 36

6. Bir bölme işleminde bölen 7 ve bölüm 13'tür. Bu bölme işleminde bölünen en fazla kaç olabilir?

- A) 96   B) 97   C) 98

7. Bir bölme işleminde bölünen 29, bölen ise 3'tür. Buna göre bölüm ve kalanın toplamı kaçtır?

- A) 9   B) 11   C) 12

8. Bir miktar elma 6 kişiye paylaştırılıyor. Paylaştırma sonunda her kişiye 4 elma düşüyor ve 2 elma artıyor. Başlangıçtaki elma sayısı kaçtır?

- A) 12   B) 16   C) 26

9. Bir usta her sırada 8 tuğla olacak şekilde 7 sıra tuğla diziyor. 5 tuğla arttığına göre ustanın 8 sıra tuğla dizmesi için kaç tuğlaya ihtiyacı vardır?

- A) 3   B) 4   C) 5

10. Caner biri 64, diğeri 32 sayfa olan iki hikâye kitabını her gün 8 sayfa okuyarak bitiriyor. Caner iki hikâye kitabını okumayı kaç günde bitirmiştir?

- A) 12   B) 10   C) 8

11. Manava gelen 93 muzun 8 tanesi çürük olduğu için ayrıldı. Kalan muzlar, her bir pakette 5 muz olacak şekilde paketlenildi. Buna göre kaç paket yapılmıştır?

- A) 17   B) 18   C) 19

12. Aykut'un yaşı, Esra'nın yaşının 2 katıdır. İkisinin yaşları toplamı 24 olduğuna göre Esra kaç yaşındadır?

- A) 8   B) 10   C) 12

1.

$$\begin{array}{r} \text{K L} \\ \times \text{ M 4} \\ \hline 140 \\ + \quad \bullet \bullet \\ \hline 840 \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işlemine göre $K + L + M$ kaçtır?

- A) 10
B) 11
C) 12

2. $39 \times 6 = \blacksquare$ ve $47 \times 8 = \blacktriangle$ olduğuna göre $\blacktriangle - \blacksquare$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 132
B) 142
C) 156

3.

Kemal, sonucu diğerlerinden farklı olan balonu patlatacaktır. Kemal, hangi renk balonu patlatmalıdır?

- A) Pembe
B) Sarı
C) Mavi

4. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) 5×4 işleminin sonucu 5×3 işleminin sonucundan 5 fazladır.
B) 4×3 işleminin sonucu 6×3 işleminin sonucundan 6 eksiktir.
C) 4×5 işleminin sonucu 4×4 işleminin sonucundan 5 fazladır.

5.

x	7	4	6
3			
9			

Yukarıda verilen çarpım tablosunda yeşil renkli bölümlere yazılması gereken sayıların toplamı kaçtır?

- A) 75
B) 93
C) 129

6.

Bir mağazada görseldeki kulaklıktan 13 tane satılmıştır. Mağaza kaç lira gelir elde etmiştir?

- A) 824
B) 832
C) 850

7.

$$\begin{array}{r|l} 83 & \blacktriangle \\ \hline & 9 \\ \hline \underline{\quad} & \\ & 2 \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işlemine göre $\blacktriangle$ yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 7
B) 8
C) 9

8. Bir çarpma işleminde çarpanlardan biri 29, diğeri 24'tür. Buna göre çarpım kaçtır?

- A) 672
B) 696
C) 708

9. $\blacktriangle \times 9 = 99$
 $\blacktriangle + 15 = \blacksquare$

olduğuna göre $\blacktriangle \times \blacksquare$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 121
B) 264
C) 286

10. 15 düzine karpuzun 79 tanesi satılırsa geriye kaç karpuz kalır?

- A) 71
B) 99
C) 101

11. 45'in 4 katı ile 58'in 3 katının toplamı kaçtır?

- A) 367
B) 360
C) 354

12. Bir pastaneci, poğaçaların tanesini 3 TL'den satarak 78 TL gelir sağlamayı hedefliyor.

Pastanecinin elinde 7 poğaça kaldığına göre kaç poğaça satılmıştır?

- A) 19
B) 24
C) 33

13. Bir kırtasiyeci 92 defteri 4'lük paketlere yerleştirdikten sonra her paketi 18 TL'ye satmıştır. Kırtasiyeci bu satıştan kaç lira gelir elde etmiştir?

- A) 368
B) 396
C) 414

14. Turgay, 14 kilogramlık 19 koliyi bir asansöre yükledi. Asansör 34 kg daha yük alabileceğine göre bu asansöre **en fazla** kaç kilogram yük konulabilir?

- A) 232
B) 266
C) 300

15. Bir bahçede 27 armut ağacı vardır. Bahçedeki elma ağaçlarının sayısı armut ağaçlarının sayısının 3 katıdır. Bahçedeki kayısı ağaçlarının sayısı elma ağaçlarının sayısının 2 katı olduğuna göre bahçede kaç kayısı ağacı vardır?

- A) 135
B) 147
C) 162

16. Turan 11 yaşındadır. Turan'ın annesinin yaşı Turan'ın yaşının 3 katından 4 fazladır. Turan doğduğunda annesi kaç yaşındaydı?

- A) 25
B) 26
C) 28

17. **Tablo:** Türlerine Göre Top Sayıları

Top Türü	Top Sayısı
Futbol	31
Basketbol	27
Voleybol	40

Bir okulda hangi türden kaç top bulunduğu yukarıdaki tabloda verilmiştir. Topların hepsi, her rafta eşit sayıda olmak üzere 7 rafa dizilmek isteniyor. Her rafa kaç top dizilmelidir?

- A) 12
B) 14
C) 15

18. Bir bölme işleminde bölen 7, bölüm 12 ve kalan 5'tir. Buna göre bölünenin rakamları toplamı kaçtır?

- A) 17
B) 16
C) 15

19.

$$5 \times \nabla = \bullet$$

Yukarıdaki işlemde birinci çarpan 1 arttırıldığında çarpım 4 artıyor. Buna göre ∇ ile gösterilen sayı kaçtır?

- A) 4
- B) 5
- C) 6

20.

$$80 + 10 = 90$$
$$90 \div 10 = 9$$

Yukarıda çözümü verilen problem aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 80 liranın 10 lira fazlasının 13 eksiği kaç liradır?
- B) 90'ın 10'a bölümünün 80 fazlası kaçtır?
- C) 80'in 10 fazlasının 10'a bölümü kaçtır?

21. Bir destesi 50 liraya alınan çorapların 3 düzinesi kaç liraya alınır?

- A) 180
- B) 160
- C) 150

22. Bir otobüsteki 60 yolcunun 24'ü birinci durakta, kalanların yarısı ise ikinci durakta otobüsten inmiştir. Otobüste kaç yolcu kalmıştır?

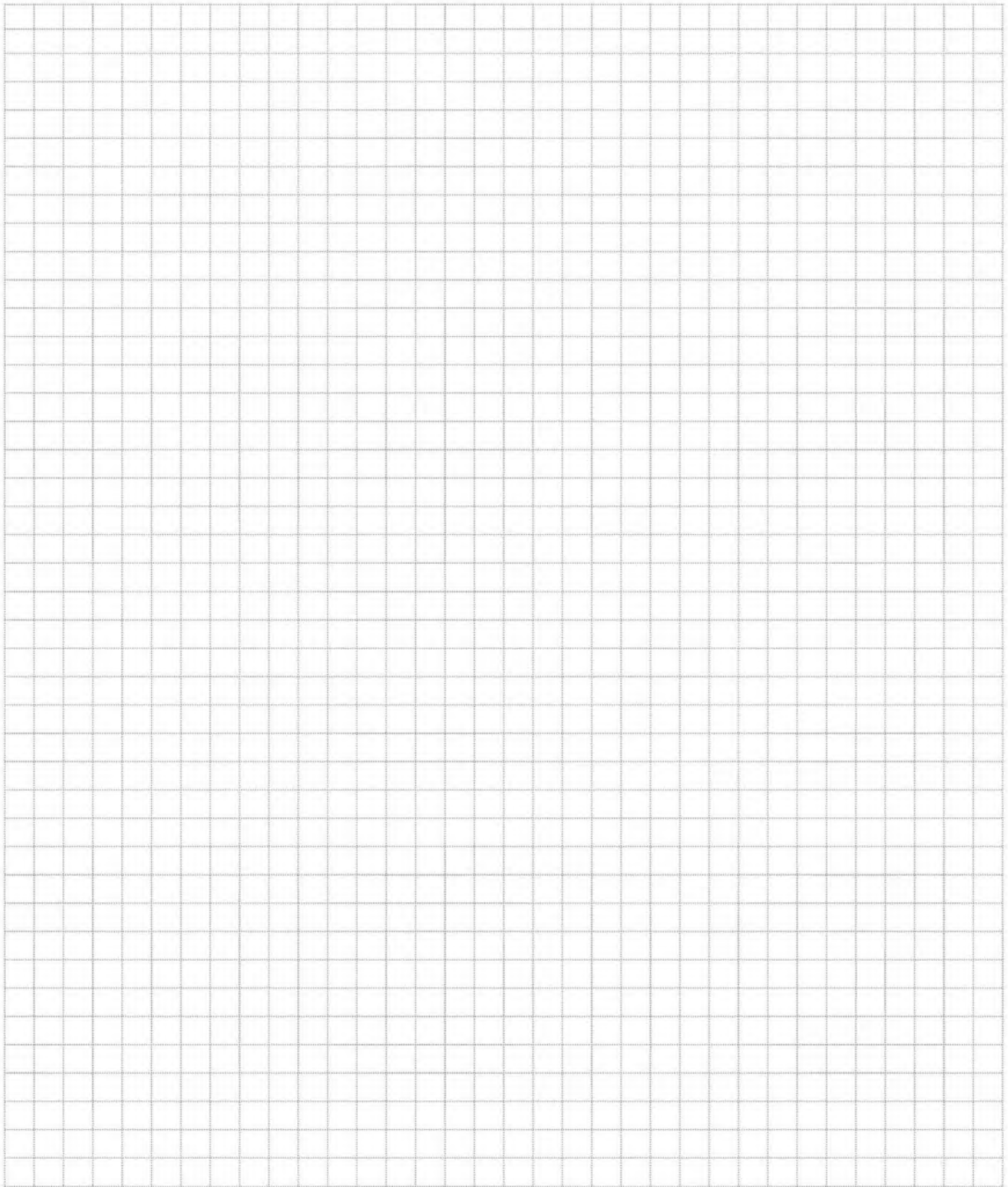
- A) 18
- B) 15
- C) 12

23. Bir çiftlikte 9 inek vardır. Bu ineklerin her biri günde 8 litre süt veriyor. Buna göre ineklerden bir haftada kaç litre süt alınır?

- A) 484
- B) 494
- C) 504

24. Bir kırtasiyeci toptancıdan 11 düzine kalem aldı. Kırtasiyecinin elinde de 67 kalem olduğuna göre toplam kaç kalemi olmuştur?

- A) 199
- B) 132
- C) 65

4. ÜNİTE

- KESİRLER
- ZAMAN ÖLÇME
- PARALARIMIZ
- TARTMA

KESİRLER

BİLGİ PINARI

Bir birimin bölündüğü eşit parçalardan birini ya da daha fazlasını anlatan sayı, **kesir sayısı**dır.

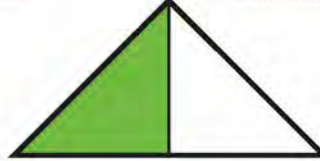

BİLGİ PINARI

Pay, bütünü eş parçalarından kaç tanesinin alındığını gösterir.
Payda, bir bütünü kaç eş parçaya bölündüğünü belirtir.

Aşağıdaki kesir modellerindeki boyalı parçalardan bütünü gösterenlerin altına "bütün", yarımı gösterenlerin altına "yarım", çeyreği gösterenlerin altına da "çeyrek" yazınız.

Aşağıdaki tabloda verilen kesir modellerini kesir ile ifade ediniz ve kesirlerin okunuşlarını yazınız.

Model	Kesrin Yazılışı	Kesrin Okunuşu

Kesirler, sadece annemin yaptığı börekleri paylaşırken kullanılır sanıyordum. Hâlbuki kesirler birçok yerde kullanılabilirmiş. Aşağıdaki şekillerin yarısını boyayarak kesir modelleri oluşturunuz. Kesirlerin değerlerini yanlarına yazınız.

.....

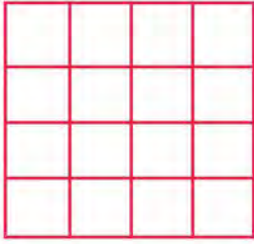
.....

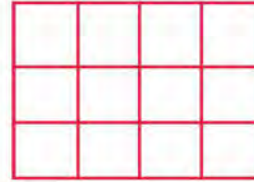
.....

.....

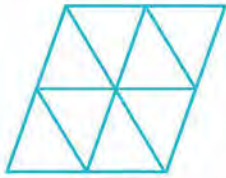
.....

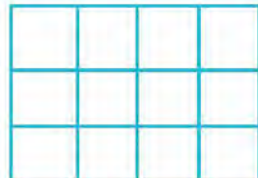
.....

Şimdi de aşağıdaki şekillerin çeyreklerini boyayarak kesir modelleri oluşturunuz. Kesirlerin değerlerini altlarına yazınız.

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki modellerin belirtilen kesir kadarını boyayınız.

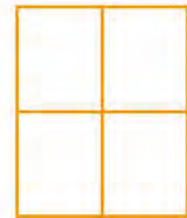
$$\frac{2}{2}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{3}$$

$$\frac{1}{4}$$

BİLGİ PINARI

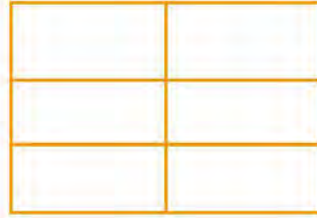
Bütünün eş parçalarından her birine **birim kesir** denildiğini öğrenmiştik.

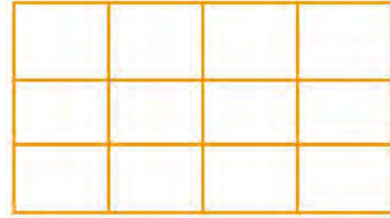
Aşağıdaki kesir modellerinin birim kesirlerini boyayınız. Nasıl mı yapacaksınız? Her bir modelin bir eş parçasını boyayarak birim kesirleri elde edebilirsiniz. Bu arada birim kesirleri modellerin yanına yazmayı unutmayınız.

.....
.....

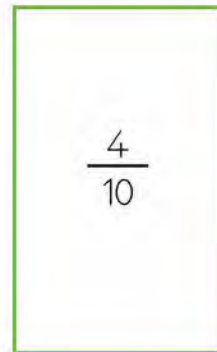
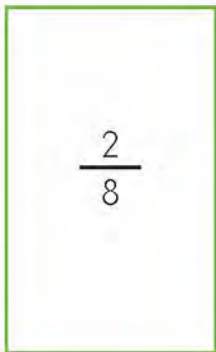
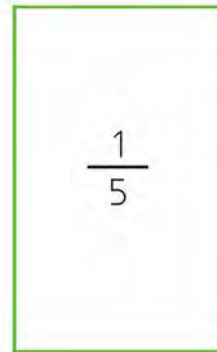
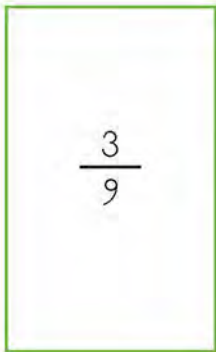
.....
.....

.....
.....

→ Aşağıdaki kesirlerin karşlarına birim kesirlerini yazınız.

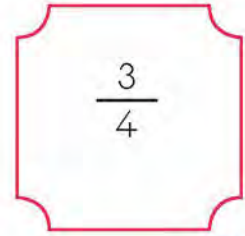
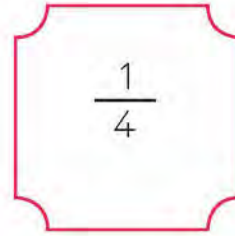
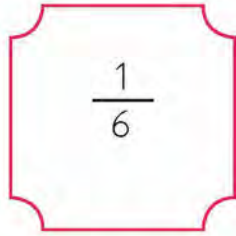
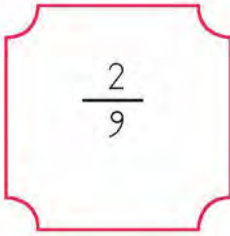
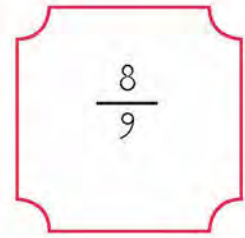
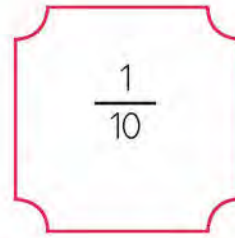
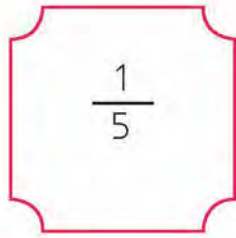
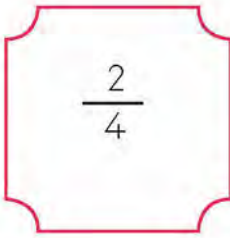
Aşağıdaki boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

$\frac{2}{10}$ kesri ..... tane ..... birim kesrinden oluşur.

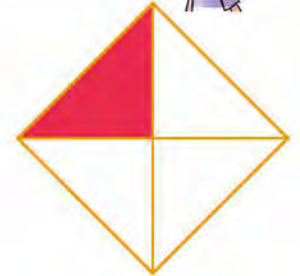
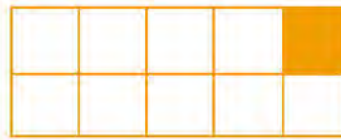
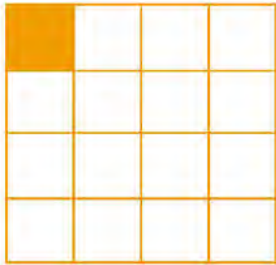
$\frac{7}{9}$ kesri ..... tane ..... birim kesrinden oluşur.

Aşağıdaki kesirlerden birim kesir olanların kutularını boyayınız.

Aşağıdaki birim kesir modellerini, bu modellere karşılık gelen birim kesirlerle eşleştiriniz.

$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{1}{8}$$

$$\frac{1}{10}$$

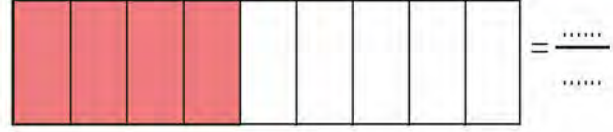
$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{16}$$

$$\frac{1}{12}$$

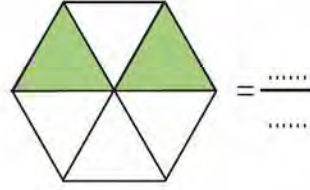
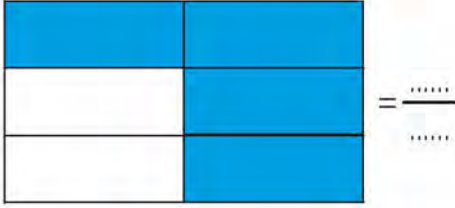

Aşağıdaki kesir modellerini inceleyiniz. Modelleri kesirle ifade ediniz. Kesirlerin pay ve paydaları arasındaki ilişkileri noktalı yerlere yazarak açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki kesirleri örnekteki gibi modellerle gösteriniz. Kesirlerin pay ve paydaları arasındaki ilişkileri açıklayınız.

$$\frac{3}{7} = \text{[Bar with 7 sections, 3 shaded blue]}$$

$$\frac{2}{6} =$$

.....

.....

$$\frac{4}{5} =$$

$$\frac{1}{4} =$$

.....

.....

$$\frac{2}{3} =$$

$$\frac{5}{8} =$$

.....

.....

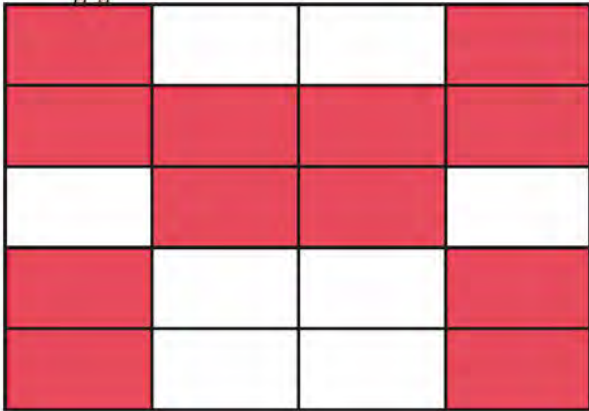

Aşağıda karışık olarak verilen kesirlerden payı paydasından küçük olanları yuvarlak içine alarak belirleyiniz.

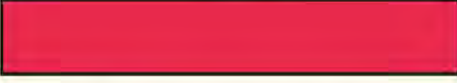

$\frac{2}{8}$	$\frac{3}{7}$	$\frac{7}{10}$	$\frac{6}{11}$	$\frac{2}{1}$
$\frac{12}{10}$				$\frac{4}{2}$
	$\frac{5}{3}$	$\frac{4}{9}$	$\frac{1}{6}$	
				$\frac{5}{2}$

Aşağıdaki kesir modelinde boyalı eş parçalardan 4 tanesinin boyası silindiğinde oluşacak kesir modelini aşağıdaki şekil üzerinde gösteriniz. Modeli kesir olarak ifade ediniz.

1. Aşağıdaki kesir modellerinden hangisi yarımı belirtir?

- A)
- B)
- C)

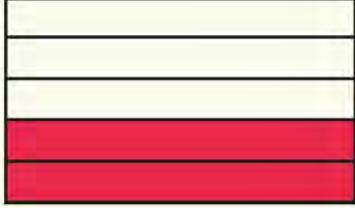
2. Aşağıdakilerden hangisi sayı doğrusunda $\frac{1}{6}$ kesrinin doğru gösterimidir?

- A)
- B)
- C)

3. Mine aldığı pizzayı 3 arkadaşı ile eşit şekilde paylaşmıştır. Mine ve arkadaşlarının her birine düşen pizza miktarı hangi kesir ile ifade edilir?

- A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{1}{4}$ C) $\frac{2}{3}$

4. Aşağıdakilerden hangisi $\frac{2}{5}$ kesrinin modelidir?

- A)
- B)
- C)

5. $\frac{37}{100}$ kesrinin birim kesri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{1}{37}$ B) $\frac{1}{10}$ C) $\frac{1}{100}$

6.

Yukarıdaki sayı doğrusunda 0 ile 1 arası 6 eş parçaya ayrılmıştır. Buna göre "?" ile gösterilen kesir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{1}{6}$ B) $\frac{3}{6}$ C) $\frac{6}{6}$

7. Bir kavanozdaki 70 zeytinin $\frac{1}{5}$ 'i siyah, geriye kalanı yeşildir. Kavanozda kaç tane yeşil zeytin vardır?

- A) 14
B) 50
C) 56

8. İçinde 45 litre benzin bulunan bir otomobilin deposundaki benzinin $\frac{1}{9}$ 'i kullanılmıştır. Otomobilin deposunda kaç litre benzin kalmıştır?

- A) 35   B) 40   C) 42

9.

Annem pazardan bir koli yumurta aldı. Bir koli yumurtanın $\frac{1}{6}$ 'ini kullanarak omlet yaptı.

Kolide 30 yumurta olduğuna göre annem omlet yapmak için kaç yumurta kullanmıştır?

- A) 5
B) 6
C) 8

10. Bora Bey 80 lirasının $\frac{1}{8}$ 'i ile marketten ekmek almıştır. Bora Bey ekmekler için kaç lira ödemiştir?

- A) 10
B) 8
C) 6

11. Zehra bir sınavdaki 20 sorunun $\frac{1}{4}$ 'ini yanlış yapmış, 2 soruyu da boş bırakmıştır. Zehra geriye kalan soruları doğru yanıtladığına göre kaç soruyu doğru yanıtlamıştır?

- A) 7   B) 13   C) 15

12. Mert 96 sayfalık kitabının birinci gün $\frac{1}{8}$ 'ini, ikinci gün ise kalan sayfaların $\frac{1}{7}$ 'ini okuyor.

Buna göre Mert'in okumadığı sayfa sayısı kaçtır?

- A) 60
B) 64
C) 72

ZAMANI ÖLÇME

BİLGİ PINARI

Akrep, saati gösterir. Yelkovan, dakikayı gösterir.

Çok dakik birisi olduğumdan hiçbir zaman geç kalmam. Bunu da kolumdaki saate borçluyum. Sen de saat kullanıyor musun? O zaman aşağıdaki saatlerin okunuşunu "buçuk, çeyrek geçiyor, çeyrek var" şeklinde yazınız.

Saat .....

Saat .....

Saat .....

Saat .....

Saat .....

Saat .....

Saat .....

Saat .....

Şimdi de dijital saatte verilen saatleri analog saatlere akrep ve yelkovan çizerek gösteriniz.

23:15

.....

14:45

.....

13:30

.....

16:30

.....

10:25

.....

14:55

.....

12:10

.....

09:20

.....

Aşağıdaki saatlerin öğleden önce ve öğleden sonra gösterdikleri zamanları yazınız.

Öğleden önce: .....

Öğleden sonra: .....

Öğleden önce: .....

Öğleden sonra: .....

Öğleden önce: .....

Öğleden sonra: .....

Aşağıdaki saatlere istenilen zamanlara göre uygun olacak şekilde akrep ve yelkovan çizerek saatleri gösteriniz.

30 dakika önce

12.00

30 dakika sonra

30 dakika önce

11.30

30 dakika sonra

20 dakika önce

13.30

20 dakika sonra

BİLGİ PINARI

1 yılın 52 hafta aynı zamanda 365 gün 6 saat olduğunu,
1 dakikanın 60 saniye olduğunu öğrenmiştik.

Ailem, akrabalarım, arkadaşlarım ve komşularım ile ilişkilerim hep iyi olmuştur. Şimdi de zaman ölçme birimleri ile ilişkim çok iyi. Siz de aşağıda elmaların içinde verilenlerden aynı süreyi gösterenleri aynı renge boyayarak zaman ölçme birimleri arasındaki ilişkileri belirleyiniz.

Mehmet bana zaman ölçme birimleriyle ilgili bazı cümleler göndermiş. Cümlelerde yanlış hesaplamalar olduğunu tespit ettim. Doğru hesaplamaları belirleyerek cümleleri kutucuklara yazınız.

Nurdan'ın annesi bir haftalığına tatile gitmiştir. Nurdan bu tatilin 6 gün süreceğini hesaplamış.

Fatih'in anneannesi bir ay, 2 günlük bir geziye çıkmış. Fatih anneannesinin gezisinin 33 gün olacağını hesaplamış (1 ayı 30 gün alınız.).

Hilal arkadaşlarıyla birlikte alışverişe çıkmış. Alışveriş hesaplamalarına göre 4 yarım saat sürmüştür. Dört yarım saati toplayınca 3 saat boyunca alışveriş yaptığını hesaplamış.

1.

Yukarıda verilen saattin gösterdiği zamanın okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir buçuk
- B) Biri yirmi geçiyor.
- C) Dördü yedi geçiyor.

2. Aşağıdaki eşitliklerden hangisi doğrudur?

- A) 1 yıl = 50 hafta
- B) 1 dakika = 60 saniye
- C) 1 yıl = 300 gün

3. Zeynep'in evi ile market arası 550 metredir. Dakikada 50 metre yürüyen Zeynep, markete gitmek için saat 15.00'te evden çıkmıştır. Markette 2 dakika kalan Zeynep başka hiçbir yerde oyalanmadığına göre eve saat kaçta dönmüştür?

- A) 15.13
- B) 15.22
- C) 15.24

4. **Tablo:** Yurt Dışına Çıkış ve Yurt Dışından Dönüş Günleri

	Çıkış Günü	Dönüş Günü
Eda	16 Ocak	11 Mart
Ece	24 Haziran	16 Ağustos
Can	8 Eylül	31 Ekim

Aynı yıl içinde yurt dışına çıkan Eda, Ece ve Can'ın yurt dışına çıkış ve yurt dışından dönüş zamanları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Buna göre yurt dışında en çok kalan kimdir?

- A) Eda
- B) Ece
- C) Can

5. Saat 22.30'da uyuyan Cevdet, 9 saat 30 dakika uyuduğuna göre saat kaçta uyanmıştır?

- A) 08.00
- B) 08.30
- C) 09.00

6. Bir otobüs durağına her 60 dakikada bir otobüs gelmektedir. Bu durağa birinci otobüs saat 06.30'da geldiğine göre dördüncü otobüs saat kaçta gelir?

- A) 09.00
- B) 09.30
- C) 10.30

7. Samet, 2 saat 40 dakika süresi olan bir filmi hiç ara vermeden izlemiştir. Film sona erdiğinde saat 22.50 olduğuna göre, Samet filmi saat kaçta izlemeye başlamıştır?

- A) 20.40
- B) 20.20
- C) 20.10

8. Ankara'dan saat 23.00'te hareket eden bir otobüs ertesi gün 05.20'de Adana'ya varmıştır. Buna göre otobüs Ankara'dan hareket ettikten ne kadar süre sonra Adana'ya varmıştır?

- A) 5 saat 20 dakika
- B) 6 saat 10 dakika
- C) 6 saat 20 dakika

9. Bozuk bir saat her gün 4 dakika geri kalmaktadır. Buna göre saat ayarlandıktan 15 gün sonra 13.00'ü göstermesi gerekirken kaç gösterir?

- A) 12.00
- B) 13.15
- C) 14.00

10. Derslerin 40, teneffüslerin 10 dakika olduğu bir okulda dersler saat 08.00'de başlamaktadır. Her dersten sonra teneffüs olduğuna göre öğrenciler 2. dersten çıktığında saat kaç gösterir?

- A) 09.30
- B) 09.40
- C) 10.00

11 ve 12. soruları yukarıdaki takvime göre yanıtlayınız.

11. Ağustos ayından önceki ay hangi günle bitmiştir?

- A) Cuma
- B) Cumartesi
- C) Çarşamba

12. Zafer Bayramı haftanın hangi günü kutlanmıştır?

- A) Çarşamba
- B) Pazar
- C) Pazartesi

PARALARIMIZ

BİLGİ PİNARI

Birler ve onlar basamağı 0 olan kuruş miktarlarını liraya çevirmek için zihinden bölme yapılır ve iki sıfır silinir. Lirayı kuruşa çevirmek için zihinden çarpma yapılır ve para miktarlarına iki sıfır eklenir.

Aşağıdaki ürünlerin fiyatlarını hesaplayarak karşlarına yazınız.

ÜRÜNLER		ÜRÜN FİYATI
		
		
		
		

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

1 TL = ... kuruş	8 tane 25 kuruş = ... TL
2 tane 25 kuruş = ... kuruş	10 tane 50 kuruş = ... TL
3 tane 1 TL = ... TL	100 tane 1 kuruş = ... TL
575 kuruş = ... TL ..... kuruş	2 TL = ... kuruş
300 kuruş + 300 kuruş = ... TL	3 TL = ... kuruş

1. 2 lira 45 kr. = ... kr.
Yukarıdaki eşitlikte noktalı yere hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 245
- B) 254
- C) 452

2. Aşağıdaki eşitliklerden hangisi yanlıştır?

- A) 9 TL = 900 kr.
- B) 578 kr. = 5 TL 78 kr.
- C) 6 TL 8 kr. = 680 kr.

3. Kenan Bey, 8 metresi 72 TL olan kablodan 3 metre aldığında satıcıya kaç lira öder?

- A) 24
- B) 27
- C) 36

4. Büşra ve Gamze biriktirdikleri harçlıklar ile istedikleri oyuncak bebeği almak istiyorlar. Büşra 585 kuruş, Gamze ise 315 kuruş biriktirdi. Büşra ve Gamze fiyatı 600 kuruş olan bebeği aldıklarında kaç liralari artar?

- A) 3
- B) 2
- C) 1

5. Deniz, 20 gün boyunca her gün tasarruf ettiği 3 TL'yi kumbarasına attı. Babası da kumbaraya 45 TL attı. Deniz'in kumbarasında kaç lira birikmiştir?

- A) 78
- B) 105
- C) 155

6. Sevim Hanım, tanesi 6 TL olan çoraplardan 4 tane aldı. Satıcıya 100 TL verdi. Satıcı, Sevim Hanım'a kaç lira para üstü vermiştir?

- A) 74
- B) 75
- C) 76

7. Utku, tanesi 10 kuruş olan şekerlerden 5 tane alırsa geriye 250 kuruşu kalacaktır. Utku'nun kaç lirası vardır?

- A) 5
- B) 4
- C) 3

8. Üç kardeş kumbaralarında 125 TL para biriktirdi. Semra 34 TL, Sevgi 59 TL biriktirdiğine göre Suna kaç lira biriktirmiştir?

- A) 22
- B) 27
- C) 32

9. Burhan, kumbarasında biriktirdiği paralarını saydı. Kumbaradan 8 tane 1 TL'lik ve 9 tane 10 kuruşluk maddenî para çıktı. Burhan, kumbarasında ne kadar para biriktirmiştir?

- A) 8 TL 90 kr.
- B) 8 TL 19 kr.
- C) 9 TL 80 kr.

10. Ayhan Bey, 650 lirasının 189 lirasına kazak, 285 lirasına da mont almıştır. Kalan parasını birikim yapmak için ayırmıştır. Ayhan Bey kaç lira birikim yapmıştır?

- A) 144
- B) 176
- C) 188

11. Gizem'in 80 TL, Fırat'ın 50 TL parası vardır. Gizem, Fırat'a kaç lira verirse ikisinin parası birbirine eşit olur?

- A) 10
- B) 15
- C) 25

12. Ziya, almış olduğu futbol topunun borcunu iki taksitle ödeyecektir. Ziya'nın birinci taksitte ödediği para miktarı, ikinci taksitte ödeyeceği para miktarından 40 TL 50 kr. azdır. Ziya'nın ödeyeceği ikinci taksit 120 TL 50 kr. olduğuna göre futbol topunun fiyatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 200 TL 50 kr.
- B) 200 TL
- C) 160 TL 50 kr.

TARTMA

BİLGİ PINARI

Kütle ölçü birimi **kilogram**dır. Kısaca **kg** ile gösterilir. 1 kilogramdan az olan kütleler **gram** ile ölçülür. Gram kısaca **g** ile gösterilir.

Aşağıdaki nesnelere kütleleri kilogram birimi ile ölçülenlerin altına "kg", gram birimi ile ölçülenlerin altına "g" yazınız.

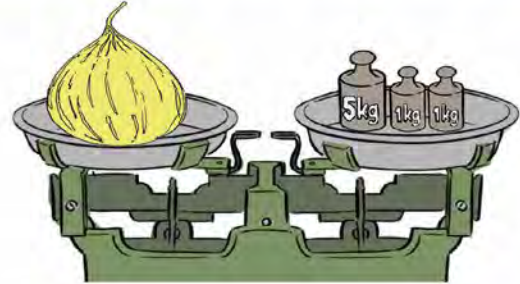

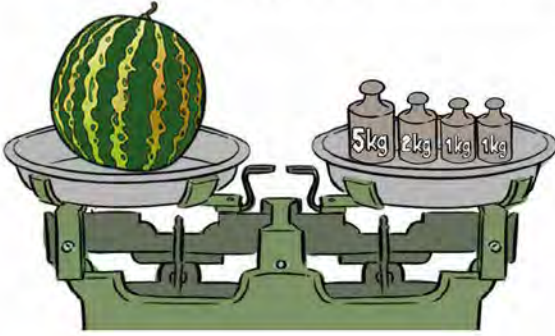
Aşağıdaki teraziler dengededir. Meyvelerin kütlelerini yazınız.

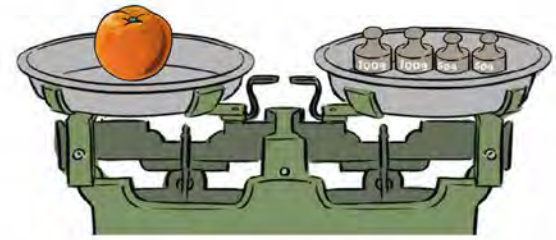
Portakalın kütlesi: .....

Kavunun kütlesi: .....

Karpuzun kütlesi: .....

Şeftalinin kütlesi: .....

Aşağıdaki nesnelere tartıldığında kaç gram ya da kaç kilogram gelebileceklerini tahmin ediniz. Tahmininizi yuvarlak içine alınız.

a. 200 g
10 g

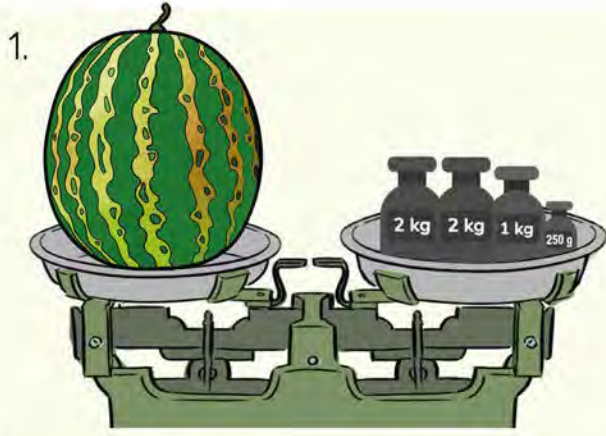
b. 5 g
500 g

c. 200 kg
13 kg

ç. 200 kg
2 kg

Yukarıdaki terazi dengededir.
Buna göre karpuzun kütlesi aşağıdaki-
lerden hangisidir?

- A) 3 kg 750 g
B) 5 kg 250 g
C) 5 kg 750 g

2. Aşağıda verilenlerden hangisinin
kütlesi gram ile belirtilir?

3. 20 gram tuzun $\frac{1}{5}$ 'i kaç gram tuzdur?

- A) 3   B) 4   C) 5

4. Kilogram fiyatı 60 TL olan peynir-
in 4 kilogramı kaç liradır?

- A) 160
B) 200
C) 240

5. 7 kilogram 800 gram kuru soğan-
ın 4 kilogram 300 gramı satılmıştır.
Geriye ne kadar kuru soğan kalmıştır?

- A) 3 kg 500 g
B) 4 kg 500 g
C) 5 kg 100 g

6. Salatalık tohumunun gramı 75
kuruştan satılmaktadır. Buna göre
11 g salatalık tohumu kaç liradır?

- A) 7 lira 75 kuruş
B) 8 lira 25 kuruş
C) 8 lira 50 kuruş

7. Boşken kütlesi 50 kg olan bir el arabasına her birinin kütlesi 35 kg olan paketlerden 8 adet yükleniyor. Buna göre el arabasının kütlesi, yükü ile birlikte kaç kilogramdır?

- A) 250
- B) 280
- C) 330

8. Mehmet Bey 64 kg unun $\frac{1}{8}$ 'i ile pasta yapmıştır. Geriye kalan un ise her biri 7 kg kapasiteli poşetlere doldurulmak isteniyor.

Bu iş için en az kaç poşet gerekir?

- A) 6
- B) 7
- C) 8

9. Alin'in kütlesi 44 kg'dır. Cemre'nin kütlesi Alin'in kütlesinden 4 kg fazla, Ayşegül'ün kütlesi ise Cemre'nin kütlesinden 5 kg eksiktir.

Buna göre üçünün kütleleri toplamı kaç kilogramdır?

- A) 135
- B) 136
- C) 138

10. Manavdan kilogramı 15 lira olan muzdan 2 kg alan Remzi Bey manava 50 lira ödemiştir. Remzi Bey kaç lira para üstü almalıdır?

- A) 20
- B) 15
- C) 10

11. 520 gram tuz, 30 gramlık paketlere doldurulurken tuzun bir kısmı yere döküldü. Kalan tuz ile 16 paket tam dolduğuna göre yere dökülen tuz kaç gramdır?

- A) 20
- B) 30
- C) 40

12. Bir usta, 950 gram fıstığın 395 gramını baklava, 285 gramını kadayıf için kullandı. Geriye kaç gram fıstık kalmıştır?

- A) 250
- B) 270
- C) 290

1. Aşağıdaki kesirlerden hangisinin okunuşu yanlış verilmiştir?

A) $\frac{4}{7}$: Dörtte yedi

B) $\frac{2}{9}$: Dokuzda iki

C) $\frac{3}{8}$: Sekizde üç

2. Ahmet yaş günü için aldığı pastayı, 3 arkadaşı ile eşit şekilde paylaşmıştır. Buna göre Ahmet'e düşen pasta miktarı aşağıdaki kesirlerden hangisi ile ifade edilir?

A) $\frac{1}{3}$

B) $\frac{1}{4}$

C) $\frac{2}{3}$

3. Aşağıdaki kesirlerden hangisinin birim kesri $\frac{1}{10}$ 'dir?

A) $\frac{13}{100}$

B) $\frac{10}{17}$

C) $\frac{7}{10}$

4. 40 metre kumaşın $\frac{1}{8}$ 'ini kullanan terzi kaç metre kumaş kullanmıştır?

A) 4

B) 5

C) 8

5. Kadir ödevini saat 19.22'de yapmaya başlamış ve 21.36'da bitirmiştir. Kadir ödevini ne kadar sürede bitirmiştir?

A) 2 saat 14 dakika

B) 2 saat 18 dakika

C) 2 saat 22 dakika

6. 2 kilometre koşan üç öğrencinin koşuya başlangıç ve koşuyu bitiş zamanları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: Koşu Zamanları

İsim	Başlangıç	Bitiş
Şeyma	16.53	17.08
Şenay	17.10	17.23
Şengül	17.26	17.40

2 kilometreyi diğerlerinden daha hızlı koşan kimdir?

A) Şeyma

B) Şenay

C) Şengül

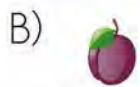
7. Bir film akşam saat 20.15'te başladı. Bu film reklam araları dışında 110 dakika sürdü. İki kez on dakikalık reklam arası verildiğine göre film saat kaçta bitmiştir?

- A) 22.25
B) 22.15
C) 22.05

8. Türkan, tanesi 115 TL olan gömleklerden 3 tane almıştır. Türkan gömlekler için 400 TL ödeme yaptığına göre kaç lira para üstü almalıdır?

- A) 35
B) 45
C) 55

9. Aşağıdaki meyvelerden hangisi yaklaşık 6 kilogram gelir?

10. Zehra kardeşine bir bisiklet satın almıştır.

Bisikleti 9 taksitle satın alan Zehra, her ay 90 TL taksit ödeyecektir. Bisikletin fiyatı kaç liradır?

- A) 720
B) 810
C) 900

11. Zeynep, marketten 4 kilogram pirinç, 10 kilogram patates, 7 kilogram nohut almıştır. Satın aldıklarını, 3 kilogram taşıyabilecek poşetlere koyacağına göre Zeynep'in en az kaç poşete ihtiyacı vardır?

- A) 5   B) 6   C) 7

12. Sabah saat 09.30'da spora giden Hülya Hanım 30 dakika yüzmüş, 1 saat yürüyüş bandında yürümüştür. Spordan sonra da yaklaşık 20 dakikada sağlıklı bir salata yiyen Hülya Hanım, spor salonundan çıktığında saat kaç olmuştur?

- A) 11.00
B) 11.10
C) 11.20

13. Babam, litresi 7 TL olan benzinden 29 litre alıyor. Benzin istasyonunun marketinden de 45 TL'lik alışveriş yapan babamın toplam kaç lira ödeme yapması gerekir?

- A) 213
B) 248
C) 265

14. Okuldan eve 15.00'te gelen bir öğrenci 80 dakika dinlenip yemek için yarım saat ara verdikten sonra 75 dakika ders çalışmıştır.

Bu öğrenci ders çalışmayı bitirdiğinde saat kaçtır?

- A) 18.05
B) 18.00
C) 17.55

15. Pazara giden Mustafa ve annesi elma ve portakal olmak üzere 6 kg meyve aldılar. Aldıkları elma miktarı portakal miktarının 2 katıdır. Buna göre Mustafa ve annesi kaç kilogram portakal almıştır?

- A) 2   B) 3   C) 4

16. 1 litre elma suyu 8 elmadan elde ediliyor.

4 litre elma suyu elde etmek için yukarıdaki elmalara kaç elma daha ilave edilmelidir?

- A) 13
B) 15
C) 17

17. Figen, koşu pistinde bir turu 35 dakikada tamamlamaktadır. Figen, pistte 6 turu tamamladığında toplam kaç saat, kaç dakika koşmuş olur?

- A) 3 saat 30 dakika
B) 3 saat 35 dakika
C) 4 saat 10 dakika

18. Çantamdaki dört nesne toplam 945 gram gelmektedir.

Bunlardan ikisi 260'ar gram, üçüncüsü 285 gramdır.

Buna göre çantamdaki dördüncü nesne kaç gramdır?

- A) 150   B) 145   C) 140

19. Cansu basketbol topunun 1 kg, Fatih 2 g, Gamze ise 15 kg olduğunu tahmin etti.

Hangisinin tahmini, basketbol topunun kütlesine daha yakındır?

- A) Cansu
- B) Fatih
- C) Gamze

20. 750 kg mercimekten, her biri 35 kilogram gelen 18 çuval mercimek satılmıştır. Geriye kaç kilogram mercimek kalmıştır?

- A) 120
- B) 130
- C) 140

21. Nihan'ın bir haftalık harçlığı 160 TL'dir. Nihan haftalık harçlığından 105 TL harcadığına göre Nihan'ın geriye kaç lirası kalmıştır?

- A) 75
- B) 65
- C) 55

22, 23 ve 24. soruları aşağıdaki tabloya göre yanıtlayınız.

Tablo: Baharat Fiyatları

Baharat	200 Gram Fiyatı
Kekik	18 TL
Nane	10 TL
Kimyon	24 TL

22. 250 gram kimyon alan müşteri kaç lira öder?

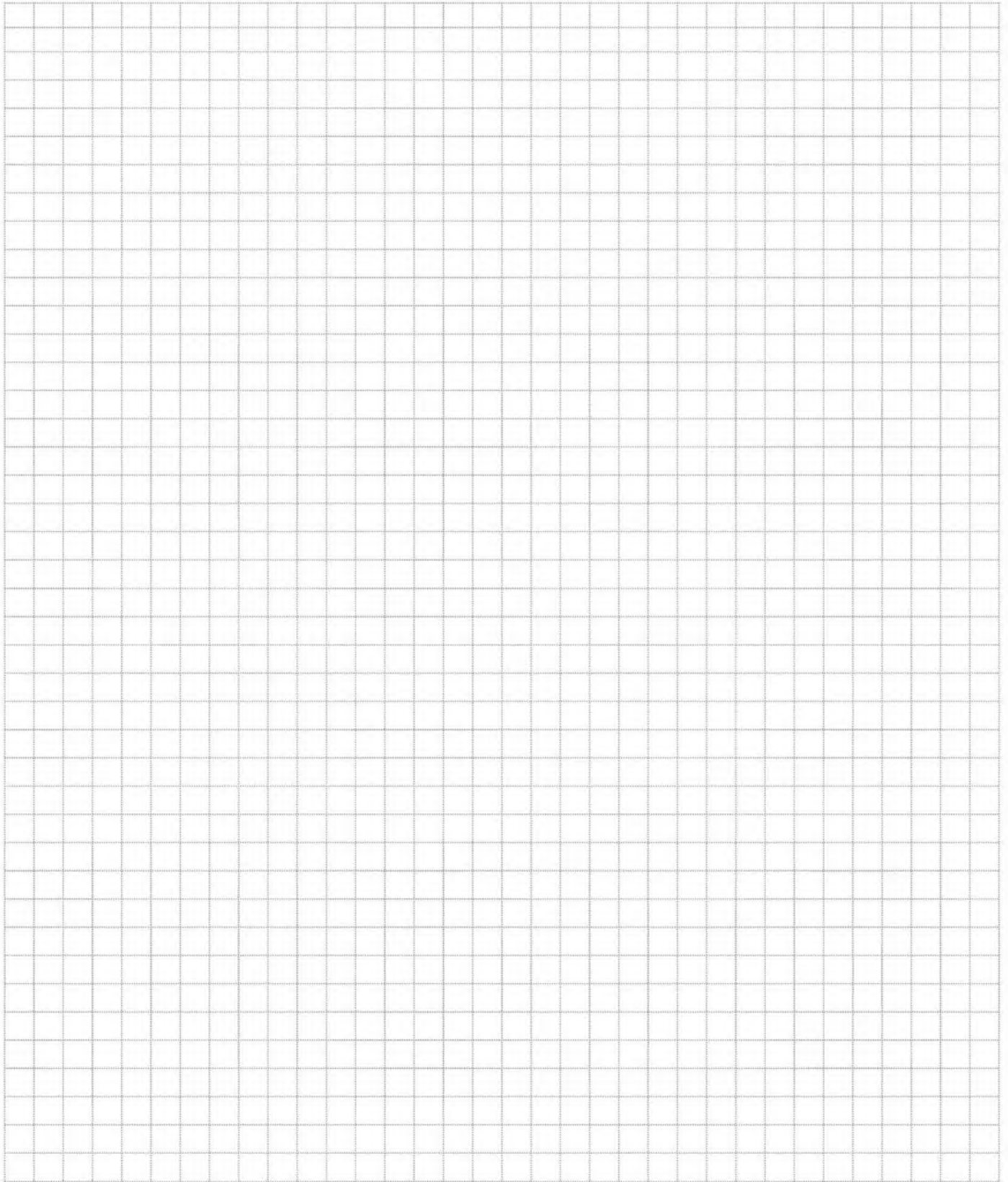
- A) 27
- B) 30
- C) 36

23. 300 gram kekik ve 500 gram nane alan müşteri kaç lira öder?

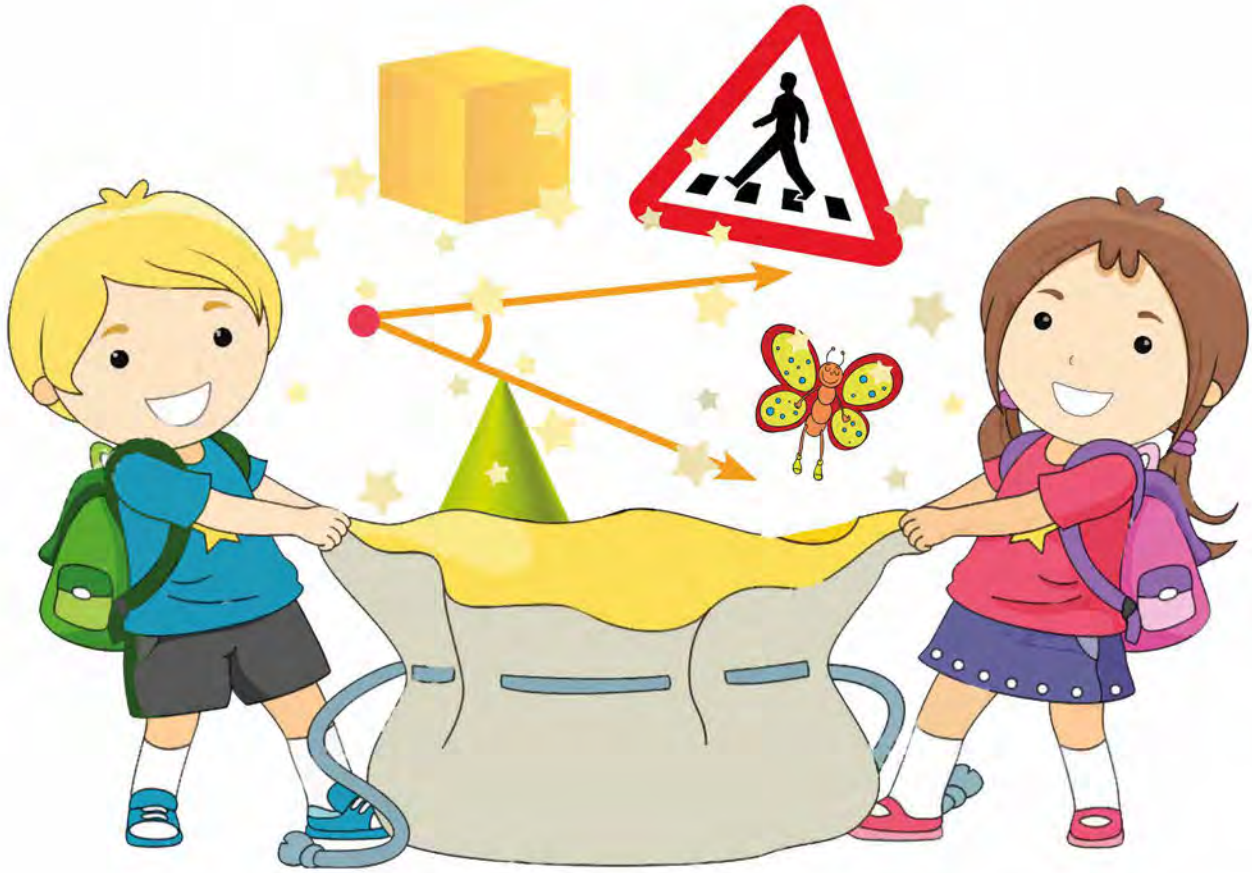
- A) 40
- B) 48
- C) 52

24. Tablodaki baharatların her birinden 600 gram alan müşteri kaç lira öder?

- A) 156
- B) 164
- C) 178

5. ÜNİTE

- GEOMETRİK CİSİMLER VE ŞEKİLLER
- GEOMETRİK ÖRÜNTÜLER
- GEOMETRİDE TEMEL KAVRAMLAR
- UZAMSAL İLİŞKİLER

GEOMETRİK CİSİMLERİN ÖZELLİKLERİ

BİLGİ PINARI

Etrafımızda gördüğümüz varlıkların şekil almış hâline **cisim** denir. Küp, kare prizma, dikdörtgen prizma, üçgen prizma, silindir, koni ve küre birer geometrik cisimdir. Geometrik cisimler yüz, köşe ve ayrıtların bir araya gelmesiyle oluşur.

Aşağıdaki bilgilere uygun geometrik cismin adını yazınız.

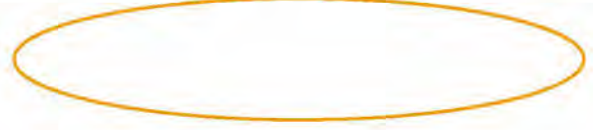
Yüzlerinden 2 tanesi daire şeklindedir. Ayrıtı yoktur.

5 yüzü, 6 köşesi ve 9 ayrıtı vardır.

6 yüzü, 12 ayrıtı, 8 köşesi vardır. İki yüzü karedir.

Köşesi ve ayrıtı yoktur, 2 yüzü vardır.

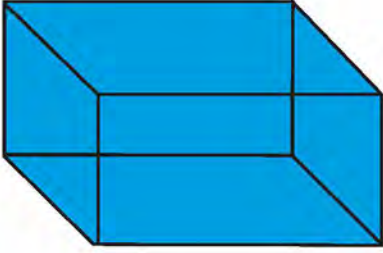
Aşağıdaki boşlukları uygun kelimeler ile tamamlayınız.

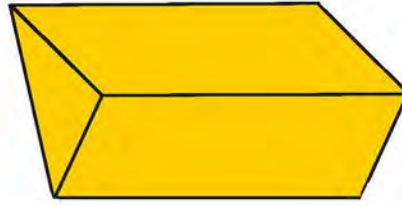
- Geometrik cisimlerin yüzeylerinin birleştiği yere ..... denir.
- Kare prizmanın 8 köşesi, ... ayrıtı ve 6 yüzü vardır.
- ..... prizmanın 8 köşesi, 12 ayrıtı ve 6 yüzü vardır.
- Köşesi ve ayrıtı olmayan, 3 yüzü olan cisim ..... dir.
- ..... ve ..... 'nin köşesi ve ayrıtı yoktur.

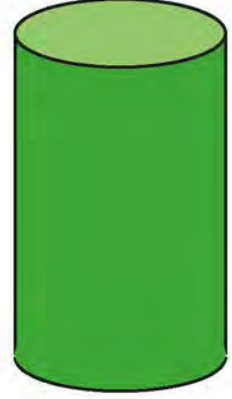
Aşağıdaki geometrik cisimlerin altına isimleri ile yüz, ayrıt ve köşe sayılarını yazınız.

Yüz sayısı: .....
Ayrıt sayısı: .....
Köşe sayısı: .....

Yüz sayısı: .....
Ayrıt sayısı: .....
Köşe sayısı: .....

Yüz sayısı: .....
Ayrıt sayısı: .....
Köşe sayısı: .....

Köşesi olmayan geometrik cisimleri işaretleyiniz.

Küp, dikdörtgenler prizması ve kare prizmanın benzer ve farklı yönlerini maddeler hâlinde yazınız.

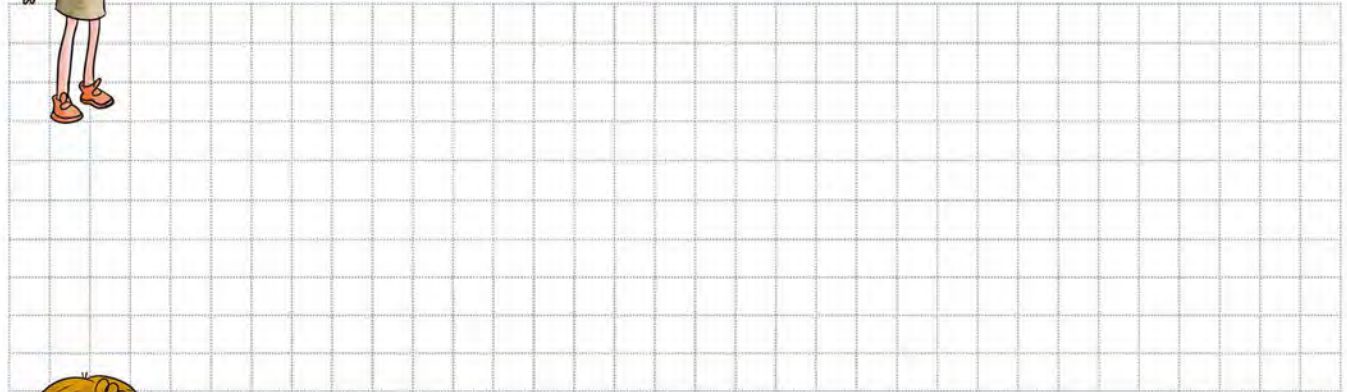
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

BİLGİ PINARI

Geometrik şekillerde komşu olmayan köşeleri birleştiren çizgiye **köşegen** denir. Geometrik şekiller, kenar sayılarına göre isimlendirilir. Dörtgenlere, 4 kenarı olduğu için **dörtgen** denir. Beşgenlere, 5 kenarı olduğu için **beşgen** denir. Altıgenlere, 6 kenarı olduğu için **altıgen** denir. Sekizgenlere, 8 kenarı olduğu için **sekizgen** denir.

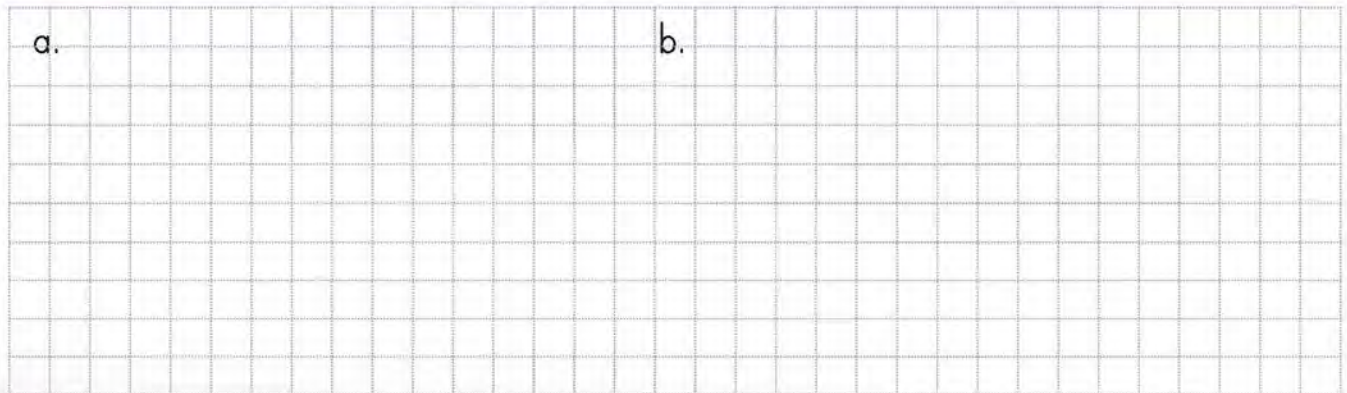
Aşağıdaki kareli alana iki nokta arasını 1 birim kabul edip cetvelinizi kullanarak kareler çizin. Karelerin kenar uzunluklarının 4 birim, 5 birim ve 8 birim olmasına dikkat ediniz.

Aşağıdaki kareli alana cetvelinizi kullanarak ve iki nokta arasını 1 birim kabul ederek aşağıda kenar uzunlukları verilen dikdörtgenleri çizin.

a. Kısa kenarının uzunluğu 5 birim, uzun kenarının uzunluğu 6 birim olan dikdörtgen

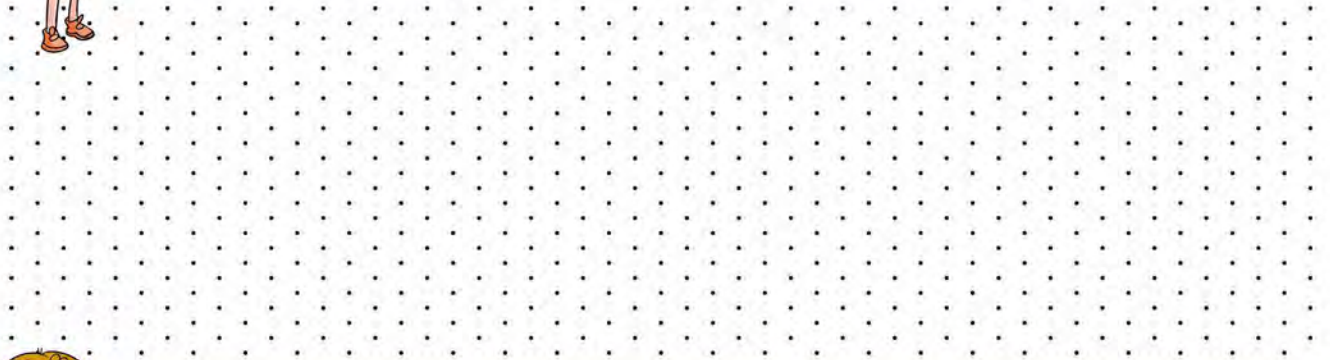
b. Kısa kenarının uzunluğu 7 birim, uzun kenarının uzunluğu 10 birim olan dikdörtgen

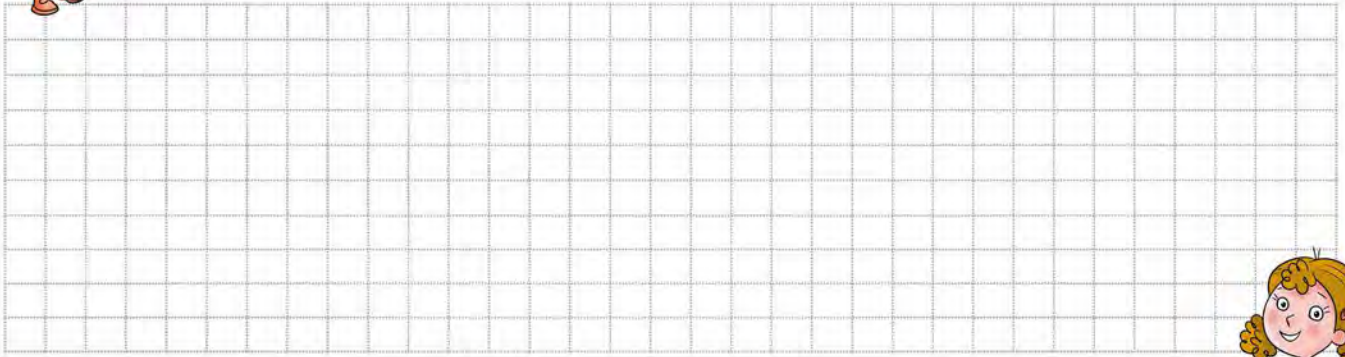

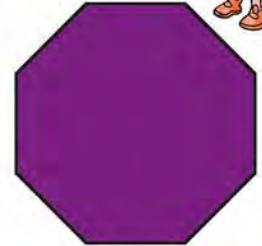
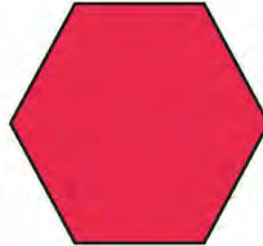
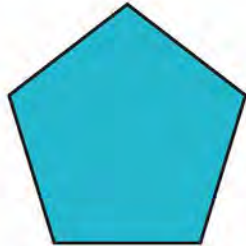
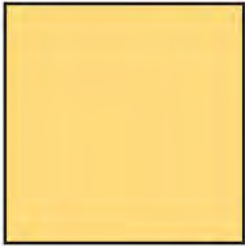
Aşağıdaki izometrik alana cetvelinizi kullanarak ve iki nokta arasını 1 birim kabul ederek her bir kenarının uzunluğu 3 birim, 4 birim ve 5 birim olan birer üçgen çiziniz.

Aşağıdaki kareli alana cetvelinizi kullanarak ve iki nokta arasını 1 birim kabul ederek bir kenarının uzunluğu 6 birim olan bir kare ve kısa kenarının uzunluğu 6 birim, uzun kenarının uzunluğu 9 birim olan bir dikdörtgen çiziniz. Çizdiğiniz geometrik şekillerin köşegenlerini çizerek belirleyiniz.

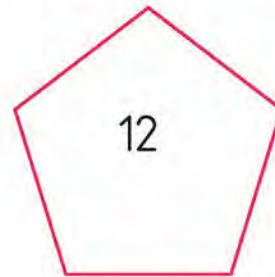
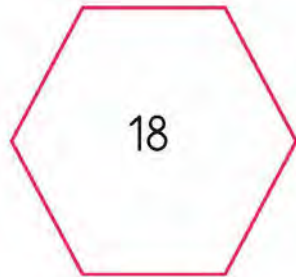
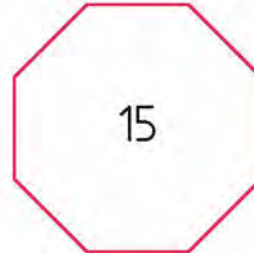
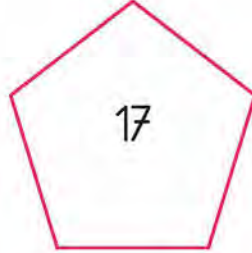
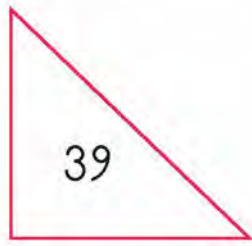
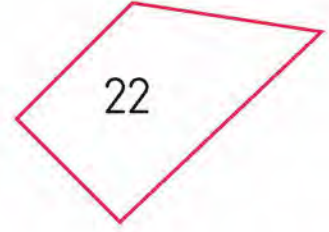
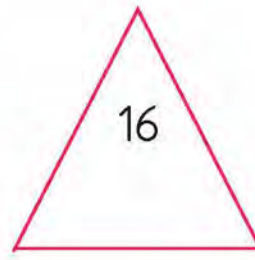

Aşağıdaki geometrik şekillerin kenarlarını sayarak isimlerini yazınız.

→ Aşağıda verilen soruları şekillere göre yanıtlayınız.

Dörtgenlerin içindeki sayıların toplamı kaçtır? (.....)

Beşgenlerin içindeki sayıların çarpımı kaçtır? (.....)

Üçgenlerin içindeki sayıların farkı kaçtır? (.....)

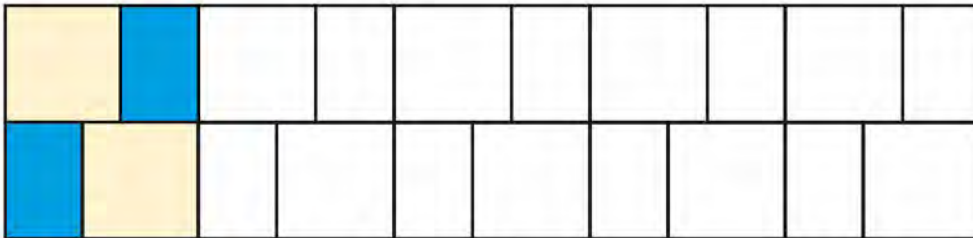
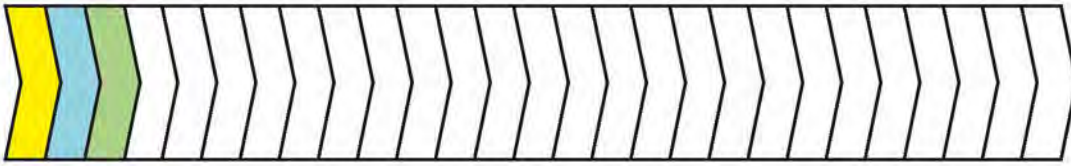
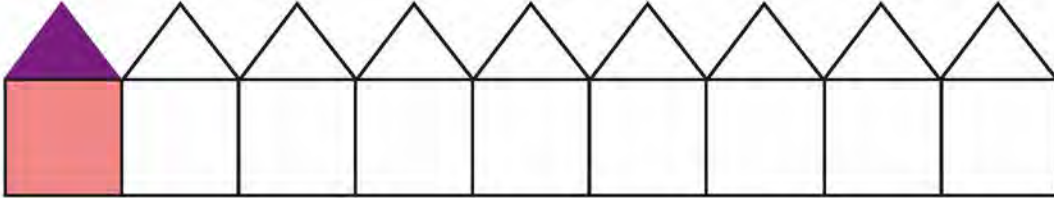
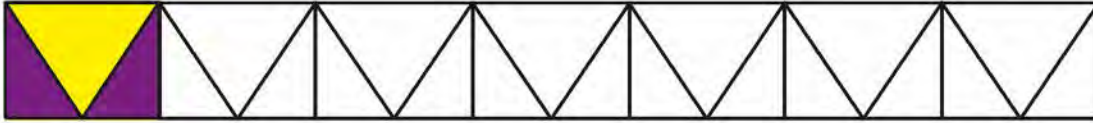
Beşgenlerin içindeki sayıların çarpımı, altıgenlerin içindeki sayıların çarpımından kaç fazladır?
(.....)

Dörtgenlerin içindeki sayıların çarpımının rakamları toplamı kaçtır? (.....)

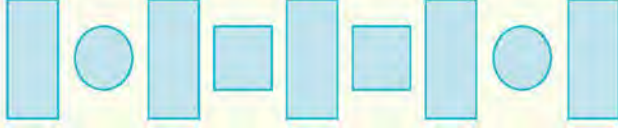
GEOMETRİK ÖRÜNTÜLER

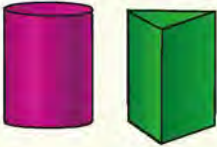
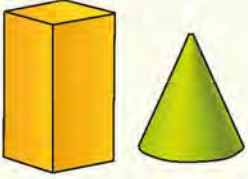
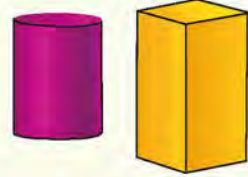

→ Aşağıda verilen kaplama örüntülerini boyayarak tamamlayınız.

1. Aşağıda verilen geometrik şekiller, hangi iki cismin yüzleri ile eşleşebilir?

- A)
- B)
- C)

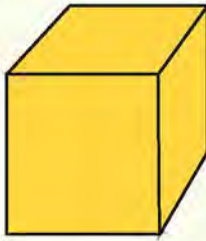
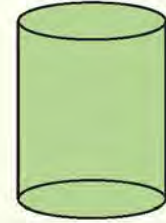
2. Üçgen prizmanın ayrınt sayısı, köşe sayısından kaç fazladır?

- A) 3
B) 4
C) 5

3. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Küpün 8 köşesi vardır.
B) Dikdörtgenler prizmasının 10 ayrıntı vardır.
C) Üçgen prizmanın 5 yüzü vardır.

4. Bütün yüzleri eş olan geometrik cisim aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)

5. Azra, kâğıda beş köşesi olan bir geometrik şekil çizdi. Bu şekil aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A)
- B)
- C)

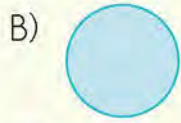
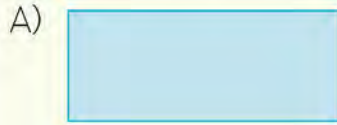
6. Kare prizmanın kaç yüzü vardır?

- A) 4
B) 5
C) 6

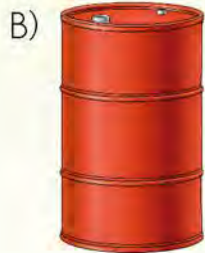
7.

Aşağıdaki geometrik şekillerden hangisi cismin yüzlerinden biridir?

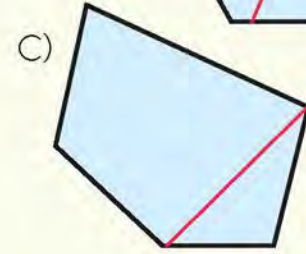
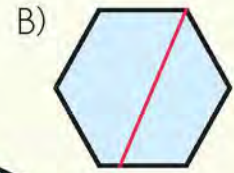
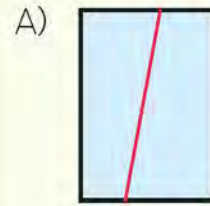
8. Aşağıdakilerden hangisi silindir modeline örnektir?

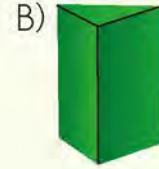
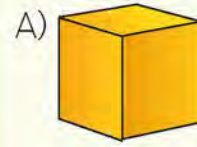
9. Üçgen prizmanın yüzleri kullanılarak hangi şekil çizilemez?

- A) Çember
B) Üçgen
C) Dikdörtgen

10. Aşağıdaki şekillerden hangisinin köşegeni doğru çizilmiştir?

11. Aşağıdakilerden hangisinin ayrıtı yoktur?

12. Aşağıdaki trafik işaret levhalarından hangisi sekizgen şeklindedir?

NOKTA

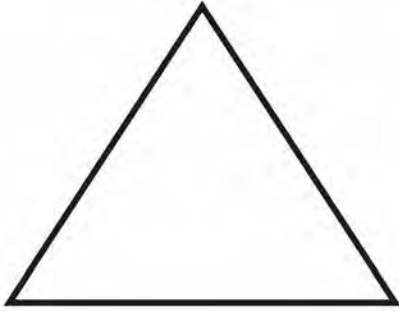
BİLGİ PINARI

Tebeşirin tahtadaki izi, kum tanesi, toz şekeri tanesi, tuz tanesi, su damlası, gökyüzündeki yıldızlar ve geometrik cisimlerin köşeleri birer **nokta** modelidir.

Noktalar isimlendirilirken büyük harf kullanılır.

→ Aşağıdaki geometrik şekillerin köşe noktalarını bulup isimlendiriniz.

→ Aşağıda verilen nesnelerin hangi noktalarda olduğunu yazınız.

.....

.....

DOĞRU, DOĞRU PARÇASI, IŞIN VE AÇI

BİLGİ PINARI

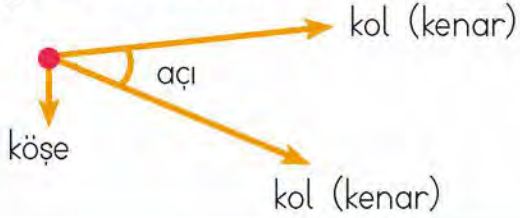
Her iki uçtan istenildiği kadar uzatılabilen, başlangıcı ve bitişi olmayan çizgi modellerine **doğru** denir. Doğrular alfabemizdeki küçük harflerle isimlendirilir.

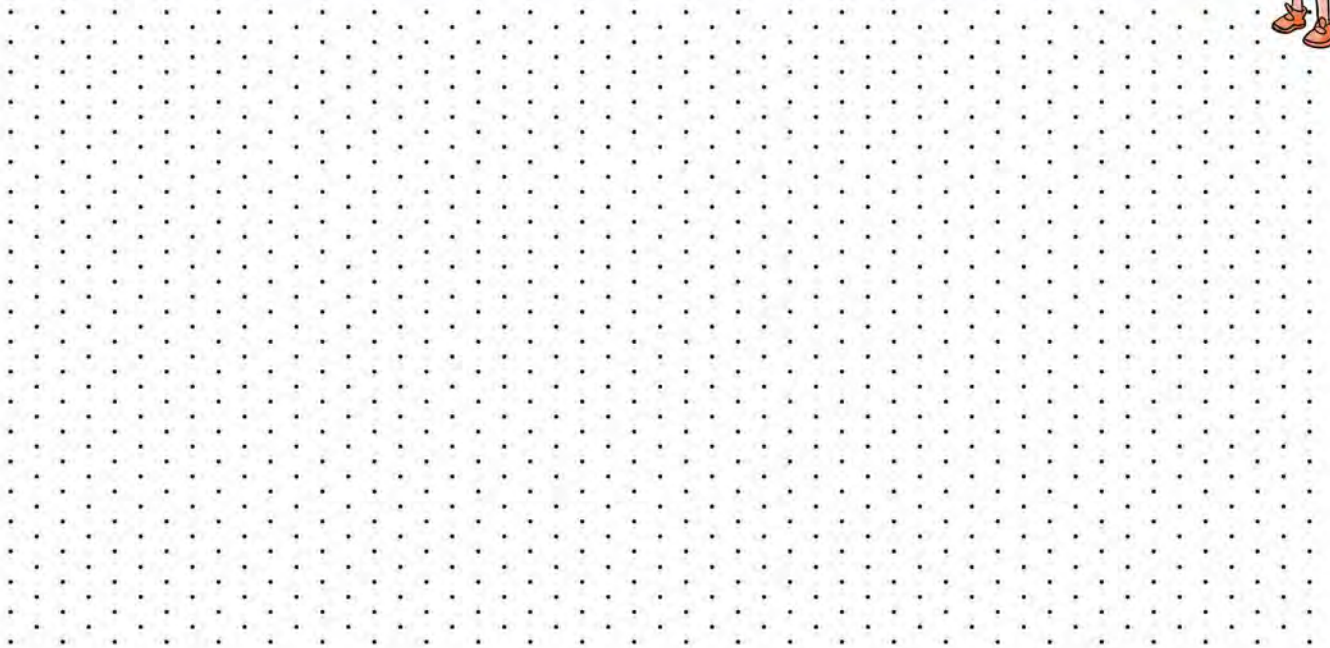
Başlangıç noktası belli olan, bir ucundan istenildiği kadar uzatılabilen çizgi modellerine **ışın** denir.

Aynı noktadan çıkan iki ışının arasında oluşan açıklığa **açı** denir.

- Aşağıdaki izometrik alana doğru, ışın ve açının çizgi modellerini oluşturunuz.

BİLGİ PINARI

Başlangıcı ve bitişi belli olan ve iki ucundan da uzatılmayan çizgi modellerine **doğru parçası** denir.

Yatay doğru
parçası modeli

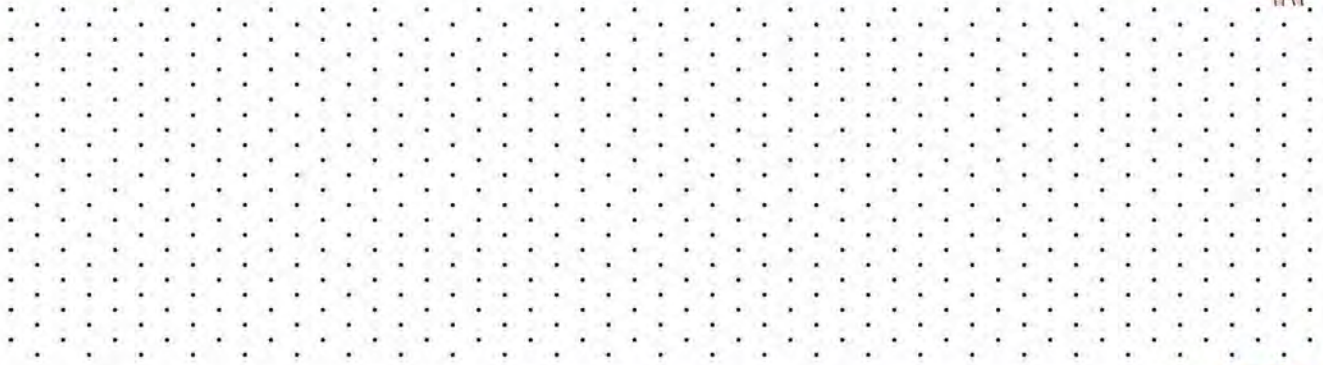
Eğik doğru
parçası modeli

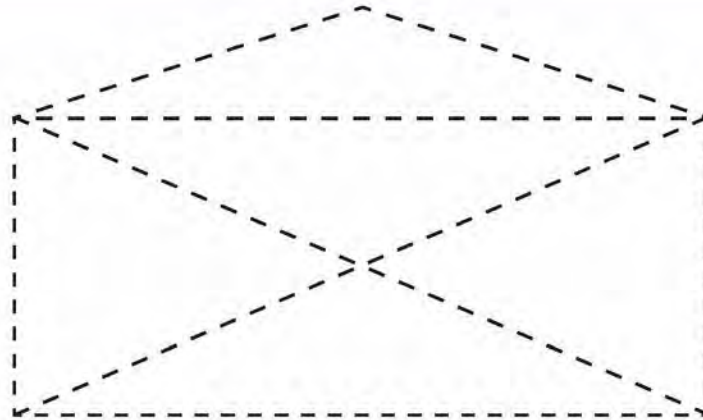
Dik doğru
parçası modeli

- Aşağıdaki izometrik alana eğik, yatay ve dik doğru parçaları çiziniz.

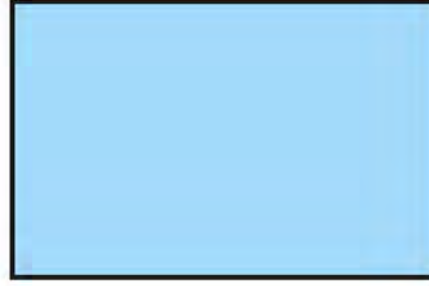
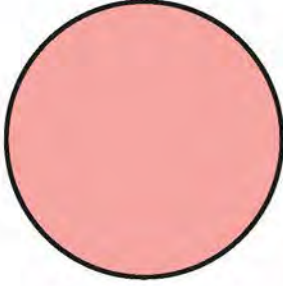
- Aşağıdaki zarf modelinde eğik doğruları mavi kalemle, yatay doğruları kırmızı ve dikey doğruları yeşil kalemle çiziniz.

SİMETRİ

- Aşağıdaki geometrik şekillerin simetri doğrularını çizin. Şekillerin kaç tane simetri doğrusu olduğunu bulunuz.

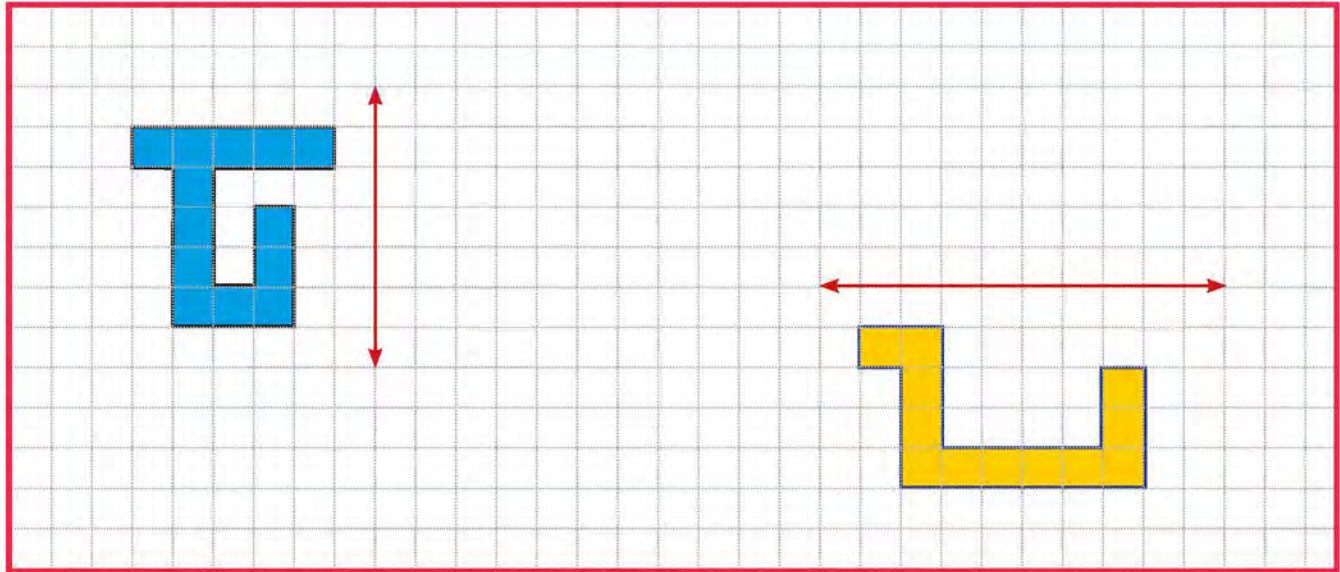

1. En az hangi şeklin simetri doğrusu vardır?

2. Kare ile dikdörtgenin simetri doğrusu sayısı neden farklıdır?

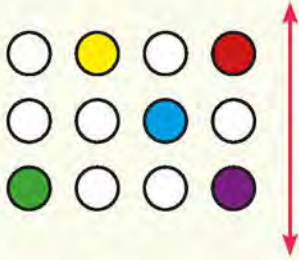
- Aşağıda verilen şekillerin doğruya göre simetrilerini çizin.

1. Nokta ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

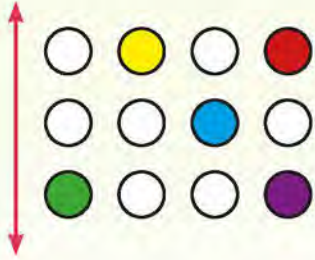
- A) Noktanın boyutu yoktur.
- B) Kalemın kâğıda bıraktığı iz nokta modelidir.
- C) Noktalar küçük harflerle isimlendirilir.

2.

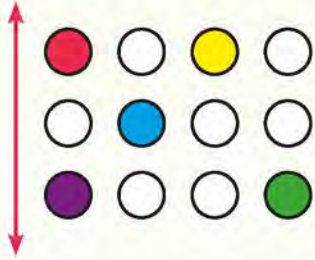

Yukarıdaki şeklin doğruya göre simetriği aşağıdakilerden hangisidir?

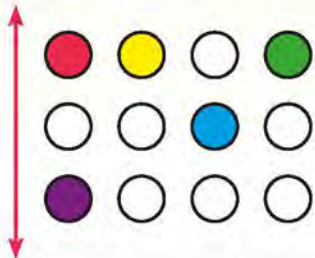
A)

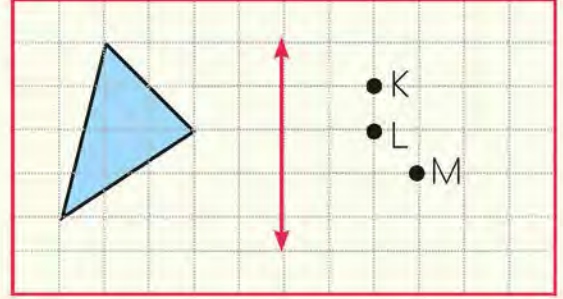
B)

C)

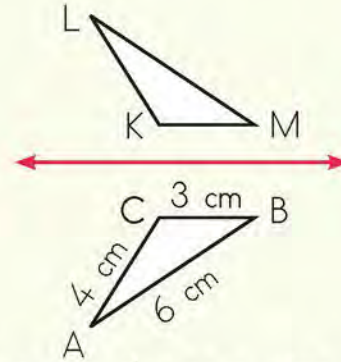
3.

Kareli alanda verilen hangi nokta, üçgenin doğruya göre simetriğinin bir köşesidir?

- A) K
- B) L
- C) M

4.

ABC üçgeninin doğruya göre simetriği KLM üçgenidir. Buna göre LK kenarının uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 3
- B) 4
- C) 5

5. Aşağıdakilerden hangisi eğik konumlu doğru parçasıdır?

A)

B)

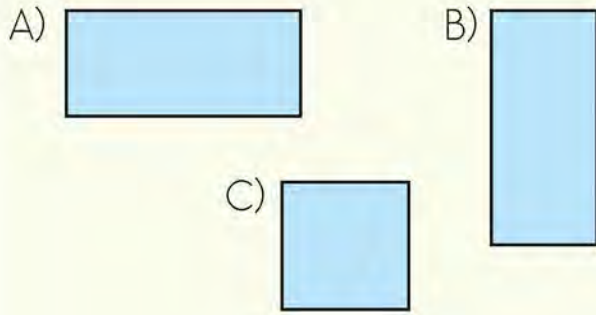
C)

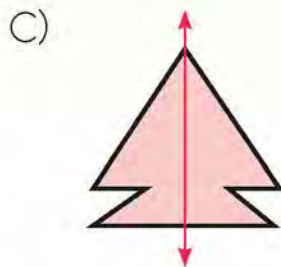
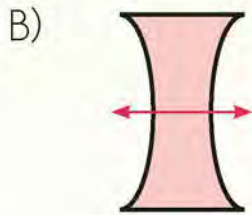
6. Aşağıda verilen geometrik kavramlardan hangisinin uzunluğu ölçülebilir?

- A) Doğru
B) Işın
C) Doğru parçası

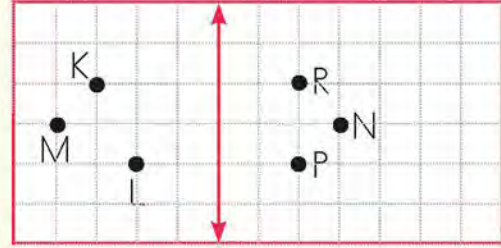
7. Aşağıdaki geometrik şekillerden hangisinin köşegeni simetri doğrusudur?

8. Aşağıdaki şekillerden hangisinin simetri doğrusu yanlış çizilmiştir?

9.

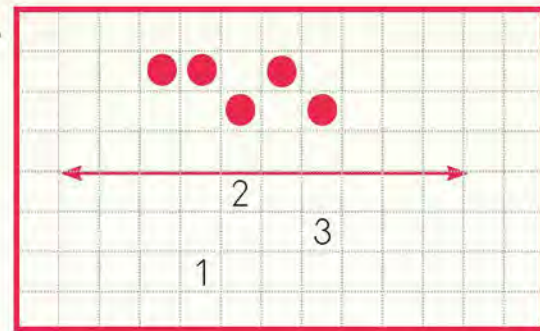
Kareli alanda verilen hangi noktalar doğruya göre simetriktir?

- A) K ile R
B) M ile N
C) L ile P

10. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Çubuk makarna, doğru parçası modelidir.
B) Açık makasın kolları arasındaki açıklık, açı modelidir.
C) Makaradan uzayan ip, nokta modelidir.

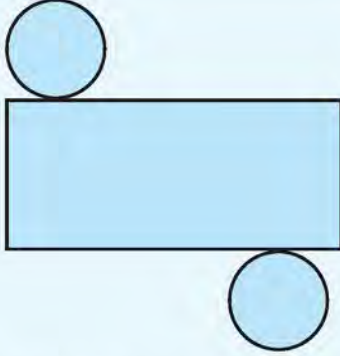
11.

Kareli alanda verilen dairelerin doğruya göre simetriği alındığında kaç numaralı kare boyanmaz?

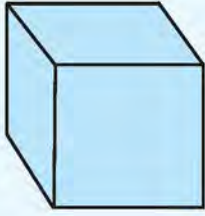
- A) 1 B) 2 C) 3

1.

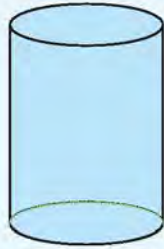

Yukarıdaki açınım katlanırsa hangi geometrik cisim elde edilir?

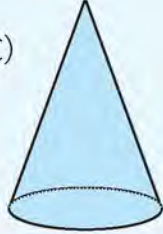
A)

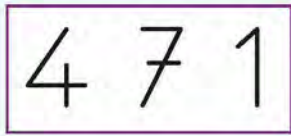
B)

C)

2.

Yukarıdaki sayıda kaç tane yatay doğru parçası vardır?

- A) 3
B) 4
C) 6

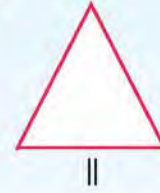
3. Aşağıdakilerden hangisi ışının çizgi modelidir?

4. Aşağıdaki geometrik şekillerden hangisi kenar sayısına göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Kare
B) Üçgen
C) Dikdörtgen

5.

Yukarıdaki geometrik şekillerin doğru isimlendirilmesi aşağıdakilerden hangisidir?

<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
A) Altıgen	Üçgen	Beşgen
B) Sekizgen	Üçgen	Beşgen
C) Altıgen	Dörtgen	Yedigen

6.

Yukarıdaki geometrik cisim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 2 yüzü vardır.
- B) 3 ayrıtı vardır.
- C) Köşesi yoktur.

7. Aşağıdaki geometrik cisimlerden hangisinin 6 yüzü, 8 köşesi ve 12 ayrıtı vardır?

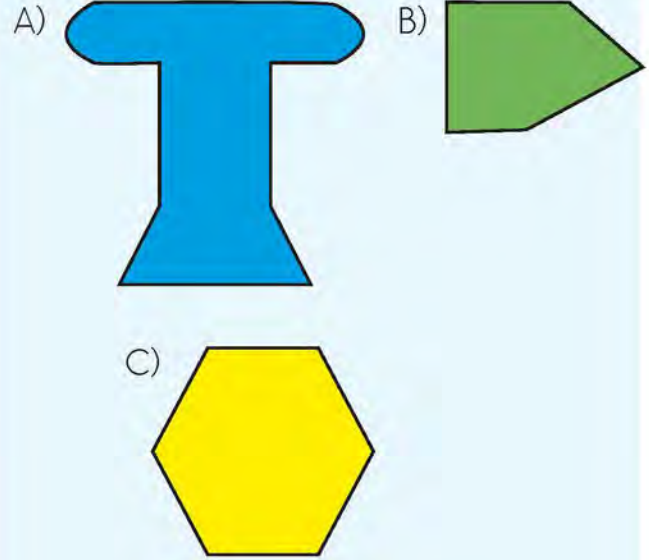
- A) Üçgen prizma
- B) Koni
- C) Küp

8. I. Z
II. M
III. T

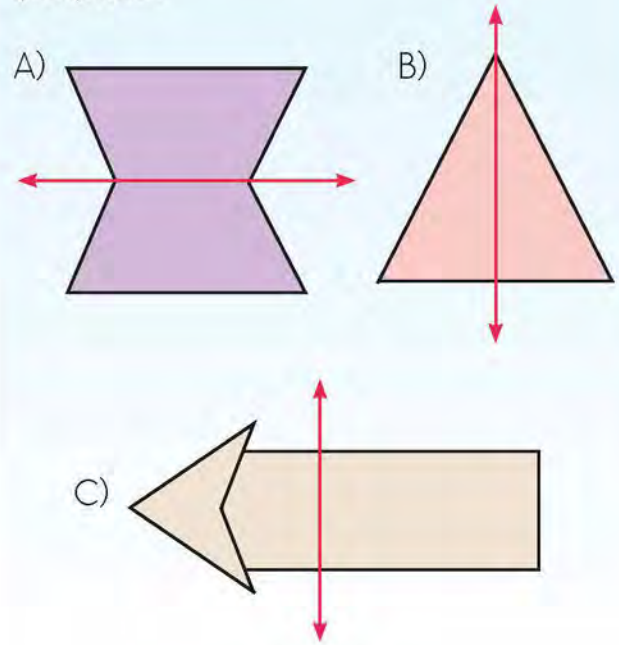
Yukarıdaki harflerden hangilerinde eğik doğru parçası vardır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III

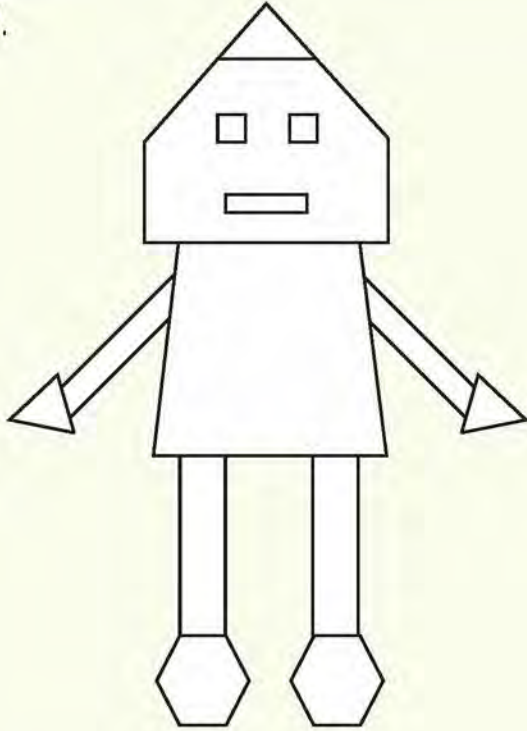
9. Aşağıdaki şekillerden hangisine simetri doğrusu çizilemez?

10. Aşağıdaki şekillerden hangisi çizilen doğrulardan katlandığında çakışmaz?

11.

Yukarıdaki robotta kullanılan üçgen, dörtgen ve altıgen sayıları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Üçgen	Dörtgen	Altıgen
A)	2	6	2
B)	3	7	2
C)	3	8	3

12. Dikdörtgen için aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Karşılıklı kenar uzunlukları birbirine eşittir.
- B) 4 köşesi vardır.
- C) 4 köşegen çizilebilir.

13.

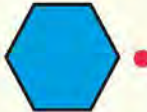
Yukarıdaki beşgenin bir köşegeni çizilmiştir. Köşegen çizildikten sonra hangi şekil oluşmamıştır?

- A) Altıgen
- B) Dörtgen
- C) Üçgen

14.

altıgen

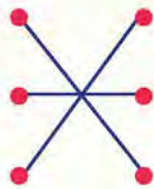
beşgen

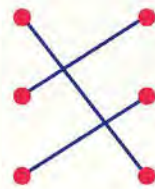
dörtgen

Yukarıdaki geometrik şekillerle isimlerinin doğru eşleştirilişi aşağıdakilerden hangisidir?

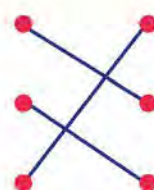
A)

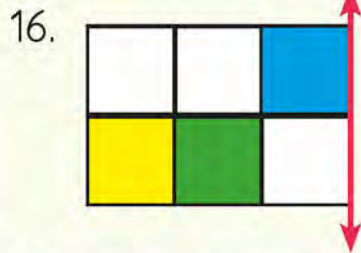
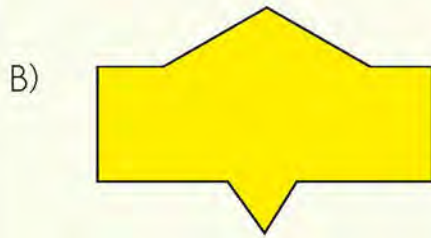
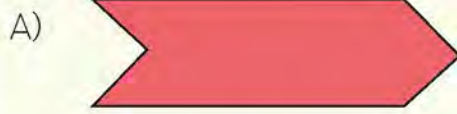
B)

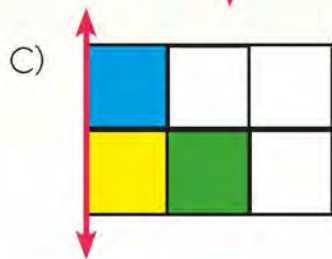
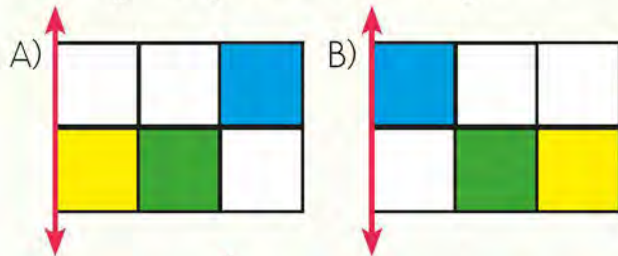
C)

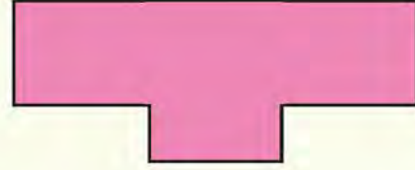
15. Aşağıdakilerden hangisinin birden fazla simetri doğrusu vardır?

Yukarıda verilen şeklin doğruya göre simetriği aşağıdakilerden hangisidir?

17.

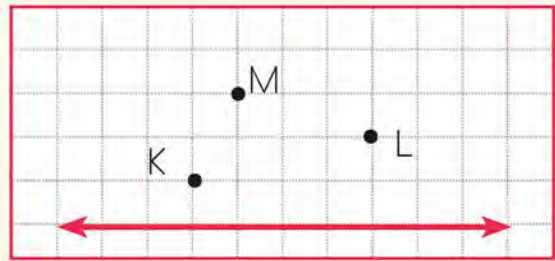
Yukarıdaki şeklin kaç tane simetri doğrusu vardır?

A) 1 B) 2 C) 4

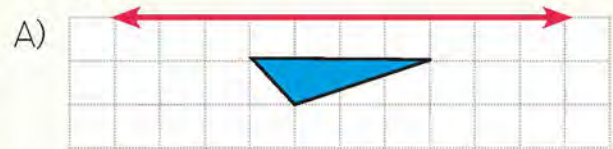
18. Aşağıdaki şekillerden hangisinin simetri doğrusu diğerlerinden daha fazladır?

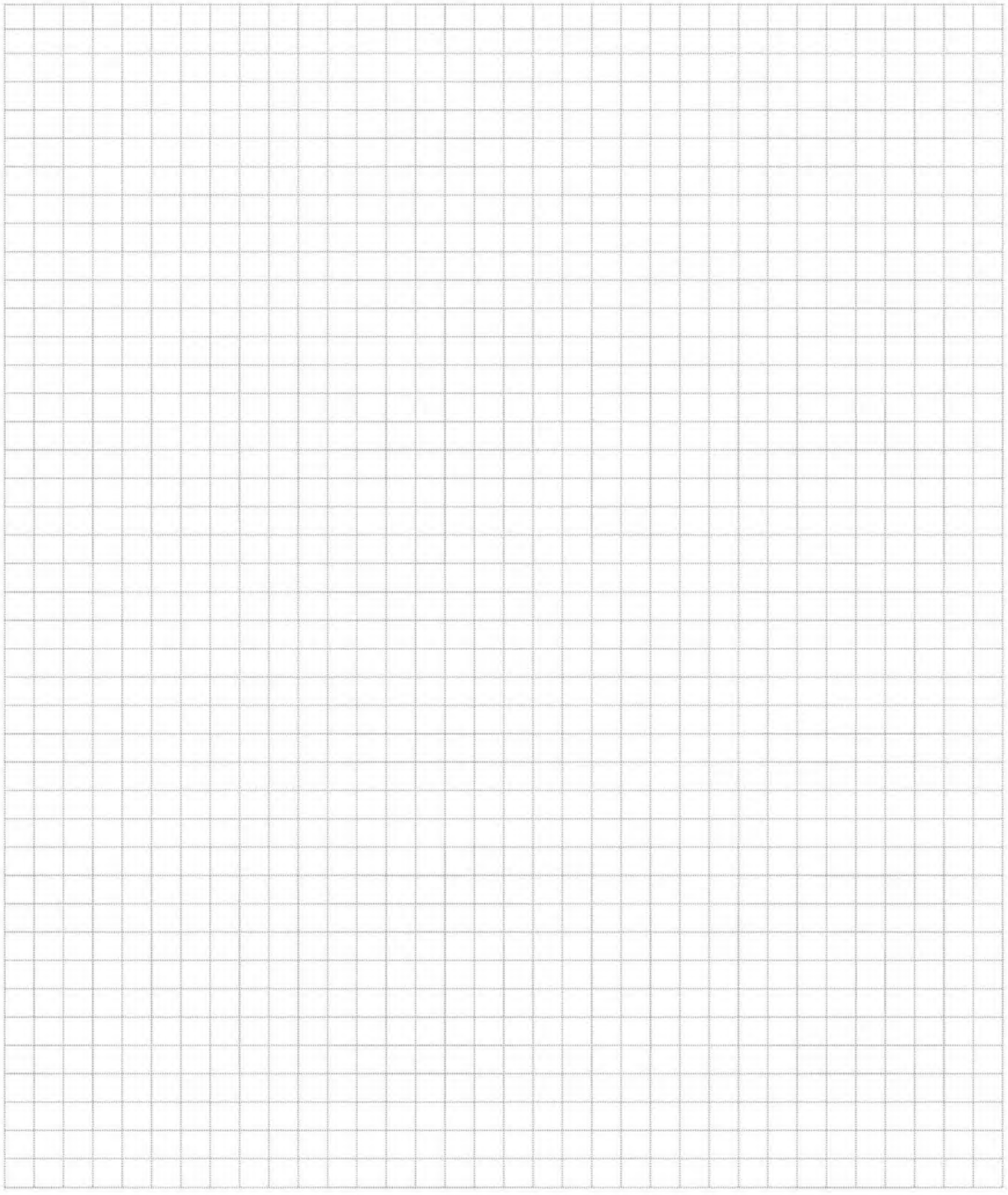
A) Daire B) Kare C) Dikdörtgen

19.

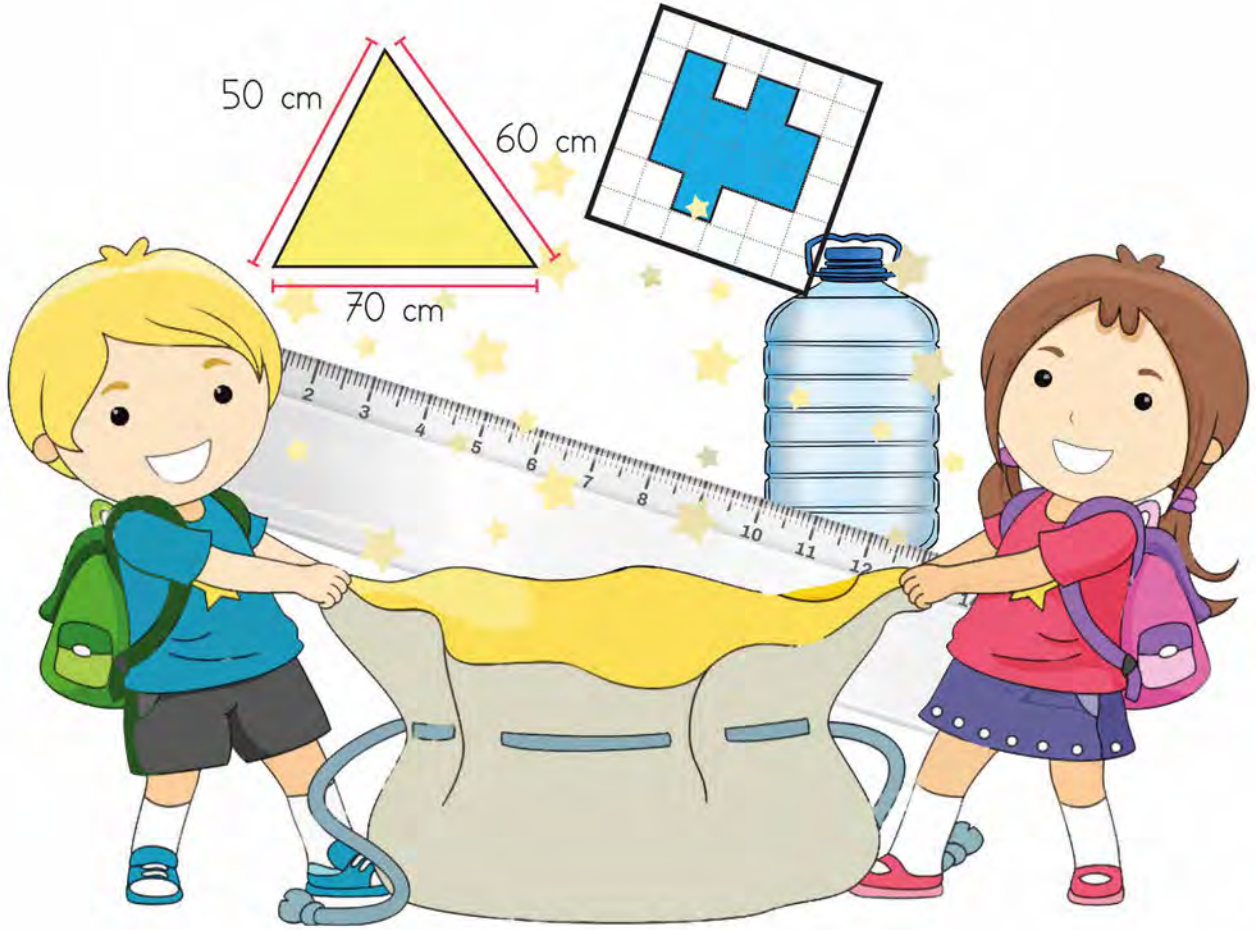
Yukarıdaki K, L ve M noktaları birleştirilerek elde edilen şeklin doğruya göre simetriği aşağıdakilerden hangisidir?

6. ÜNİTE

- UZUNLUK ÖLÇME
- ÇEVRE ÖLÇME
- ALAN ÖLÇME
- SIVI ÖLÇME

STANDART OLMAYAN ÖLÇME ARAÇLARI

→ Görseldeki nesnelerin uzunluğunu, verilen ölçme aracı ile ölçüp ölçme sonuçlarını yazınız.

Ölçme Aracı	Uzunluğu Ölçülecek Nesne	Ölçme Sonucu

→ Kurdeleden 1 m, 10 cm ve 5 cm uzunluğunda şeritler oluşturup verilen nesnelerin uzunluklarını ölçünüz. Ölçme sonuçlarını yazınız.

Ölçme Sonucum:	Ölçme Sonucum:	Ölçme Sonucum:	Ölçme Sonucum:

METRE VE SANTİMETRE ARASINDAKİ İLİŞKİ

BİLGİ PINARI

Uzunlukları ölçmek için **metre** birimi kullanılır. Metre, kısaca **m** ile gösterilir. Bir metreden daha kısa olan nesnelerin uzunlukları **santimetre** birimi ile ölçülür. Santimetre, kısaca **cm** ile gösterilir.

→ Metre ve santimetre birimiyle ölçülebilen nesnelere beşer örnek yazınız.

Metre ile ölçülebilen nesneler:

1. .... 2. .... 3. ....
4. .... 5. ....

Santimetre ile ölçülebilen nesneler:

1. .... 2. .... 3. ....
4. .... 5. ....

→ Aşağıdaki dönüşümleri yaparak noktalı yerleri tamamlayınız.

- a. $430 \text{ cm} = 4 \text{ m } 30 \text{ cm}$ b. $1 \text{ m } 85 \text{ cm} = \dots\dots\dots \text{ cm}$
c. $245 \text{ cm} = \dots\dots\dots \text{ m } \dots\dots\dots \text{ cm}$ ç. $2 \text{ m } 10 \text{ cm} = \dots\dots\dots \text{ cm}$
d. $6 \text{ m} = \dots\dots\dots \text{ cm}$ e. $9 \text{ m} = \dots\dots\dots \text{ cm}$
f. $\dots\dots\dots \text{ cm} = 5 \text{ m}$ g. $\dots\dots\dots \text{ m} = 400 \text{ cm}$
ğ. $435 \text{ cm} = \dots\dots \text{ m } \dots\dots\dots \text{ cm}$ h. $255 \text{ cm} = \dots\dots \text{ m } \dots\dots\dots \text{ cm}$
i. $305 \text{ cm} = \dots\dots \text{ m } \dots\dots\dots \text{ cm}$ i. $210 \text{ cm} = \dots\dots \text{ m } \dots\dots\dots \text{ cm}$

CETVELLE UZUNLUK ÇİZME**ÖRNEK:**

Cetvel kullanarak 6 cm uzunluğunda bir doğru parçasının nasıl çizildiğini inceleyelim.

ÇÖZÜM:

Cetvelin 0 (sıfır) noktası ile 6 noktasını işaretleyelim.

İşaretlediğimiz bu noktaları cetvelimizle birleştirelim.

6 cm

Cetvel kullanarak verilen ölçülerde doğru parçaları çiziniz.

2 cm

7 cm

9 cm

5 cm

8 cm

3 cm

15 cm

10 cm

KİLOMETRE

BİLGİ PINARI

Şehirler arasındaki mesafeleri kilometre birimi ile ölçeriz. Kilometre, kısaca **km** olarak gösterilir.

$$1 \text{ km} = 1000 \text{ m}$$

Tablodaki uzunlukların ölçümünde hangi birimin kullanılacağını tabloya işaretleyiniz.

Uzunluklar	Kilometre (km)	Metre (m)
Ağaçların boyu		
Dünya'nın Güneş'e uzaklığı		
Boyumuz		
Ülkemizin sınırları		
Yatağımızın uzunluğu		
Everest Dağı'nın yüksekliği		
Yeşilirmak'ın uzunluğu		
Sınıfımızın eni ve boyu		
Ankara - Sinop arası mesafe		

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" harfini yazınız.

- Bir top kumaş metre birimi ile ölçülür.
- Odamızdaki perdenin uzunluğu kilometre birimi ile ölçülür.
- Ülkemizdeki en uzun akarsu olan Kızılırmak'ın uzunluğu metre birimi ile ölçülür.
- Ağrı Dağı'nın yüksekliği kilometre birimi ile ölçülür.
- Elbise dolabımızın uzunluğu metre birimi ile ölçülür.
- Evimiz ile karşı komşumuzun evi arasındaki mesafe metre birimi ile ölçülür.
- İzmir ile Diyarbakır arasındaki mesafe kilometre birimi ile ölçülür.

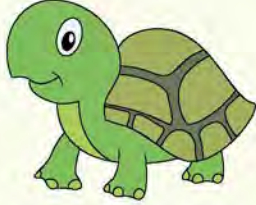

1. 5 metre 65 santimetre kaç santimetredir?

- A) 656
B) 655
C) 565

2. Bir kaplumbağa 638 santimetre yürümüştür.

Buna göre kaplumbağa kaç metre kaç santimetre yürümüştür?

- A) 63 m 8 cm
B) 6 m 38 cm
C) 6 m 83 cm

3. Aşağıdaki eşitliklerden hangisi yanlıştır?

- A) 4 m = 40 cm
B) 800 cm = 8 m
C) 5 m = 500 cm

4. .... cm = 3 m 19 cm
Yukarıdaki eşitlikte noktalı yere gelmesi gereken sayının rakamları toplamı kaçtır?

- A) 12   B) 13   C) 14

5. $2\text{ m} + 45\text{ cm} + 3\text{ m}$

Yukarıda verilen işlemin sonucu kaç santimetredir?

- A) 545
B) 95
C) 50

6. Uzunluğu 350 cm olan bir kurdelenin önce 129 cm'lik, sonra da 118 cm'lik kısmı kesiliyor. Geriye kaç santimetre kurdele kalır?

- A) 90   B) 93   C) 103

7.

Otoyolda saatte ortalama 115 km yol alan bir araç, aynı hızla 4 saatte kaç kilometre yol alır?

- A) 450   B) 460   C) 480

8. Serkan 3 metre uzunluğunda tahta parçası aldı. Tahtadan 24 cm uzunluğunda 8 parça kesip bu parçaları kullandı.

Geriye kaç santimetre tahta parçası kalır?

- A) 92   B) 108   C) 120

9. Uzunlukları 250 m ve 660 m olan iki ip uç uca ekleniyor. Ekleme payı hesaba katılmadığına göre ipin uzunluğu kaç metredir?

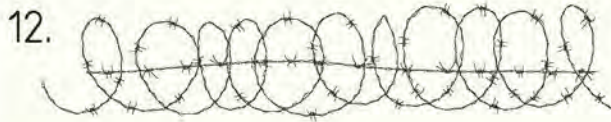
- A) 850   B) 890   C) 910

10. 12 basamaklı bir merdivenin bir basamağının yüksekliği 20 cm'dir. Bu merdivenin en üst basamağının yerden yüksekliği kaç santimetredir?

- A) 240   B) 300   C) 320

11. Servet'in boyu 1 m 69 cm'dir. Emre, Servet'ten 8 cm daha uzundur. Pelin ise Servet'ten 17 cm daha kısadır. Üç arkadaşın boy uzunlukları toplamı kaç santimetredir?

- A) 485   B) 498   C) 507

8 metre uzunluğundaki dikenli telin $\frac{1}{4}$ 'i kullanılmıştır. Geriye kalan dikenli telin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 400   B) 500   C) 600

13. 385 cm'lik kısmı dokunan bir kilimin uzunluğunun 5 m olması gerekiyor.

Buna göre kilimin kaç santimetre daha dokunması gerekir?

- A) 115   B) 255   C) 335

14. Kayra, yüksekliği 45 cm olan bir trampolinin üzerine çıkıp 42 cm yukarıya zıplıyor. Boyu 1 m 39 cm olan Kayra, zıpladığında yerden kaç santimetre yükseğe ulaşmıştır?

- A) 226   B) 208   C) 174

15. Karışının uzunluğu 15 cm olan Kayahan'ın 45 karış olarak ölçtüğü duvarın uzunluğu, 8 metreden kaç santimetre kısadır?

- A) 120   B) 125   C) 150

ÇEVRE ÖLÇME

BİLGİ PINARI

Bir şeklin veya nesnenin etrafına **çevre** denir.
Çevre uzunluğu belirlenirken şeklin veya nesnenin her bir kenarı, sadece bir kere ölçülür. Ölçülmeyen kenar bırakılmaz.

ÖRNEK:

Aşağıdaki görsellerin çevresini kırmızı şeritlerle belirleyelim.

Görsellerdeki masanın ve saatin kenarlarına çekilen kırmızı şeritler, bu nesnelerin çevrelerini gösterir.

Aşağıdaki nesnelerin çevrelerinin uzunluklarını önce karışınızla sonra cetvelinizle ölçünüz. Ölçüm sonuçlarını tabloya yazınız.

Nesne	Nesnenin Çizimi	Nesnenin Çevresinin Uzunluğu (karış)	Nesnenin Çevresinin Uzunluğu (cm)
Halı			
Televizyon ekranı			

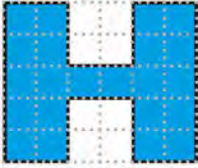

BİLGİ PINARI

Bir nesnenin veya şeklin kenar uzunluklarının toplamı çevre uzunluğunu verir.

Kareli alandaki her bir karenin bir kenar uzunluğu 1 birimdir. Aşağıdaki şekillerin çevrelerinin kaç birim uzunluğunda olduklarını bulunuz.

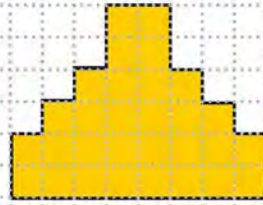
Ç : .....

Ç : .....

Ç : .....

Ç : .....

Aşağıdaki bilgilerin her birinin uzunluğu 5 cm olduğuna göre karenin çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

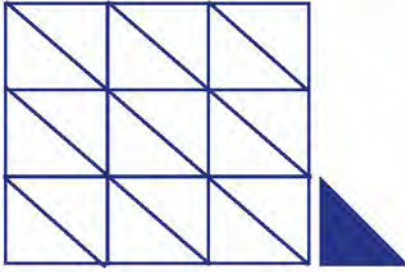
ALAN ÖLÇME

BİLGİ PINARI

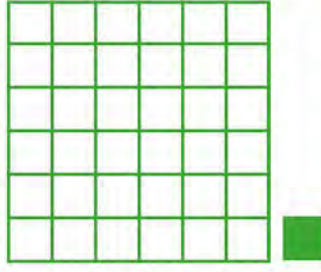
Düz yüzeylerin eş birimlerle boşluk kalmayacak şekilde kaplanmasına **alan** denir. Alanı ölçmek için kâğıt, kitap, silgi, parke taşları ve fayans gibi malzemeler kullanılabilir.

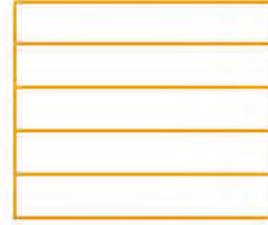
- Aşağıda verilen şekillerin alanlarını gösterilen malzeme ile kaplayarak alanlarını yazınız.

..... üçgen

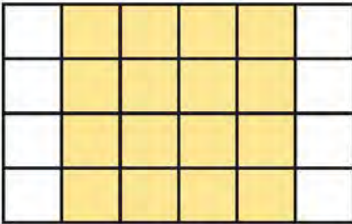

..... kare

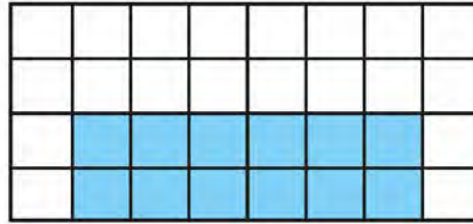

..... dikdörtgen

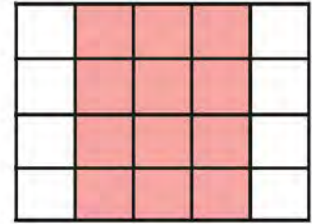
- Aşağıdaki boyalı bölgelerin alanlarını kareleri sayarak bulunuz.

..... kare

..... kare

..... kare

- Aşağıdaki şekillerin alanlarını noktaları birleştirerek elde edeceğiniz kareler yardımı ile hesaplayınız.

.....

Alanı = ...

.....

Alanı = ...

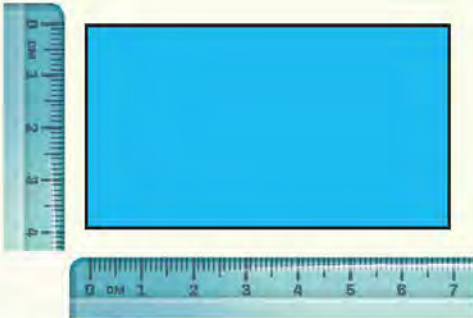
1.

Şekildeki üçgen, uç uca eklenen ataşlarla çevrilmiştir. Üçgenin çevre uzunluğu kaç ataş uzunluğundadır?

- A) 25   B) 27   C) 28

2.

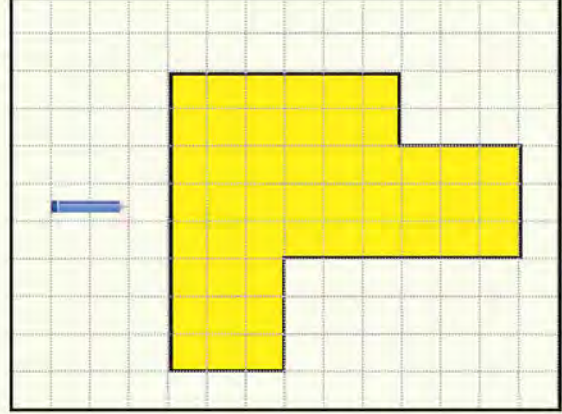
Şekildeki dikdörtgenin kenar uzunlukları cetvelle ölçülüyor. Dikdörtgenin çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 22   B) 18   C) 11

3. Bir kenarının uzunluğu 24 cm olan karenin çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 72   B) 96   C) 120

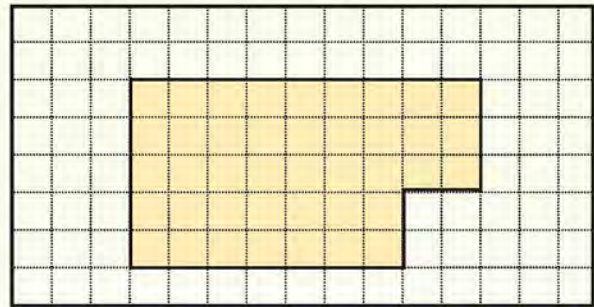
4.

Kareli alanda verilen şeklin çevresi kaç kalem uzunluğundadır?

- A) 17   B) 16   C) 15

5. Kareli alanda verilen her bir karenin bir kenar uzunluğu 1 birimdir.

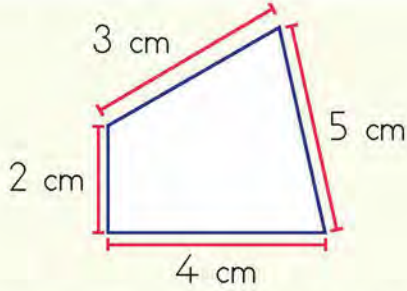
Buna göre kareli alanda verilen şeklin çevresinin uzunluğu kaç birimdir?

- A) 25   B) 28   C) 30

6. Çevresinin uzunluğu 60 cm olan karenin bir kenar uzunluğu kaç santimetredir?

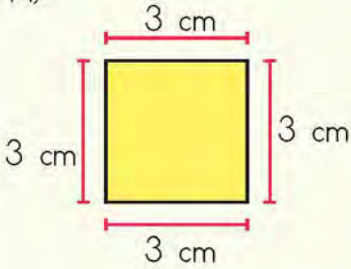
- A) 30   B) 20   C) 15

7.

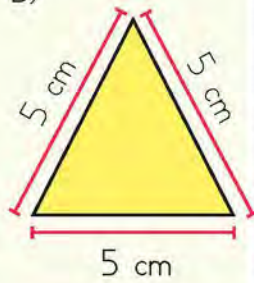

Aşağıdaki şekillerden hangisinin çevresinin uzunluğu, yukarıdaki dörtgenin çevresinin uzunluğuna eşittir?

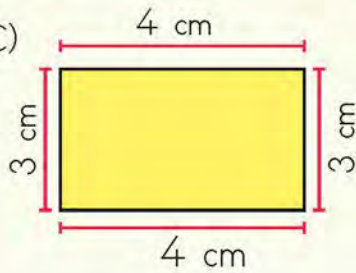
A)

B)

C)

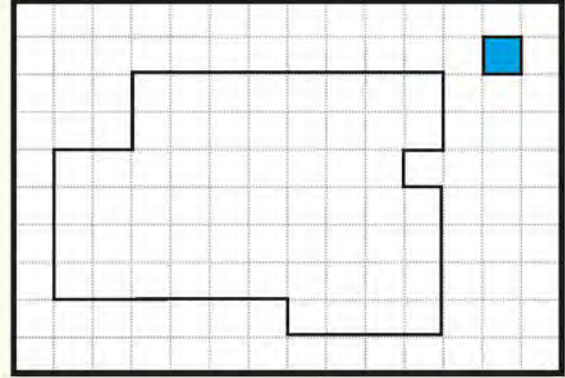
8. Nuray, kare şeklindeki bir parkın çevresinde 2 tur attığında 80 metre yürümüş oluyor. Parkın bir kenarının uzunluğu kaç metredir?

- A) 10   B) 20   C) 40

9. Bir dikdörtgenin uzun kenarının uzunluğu kısa kenarının uzunluğunun 2 katıdır. Dikdörtgenin uzun kenarı 30 cm olduğuna göre çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 60   B) 90   C) 180

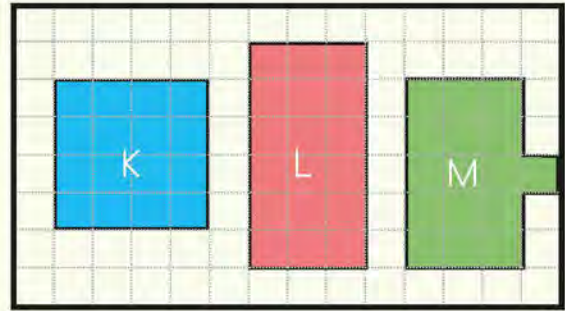
10.

Kareli alanda verilen şekil maviye boyalı karelerle kaplanmak isteniyor. Şekli kaplamak için kaç kare gereklidir?

- A) 55   B) 57   C) 59

11.

Kareli alanda verilen şekillerden hangisinin alanı diğerlerinden daha büyüktür?

- A) K   B) L   C) M

12.

Kareli alanda verilen dikdörtgenin alanı kaç birimkaredir?

- A) 40   B) 45   C) 48

SIVI ÖLÇME

BİLGİ PINARI

Sıvı ölçme birimi **litre**dir. Litre kısaca **L** sembolü ile gösterilir.

Aşağıdaki görsellerde bulunan kapların alabileceği sıvı miktarlarını; miktarı yarım litreden az, yarım litreden çok olarak belirtiniz.

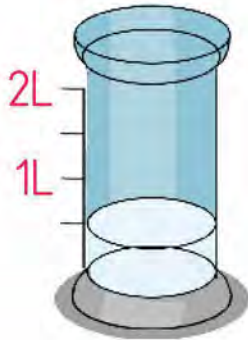

Yarım litreden az: .....

Yarım litreden fazla: .....

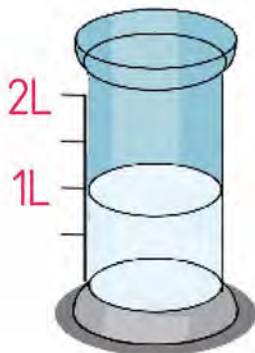
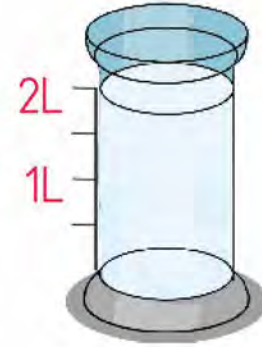

Aşağıdaki kaplarda verilen sıvı miktarlarını, bu miktarlara karşılık gelen kaplarla eşleştiriniz.

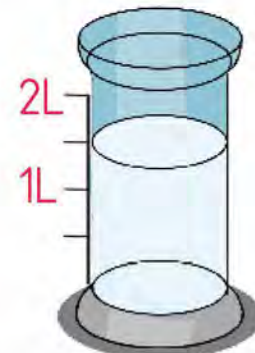
1 litre + yarım litre

1 litre

Yarım litre

2 litre

1. 8 litre kaç yarım litredir?

- A) 4
B) 8
C) 16

2. Aşağıdaki eşitliklerden hangisi yanlıştır?

- A) 10 yarım litre = 20 litre
B) 14 litre = 28 yarım litre
C) 18 yarım litre = 9 litre

3.

80 litre su alabilen bir varilin $\frac{1}{5}$ 'i su ile doludur. Bu varile 75 L su daha eklendiğinde varilden kaç litre su taşar?

- A) 11   B) 12   C) 13

4.

İçinde 18 L su bulunan bir damacanadan yarım litre su alan kapla 30 kere su alınıyor. Buna göre bu damacanada en az kaç litre su kalır?

- A) 2
B) 3
C) 4

5. İçinde 12 yarım litre süt bulunan bidona kaç litre sıvı daha süt konulursa bidondaki süt miktarı 20 litre olur?

- A) 6
B) 8
C) 14

6. Bir tenekedeki 18 litre sıvı yağın tamamı her biri yarım litre yağ alabilen şişelere dolduruluyor. Bu iş için en az kaç şişe kullanılmıştır?

- A) 9
B) 24
C) 36

7. Günde yarım litre süt içen bir bebek 60 günde kaç litre süt içer?

- A) 120
- B) 30
- C) 10

8. 50 litre ayçiçeği yağı 2 litrelik şişelere dolduruluyor. Ayçiçeği yağının şişesi 30 liraya satıldığına göre, yağın tamamı satıldığında toplam kaç lira gelir elde edilmiş olur?

- A) 750
- B) 500
- C) 450

9. Ebru Hanım, yoğurt yapmak için her hafta 5 litre süt satın almaktadır. Ebru Hanım 12 hafta sonunda yoğurt yapmak için kaç litre süt satın almış olur?

- A) 60
- B) 30
- C) 17

10. Bir otomobil, 8 litre benzin ile 100 km yol gitmektedir. Buna göre otomobil 600 km yolu kaç litre benzin ile gidebilir?

- A) 44
- B) 48
- C) 50

11. Bir çaydanlıktan 20 su bardağı çay çıkmaktadır. İki su bardağı çay yarım litre çay olduğuna göre çaydanlık toplam kaç litre çay almaktadır?

- A) 40
- B) 10
- C) 5

12. Yavuz, marketten 12 tane yarım litre süt ve 8 tane yarım litre su almıştır. Buna göre Yavuz marketten kaç litre sıvı almıştır?

- A) 12
- B) 10
- C) 8

1. Feyza'nın boyu 1 m 53 cm'dir. Ablası, Feyza'dan 19 cm daha uzundur. Feyza ile ablasının boylarının uzunlukları toplamı kaç santimetredir?

- A) 344
- B) 336
- C) 325

2. 9 metre uzunluğundaki halattan 146 cm, 273 cm ve 308 cm'lik parçalar kesiliyor. Kalan halatın uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 173
- B) 205
- C) 224

3. Uzunluğu 8 m 39 cm olan bir top kumaşın 5 m 68 cm'si kullanılırsa geriye kaç santimetre kumaş kalır?

- A) 246
- B) 271
- C) 331

4. Meral, 2 kilometre uzunluğundaki yürüyüş parkurunda her gün 12 tur yürümektedir. Meral, 4 günde kaç kilometre yürür?

- A) 96
- B) 108
- C) 120

5. Dakikada ortalama 4 m yol giden bir kaplumbağa, bir saatte kaç metre yol gider?

- A) 180
- B) 200
- C) 240

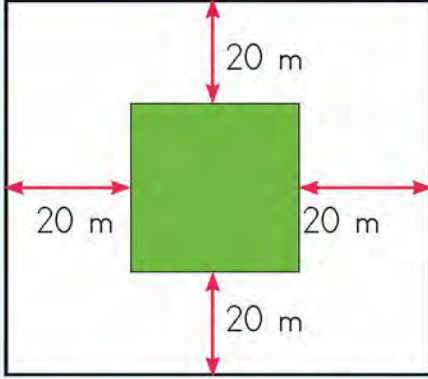
6. Deposunun tamamı 45 litre benzin alabilen bir otomobil her 50 kilometrede ortalama 4 litre benzin tüketmektedir.

Deposu dolu olan bu otomobilin 850 kilometrelik yolu tamamlayabilmesi için en az kaç litre daha benzine ihtiyacı vardır?

- A) 13
- B) 18
- C) 23

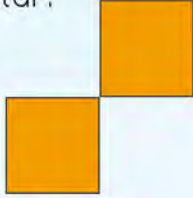
7.

Kare şeklinde bir bahçenin kenarlarına 20 metre uzaklıkta olan kare şeklinde bir alana domates ekilmiştir. Domates ekilen alanın çevresinin uzunluğu 120 metredir. Buna göre bahçenin çevresinin uzunluğu kaç metredir?

- A) 200
B) 240
C) 280

8. Emre 96 cm uzunluğundaki telin tamamını bükerek aşağıdaki şekilleri oluşturmuştur.

Emre'nin oluşturduğu şekiller 2 eş kare olduğuna göre eş karelerden birinin bir kenar uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 10   B) 12   C) 15

9. Aşağıdaki uzunluklardan hangisini ölçerken kilometre birimi kullanılır?

- A) İki ülke arasındaki uzaklık
B) Okul koridorunun uzunluğu
C) Kalem kutusunun uzunluğu

10. Aşağıda bir büfede satılan meyve sularının litre fiyatları verilmiştir.

Meyve Suyu	Litre Fiyatı
Nar suyu	14 TL
Elma suyu	10 TL
Portakal suyu	18 TL

2 litre elma suyu, 1 litre portakal suyu ve 3 litre nar suyu ile hazırlanan karışım için kaç lira ödenir?

- A) 80
B) 84
C) 92

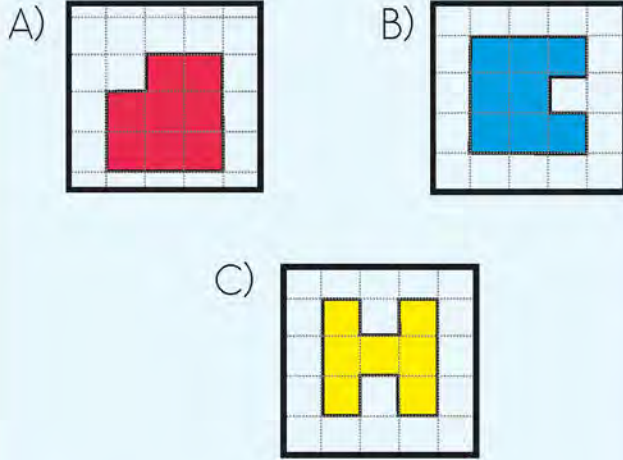
11. Sütün litresi 6 TL'dir. Yarım litrelik süt şişesinden 8 şişe, bir litrelik süt şişesinden 5 şişe alan bir kişi kaç lira öder?

- A) 54
B) 64
C) 78

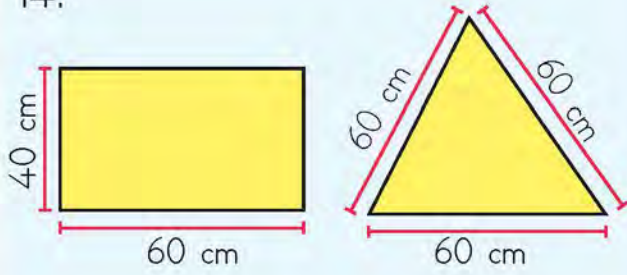
12. 60 litrenin içinde kaç tane yarım litre vardır?

- A) 30
B) 60
C) 120

13. Kareli alanda verilen şekillerden hangisinin alanı diğerlerinden farklıdır?

14.

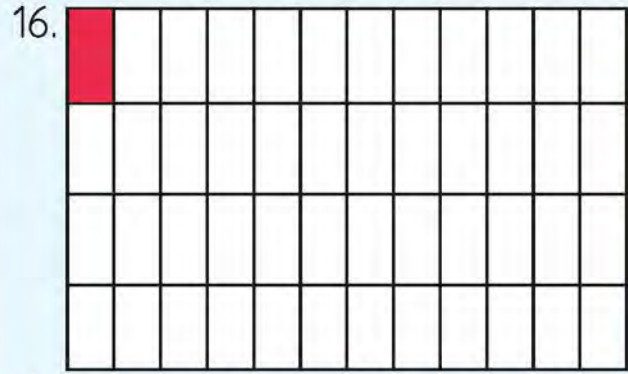

Yukarıda verilen dikdörtgenin çevre uzunluğu, üçgenin çevre uzunluğundan kaç santimetre fazladır?

A) 20   B) 30   C) 40

15. Üç kenarının uzunluğu birbirine eşit üçgen ile bir karenin çevre uzunlukları birbirine eşittir. Üçgenin bir kenarının uzunluğu 40 cm olduğuna göre karenin bir kenar uzunluğu kaç santimetredir?

A) 25   B) 30   C) 50

Yukarıdaki şekli boşluk kalmayacak şekilde kaplamak için kaç tane şekline ihtiyaç vardır?

A) 42   B) 45   C) 48

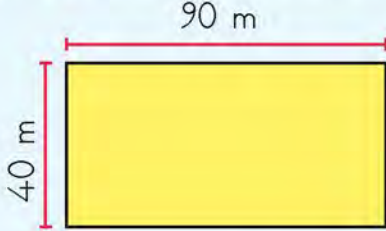
17. Bir cam şişe, 8 bardak süt ile tam doldurulmaktadır. Buna göre aynı büyüklükteki 6 cam şişe kaç bardak süt ile dolar?

A) 48   B) 60   C) 72

18. Bir meyve suyunun yarım litresi 7 TL'dir. Bu meyve suyundan 5 litre alan Çiğdem kaç lira ödeme yapmalıdır?

A) 35   B) 50   C) 70

19. Aşağıda dikdörtgen şeklindeki bir arsanın modeli verilmiştir.

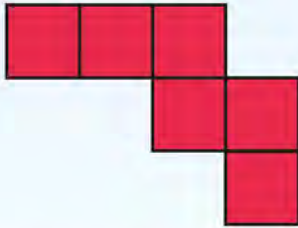
Nesli, modeli verilen arsanın çevresinde 2 tur yürümüştür. Nesli kaç metre yürümüştür?

- A) 260   B) 400   C) 520

20. Bir kenarının uzunluğu 20 cm olan bir kare ile uzun kenarının uzunluğu 25 cm olan bir dikdörtgenin çevre uzunlukları birbirine eşittir. Dikdörtgenin kısa kenarının uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 15   B) 18   C) 20

21.

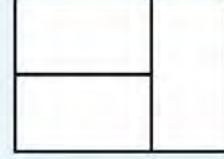

Yukarıdaki boyalı şekil eş karelerden oluşmaktadır. Boyalı şeklin çevresinin uzunluğu 70 cm'dir.

Eş karelerden birinin çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 16   B) 20   C) 28

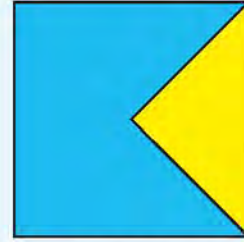
22. Aşağıdaki şekil birbirine eş üç dikdörtgenden oluşmaktadır.

Eş dikdörtgenlerden birinin uzun kenarının uzunluğu 10 cm'dir. Buna göre tüm şeklin çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 30   B) 40   C) 50

23.

Yukarıdaki kare iki farklı bölgeye ayrılmıştır. Maviye boyalı şeklin çevresinin uzunluğu 28 cm'dir. Karenin bir kenar uzunluğu 6 cm olduğuna göre sarıya boyalı üçgenin çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 16   B) 24   C) 30

24. Kısa kenarının uzunluğu 20 cm, uzun kenarının uzunluğu 30 cm olan dikdörtgenden elde edilebilecek en büyük kare kesiliyor.

Kalan kısmın çevresinin uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 40   B) 50   C) 60

A

- açı** : Birbirini kesen iki yüzey veya aynı noktadan çıkan iki ışının oluşturduğu geometrik biçim, zaviye.
alan : Sınırlı bir bölge yüzeyinin büyüklüğü.
altıgen : Altı kenarlı çokgen.
artı : Toplama işleminde "+" işaretinin adı.
ayrıt : Cisimlerde kesişen X-iki düz yüzün ara kesiti.

B

- basamak** : Bir doğal sayıda rakamların bulunduğu yer.
basamak değeri : Bir doğal sayının rakamlarının bulunduğu basamağa göre aldığı değer.
beşgen : Beş kenarlı çokgen.
birlik : Bir taneden oluşmuş.
birim kesir : Payı 1 olan kesirler.
bölen : Bir bölme işleminde bölünen sayının kaç eşit parçaya ayrıldığını gösteren sayı.
bölüm : Bölme işlemi sonunda elde edilen sayı.
bölünen : Bölme işleminde eşit bölümlere ayrılması gereken sayı.

Ç

- çarpan** : Bir çarpma işleminde katlayan sayı.
çarpım : Çarpma işleminin sonucu olan sayı.
çift sayı : Birler basamağında 0, 2, 4, 6, 8 rakamlarından birinin bulunduğu sayılar.

D

- dakika** : Bir saatlik zamanın altmışta biri.
dikdörtgen : Karşılıklı kenarlarının uzunlukları birbirine eşit olan dörtgen.
doğru : Bir ucundan öbür ucuna kadar yönü değişmeyen, sonsuza kadar giden.
doğru parçası : Doğru üzerinde iki nokta ile sınırlanmış parça.
dörtgen : Dört kenarlı çokgen, dörtkenar.

E

- elde** : Çarpma ve toplama işlemlerinde bir sonraki basamağın rakamına katılacak olan sayı.

G

- grafik** : Verileri biçim, nesne, şekil veya çizgilerle gösterme.
gram : Standart ağırlık ölçü birimlerinden biri (g).
grup : Aynı yerde bulunan kimse ve nesnelere bütünü, küme, öbek.

K

- kalan** : Bölme işleminde bölünenden artan sayı.
kare : Kenarlarının uzunlukları birbirine eşit olan dörtgen.
kenar : Bir geometrik şekli sınırlayan çizgilerden her biri.
kesir : Bir birimin bölüldüğü eşit parçalardan birini veya birkaçını anlatan sayı.
kilogram : Standart ağırlık ölçü birimlerinden biri (kg).

- kilometre** : Bin metrelik uzunluk ölçü birimi (km).
- köşe** : İki kenarın birleştiği yer.
- köşegen** : Bir çokgende komşu olmayan iki köşe arasına çekilen çizgi.
- L**
- litre** : Sıvıları ölçmede kullanılan bir ölçü birimi (L).
- M**
- metre** : Temel uzunluk ölçüsü birimi (m).
- N**
- nokta** : Çok küçük boyutlarda işaret, benek.
- O**
- onluk** : On tane birliğin oluşturduğu grup.
- Ö**
- örüntü** : Varlıkların, nesnelerin, modellerin, sayıların ve şekillerin düzenli bir biçimde birbirini takip etmesi.
- P**
- pay** : Birimin eşit parçalarından kaç tanesinin alındığını gösteren sayı.
- payda** : Birimin kaç eşit parçaya bölündüğünü gösteren sayı.
- R**
- rakam** : Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri.
- S**
- saat** : Altmış dakikalık zaman dilimi, zaman parçası.
- saniye** : Bir dakikanın altmışta biri olan zaman birimi.
- santimetre** : Bir metrenin yüzde biri uzunluğunda bir ölçü birimi.
- sayı doğrusu** : Üzerinde eşit aralıklarla işaretlenmiş noktaların doğal sayılarla eşlendiği doğru.
- sekizgen** : Sekiz kenarlı çokgen.
- simetri eksen**: Simetrik şekillerin bir kez uygun şekilde katlandığında oluşan kat izi.
- Ş**
- şekil grafiği** : Verilerin şekillerle gösterildiği grafik türü.
- T**
- tablo** : Birbiriyle olan ilgilerine göre düzenlenerek yazılmış şeylerin hepsi.
- tek sayı** : Birler basamağında 1, 3, 5, 7, 9 rakamlarından birinin bulunduğu sayılar.
- V**
- veri** : Herhangi bir konuda ya da problemle ilgili toplanan bilgiler.
- Y**
- yüz** : Bir geometrik cisim oluşturan çokgenlerden biriyle sınırlanan bölge.
- yüzlük** : Yüz tane birliğin ya da on tane onluğun oluşturduğu grup.

MEB. (2018). *İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara; MEB.

Türk Dil Kurumu Yayınları. (2011). *TDK Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK.

Türk Dil Kurumu Yayınları. (2012). *TDK Yazım Kılavuzu*. Ankara: TDK.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Nüsha genelinde kullanılan resimler yayınevinin anlaşmalı ressamı tarafından çizilmiştir. Resim dışındaki görseller www.shutterstock.com ve www.freepik.com adlı internet sitelerinden ücret karşılığında satın alınmıştır.

CEVAP ANAHTARI

3. SINIF ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI CEVAP ANAHTARI

1. ÜNİTE		2. ÜNİTE		3. ÜNİTE		4. ÜNİTE		5. ÜNİTE		6. ÜNİTE	
1	C	1	B	1	A	1	A	1	B	1	C
2	A	2	C	2	B	2	B	2	A	2	A
3	B	3	B	3	C	3	C	3	C	3	B
4	B	4	C	4	C	4	B	4	B	4	A
5	A	5	A	5	C	5	A	5	A	5	C
6	A	6	B	6	B	6	B	6	B	6	C
7	C	7	B	7	C	7	A	7	C	7	C
8	C	8	C	8	B	8	C	8	A	8	B
9	C	9	B	9	C	9	C	9	B	9	A
10	A	10	C	10	C	10	B	10	C	10	A
11	C	11	C	11	C	11	C	11	C	11	A
12	A	12	A	12	A	12	C	12	C	12	C
13	A	13	A	13	C	13	B	13	A	13	C
14	B	14	B	14	C	14	A	14	B	14	A
15	B	15	B	15	C	15	A	15	C	15	B
16	A	16	A	16	B	16	B	16	B	16	C
17	C	17	C	17	B	17	A	17	A	17	A
18	C	18	A	18	A	18	C	18	A	18	C
19	A	19	A	19	A	19	A	19	B	19	C
20	B	20	B	20	C	20	A	20		20	A
21	C	21	B	21	A	21	C	21		21	B
22	A	22	B	22	A	22	B	22		22	C
23	A	23	C	23	C	23	C	23		23	A
24	B	24	C	24	A	24	A	24		24	C
25	C	25	B	25		25		25		25	
26		26	A	26		26		26		26	